

การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนำร่อง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Copyright© Suratthani Rajabhat University
All Right Reserved

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
พ.ศ. 2562

THE IMPLEMENTATION OF MODERATE CLASS, MORE KNOWLEDGE
POLICY IN INITIATIVE SCHOOLS UNDER SURATTHANI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Copyright© Suratthani Rajabhat University
All Right Reserved

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of
the Requirements for the Degree of Master of Education
Filed in Educational Administration
Graduate School
Suratthani Rajabhat University

2019

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ชื่อผู้วิจัย นายสุทรพรรณ สุขทองเส็ง

ชื่อปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2561

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

- | | |
|--|---------------|
| 1. ดร.สถาพร สังข์ขาวสุทธิรักษ์ | ประธานกรรมการ |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทวี เจริญสุข | กรรมการ |

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 2) เปรียบเทียบผลการดำเนินงาน ตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนนาร่องจำแนกตามสภาพของโรงเรียน 3) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนนาร่อง จำนวน 79 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนนาร่องจำนวน 63 โรงเรียน ได้มาโดยการสุ่มแบบสัดส่วน กำหนดผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนละ 1 คน หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนละ 1 คน และครูผู้สอนในกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โรงเรียนละ 2 คน รวมโรงเรียนละ 4 คน รวมทั้งหมด 252 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ ได้แก่ ค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ด้านการส่งเสริมสนับสนุน และด้านการกำกับติดตาม 2) ผลการเปรียบเทียบตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติจำแนกตามสภาพทั่วไปของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนระดับชั้นเปิดสอน ที่แตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่องพบว่าสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้

บุคลากรในสถานศึกษาเข้ารับการอบรมเพื่อนำความรู้มาออกแบบและพัฒนากิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและมาตรฐานการเรียนรู้มากยิ่งขึ้นโดยการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และมาตรฐานการเรียนรู้ กำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมตามบริบทและความเหมาะสมของแต่ละสถานศึกษาโดยเปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมกำหนดให้ครูรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและกำหนดระยะเวลาในการรายงานผลการดำเนินงานเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ทัน่วงที

คำสำคัญ : ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โรงเรียนนาร่อง



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Copyright© Suratthani Rajabhat University
All Right Reserved

ABSTRACT

Thesis Title	The Implementation of Moderate Class, More Knowledge Policy in Initiative Schools under Suratthani Primary Educational Service Area Office 3	
Student's Name	Mr. Surathat Suktongseng	
Degree Sought	Master of Education	
Major	Educational Administration	
Academic Year	2018	
Thesis Advisors	1. Dr. Sathaporn Sangkaosuttirak	Chairperson
	2. Asst. Prof. Dr. Natjaree Jaroensuk	Committee

The objectives of this study were to: 1) study the implementation of moderate class, reduce study time and increase experience time policy; 2) compare the implementation of Moderate Class, More Knowledge Policy in initiative schools under Suratthani Primary Educational Service Area Office 3; and 3) study suggestions of the implementation of Moderate Class, More Knowledge Policy in initiative schools under Suratthani Primary Educational Service Area Office 3. The population included 79 initiative schools and the sample was 63 initiative schools selected by proportional sampling. Data were collected from one administrator per school, one academic header per school, and two teachers of classes related to Moderate Class, More Knowledge Policy. There were four respondents per school, which made a total of 252 respondents. The data were analyzed by basic statistical tools including mean and standard deviation; and the test statistical tools were t-test, and One-Way ANOVA.

The results were as follows. 1) The average implementation of Moderate Class, More Knowledge Policy in the schools was at a high level in overall and individual aspects ranked in descending order: implementation, encouragement, and monitoring, respectively. 2) The comparison analysis of the implementation showed that the implementation of the schools with different sizes was different at a statistical significance level of .05; however, the implementation of the schools with

different educational levels was identical. 3) The issues and suggestions for the implementation of the schools were as follows. Schools should support and encourage teachers to take part in trainings in order to be able to effectively apply new knowledge into deciding and developing Moderate Class, More Knowledge Policy activities according to school contexts and learning standards. In order to achieve the goal, surrounding communities and parents should be involved in organizing the activities. In addition, teachers are required to report ongoing activities and the report time should be determined in order to be able to fix incident problems immediately.

Keyword : moderate class, more knowledge, initiative schools



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Copyright© Suratthani Rajabhat University
All Right Reserved

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ ดร.สถาพร สังข์ขาวสุทธิรักษ์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นัจฉรี เจริญสุข กรรมการที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี จึงขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ช่วยชี้แนะและให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งคณาจารย์ผู้สอนทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัยอย่างลึกซึ้ง จนทำให้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยได้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณนายพันธ์โณ สุขทองแสง นายสมศักดิ์ รัตนเพชร นายภักดี เนื่องเยาว์ นางผกาพันธ์ ดั้นทอง และนางสาววิตรี รัตนบุรี ที่กรุณาช่วยตรวจสอบเครื่องมือ และแนะนำการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงจะมีจากการวิจัยครั้งนี้ ขอมอบแต่บุพการี คณาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่คอยสนับสนุนและให้กำลังใจจนการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุรทรรศน์ สุขทองแสง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Copyright© Suratthani Rajabhat University

All Right Reserved

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับนโยบายและนโยบายการศึกษา.....	9
แนวคิดการบริหารจัดการสถานศึกษา.....	30
นโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้.....	37
บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3.....	68
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	70
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	80
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	80
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	81
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	82
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	83
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	85

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3.....	85
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3.....	86
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามสภาพทั่วไปของโรงเรียน.....	92
ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนนาร่องสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3.....	95
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	99
สรุปผล.....	99
อภิปรายผล.....	101
ข้อเสนอแนะ.....	109
บรรณานุกรม	111
ภาคผนวก	120
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	121
ภาคผนวก ข ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	130
ภาคผนวก ค ค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC.....	132
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	138
ภาคผนวก จ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	146
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์	148

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ผลการสังเคราะห์ตัวแปรการนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติ.....	45
2.2 ตารางเรียนที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ระดับชั้น ประถมศึกษา.....	57
2.3 ตารางเรียนที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ระดับชั้น มัธยมศึกษา.....	58
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	80
4.1 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนนำร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3	86
4.2 การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนำร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวม	86
4.3 การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนำร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการ ส่งเสริมสนับสนุน.....	87
4.4 การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนำร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการ ดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้.....	89
4.5 การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนำร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการ กำกับติดตาม.....	91
4.6 เปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของ โรงเรียนนำร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน.....	92
4.7 เปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของ โรงเรียนนำร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	93
4.8 เปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของ โรงเรียนนำร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการส่งเสริมสนับสนุน เป็นรายคู่.....	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.9 เปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของ โรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นรายคู่.....	94
4.10 เปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของ โรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการกำกับติดตาม เป็นรายคู่.....	95
4.11 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่องสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3.....	96



สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
2.1 วงจรนโยบาย.....	13
2.2 ตัวแบบทางทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติของ Van Meter and Van Horn.....	20
2.3 ตัวแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของ Edward	21
2.4 ตัวแบบที่ยึดหลักเหตุผล (Rational Model).....	22
2.5 ตัวแบบทางด้านจัดการ (Management Model).....	23
2.6 ตัวแบบทางด้านการพัฒนาองค์การ (Organization Development Model)	24
2.7 ตัวแบบทางกระบวนการของระบบราชการ (Bureaucratic Processes Model)	24
2.8 ตัวแบบทางการเมือง (Political Model).....	25
2.9 ตัวแบบเชิงบูรณาการ (Integrative Model)	26



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Copyright© Suratthani Rajabhat University
All Right Reserved

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงตระหนักและมีพระราชดำริในเรื่อง การศึกษาว่าการจัดการศึกษาต้องดูภาพรวมทั้งประเทศ เพราะทุกวันนี้การศึกษาค่อนข้างอ่อนแอ และมุ่งเน้นการเรียนการสอนเนื้อหาบางเรื่องมากเกินไป ทรงมีพระราชดำริให้มีการนำองค์ 4 แห่ง การศึกษา คือ พุทธิศึกษา จริยศึกษา ทัศนศึกษา และพลศึกษา และหัวใจนักปราชญ์ คือ สุ จิ ปุ ลิ หมายถึง การฟัง การคิด การถามและการเขียน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของนักปราชญ์และบัณฑิต อีกทั้ง ยังเป็นเทคนิคในการช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่มากขึ้น โดยทรงมีพระราชดำริให้นำทั้งสองเรื่อง มาใช้ในการจัดการศึกษา (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2558) ซึ่งคุณภาพของคนเป็นปัจจัย ที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าในทุกๆด้านที่แตกต่างประเทศ การศึกษา ซึ่งมีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพของคน ต้องสามารถเตรียมคนให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ รู้จัก คิดวิเคราะห์ ใช้เหตุผล สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตราที่ 24 (1 - 3) สรุปได้ว่า การจัดการกระบวนการเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับ ความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด และฝึกให้ผู้เรียน คิดเป็นทำเป็น และในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กล่าวว่าการจัดการศึกษา ควรมุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ และคุณธรรม การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ควรมุ่งเน้นการฝึกทักษะการคิดของผู้เรียนและหล่อหลอมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์

จากพระราชดำริดังกล่าว แนวทางการปฏิรูปการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม นโยบายหนึ่ง ของรัฐบาล คือ การลดเวลาเรียนภาควิชาการลง แต่ต้องไม่กระทบเนื้อหาหลักที่เด็ก ๆ ควรเรียนรู้ ซึ่งหมายความว่า ครูต้องใช้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ให้นักเรียนได้สาระที่ต้องรู้ครบถ้วน อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น จากนโยบายการลดเวลาเรียนดังกล่าว จึงนำมาสู่การปฏิบัติโดยกำหนดให้ โรงเรียนเรียนภาควิชาการถึงเวลา 14.30 นาฬิกา แต่เวลาที่โรงเรียนเลิกยังคงเหมือนเดิมตามกำหนด ของแต่ละโรงเรียนซึ่งมักจะเป็นช่วงเวลา 16.00 นาฬิกา ดังนั้นช่วงระยะเวลาว่างหลังเลิกเรียน จนกว่านักเรียนจะกลับบ้านซึ่งนักเรียนยังคงอยู่ที่โรงเรียน โรงเรียนจะต้องจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ต่าง ๆ ให้นักเรียนปฏิบัติ และควรเป็นกิจกรรมที่มีความหลากหลายที่ช่วยเพิ่มพูนทักษะการคิดวิเคราะห์ ความมีน้ำใจต่อกัน การทำงานเป็นทีม และที่สำคัญควรมีกิจกรรมกระตุ้นให้เด็กได้ค้นหาศักยภาพและ

ความชอบของตนเอง ซึ่งเชื่อว่าเด็กทุกคนมีความพิเศษ มีความสามารถในแบบฉบับของตนเอง การจัดกิจกรรมไม่จำเป็นต้องเปิดให้เฉพาะห้องเดียวกัน หรือระดับชั้นเดียวกัน บางกิจกรรมสามารถศึกษาหรือทำร่วมกันหลายระดับชั้นได้ เพื่อให้เด็ก ๆ รู้จักปรับตัว การช่วยเหลือดูแลกัน การมีปฏิสัมพันธ์กับคนหลายช่วงวัย โดยเป็นการจำลองสภาพจริงในสังคมให้เด็กได้เรียนรู้ ซึ่งจะยิ่งช่วยเพิ่มทักษะในการแก้ปัญหาให้กับเด็กไทย (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2558) ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้น้อมนำพระราชดำรัสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มาสู่การปฏิบัติในโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม ครูผู้สอนมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติและเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ และมีความสุขในการเรียนรู้อย่างแท้จริงโดยดำเนินการตามนโยบายไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา ทั้งหมด 225 เขตพื้นที่การศึกษา

การลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นกรอบวิสัยทัศน์ ด้านการศึกษา เพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของไทย สอดคล้องกับของหลายประเทศที่เป็นผู้นำด้านการศึกษาของโลก ที่เห็นพ้องกันกับแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 เรื่องของจิตสำนึกต่อโลก ความรู้พื้นฐาน การประกอบสัมมาอาชีพ ความรู้พื้นฐานด้านพลเมือง สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อันได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ทักษะการทำงาน ทักษะชีวิตที่ใช้ได้จริงกับครอบครัว โรงเรียน ชุมชน รัฐ และประเทศชาติ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2558) โลกกำลังเปลี่ยนแปลง คนที่มีความรู้และทักษะในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้เท่านั้นที่จะประสบความสำเร็จ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จะช่วยให้เด็กสามารถเรียนรู้ และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา เนื่องจากทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) ถูกผลักดันเข้าสู่ระบบการศึกษาในหลายประเทศทั่วโลก ซึ่งการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องยึดหลักผลลัพธ์ทั้งในแง่ของความรู้ในวิชาแกนและทักษะแห่งศตวรรษใหม่ เป็นผลลัพธ์ที่ประเทศ โรงเรียน สถานที่ทำงาน และชุมชนต่างเห็นคุณค่าทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จะช่วยเตรียมความพร้อมให้นักเรียนรู้จักคิด เรียนรู้ ทำงานแก้ปัญหาสื่อสาร และร่วมมือทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพไปตลอดชีวิต (Bellanca and Brandt, 2011 : 179) โดยทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นอนุบาลไปจนถึงมหาวิทยาลัยและตลอดชีวิต คือ 3R x 7C ดังต่อไปนี้ 3R ได้แก่ Reading (อ่านออก) wRiting (เขียนได้) และ aRithmetics (คิดเลขเป็น) ส่วน 7C ได้แก่ Critical Thinking & Problem Solving (การคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity & Innovation (การสร้างสรรค์และนวัตกรรม) Cross-cultural Understanding (ความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์) Collaboration, Teamwork & Leadership (ความร่วมมือการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ) Communications,

Information & Media Literacy (การสื่อสารสารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ) Computing & ICT Literacy (คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) และ Career & Learning Skills (อาชีพและการเรียนรู้) (วิจารณ์ พานิช, 2555)

จากผลสำรวจข้อมูลของยูเนสโก เมื่อปี 2555 แสดงจำนวนชั่วโมงเรียนต่อปีของนักเรียนในช่วงอายุ 9 - 13 ปี ทั่วโลก พบว่า เด็กไทยเรียนหนักเป็นอันดับ 2 ในระดับอายุ 9 ปี 1,080 ชั่วโมงต่อปี เด็กไทยเรียนหนักเป็นอันดับ 1 ของโลก ในช่วงอายุ 10 - 11 ปี 1,200 ชั่วโมงต่อปี เด็กไทยเรียนหนักเป็นอันดับ 5 ในช่วงอายุ 12 ปี 1,167 ชั่วโมงต่อปี และเด็กไทยเรียนหนักเป็นอันดับ 8 ในช่วงอายุ 13 ปี 1,167 ชั่วโมงต่อปี ขณะที่เด็กชาติอื่น ๆ หากเทียบเฉลี่ยของประเทศที่พัฒนาแล้ว หรือโออีซีดี จะมีเวลาอยู่ในห้องเรียนน้อยกว่าประเทศไทย คือ ไม่ถึง 800 ชั่วโมงต่อปี ซึ่งในประเทศไทย สูงถึง 1,200 ชั่วโมงต่อปี สูงกว่าระดับเฉลี่ยของประเทศที่พัฒนาแล้ว และสูงกว่าฟินแลนด์ ซึ่งเป็นประเทศที่มีการศึกษาดีที่สุดในแห่งหนึ่งของโลก (ผู้จัดการสุดสัปดาห์, 2558)

แต่ในทางกลับกันจากผลการสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร และผลการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ตลอดจนผลการประเมินคุณภาพการศึกษาต่าง ๆ พบว่า ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ผลการสอบ PISA ทั้ง ๆ ที่โรงเรียนใช้เวลาจัดการเรียนการสอนมากขึ้น เป็นเวลา 7 หรือ 8 ชั่วโมงต่อวัน แต่เด็กคิดไม่เป็น วิเคราะห์ไม่ได้ ขาดทักษะชีวิต อัดแน่นเนื้อหาวิชาการมากกว่าให้เรียนรู้ด้วยตนเอง เด็กนักเรียนมีภาระงาน การบ้านมากเกินไปหรือต้องนำการบ้านไปทำที่บ้าน เด็กเครียด และต้องเรียนพิเศษมาก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตาม กำกับช่วยเหลือ ดูแลสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 197 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3, 2559 : 11) จากการวิเคราะห์สถานภาพของเขตพื้นที่การศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ตามแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2558 - 2561) พบว่า นักเรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-Net) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่ต่ำกว่าเป้าหมายและต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-Net) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนใหญ่ต่ำกว่าเป้าหมาย และต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่รู้ใฝ่เรียน จากผลการประเมินตนเองอยู่ในระดับต่ำ ทักษะการใช้เทคโนโลยี จากผลการประเมินตนเองต่ำกว่าเป้าหมาย จากปัญหาดังกล่าวเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จึงได้ดำเนินการเข้าร่วมตามนโยบาย ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา เพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักการของหลักสูตรการศึกษา

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 อีกทั้งยังส่งเสริมและยกระดับคุณภาพการศึกษาของเยาวชนสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยจำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอนและขนาดโรงเรียนที่สังกัด
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในการดำเนินงานของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

ความสำคัญของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่จัดทำขึ้น และส่งเสริมยกระดับคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ประกอบด้วย นโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านการส่งเสริมสนับสนุน 2) การดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และ 3) ด้านการกำกับติดตาม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ โรงเรียนนาร่องนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ จำนวน 79 แห่ง โดยมีผู้บริหารโรงเรียน 85 คน และครูผู้สอน 966 คน รวม 1,051 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3, 2561)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนนาร่องนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 63 แห่ง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) และการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน กำหนดผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนละ 1 คน หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนละ 1 คน และครูผู้สอนในกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โรงเรียนละ 2 คน รวมโรงเรียนละ 4 คน รวมทั้งหมด 252 คน

3. ขอบเขตของตัวแปร ตัวแปรในการวิจัย ได้แก่

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สภาพทั่วไปของโรงเรียน

3.1.1 ระดับชั้นที่เปิดสอน

3.1.1.1 ประถมศึกษา

3.1.1.2 ประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนต้น

3.1.2 ขนาดโรงเรียน

3.1.2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียนน้อยกว่า 120 คน)

3.1.2.2 โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียน 121 - 300 คน)

3.1.2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียน 301 คนขึ้นไป)

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ นโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 3 ด้าน ประกอบด้วย

3.2.1 การส่งเสริมสนับสนุน

3.2.2 การดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

3.2.3 การกำกับติดตาม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียน นาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ Van and Van (1975); ศุภชัย ยาวะประภาส (2550); กล้า ทองขาว (2551); วรเดช จันทรร (2551); ลมัยพร แผล่งหล้า (2551); สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558); สุรินทร์ มั่นประสงค์ (2559) และถาวร คูณิรัตน์ (2560) มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1.1

ตัวแปรต้น

สภาพทั่วไปของโรงเรียน

1. ระดับชั้นที่เปิดสอน
 - 1.1 ประถมศึกษา
 - 1.2 ประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนต้น
2. ขนาดโรงเรียน
 - 2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียน 1 - 150)
 - 2.2 โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียน 151 - 300)
 - 2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียน 301 ขึ้นไป)



ตัวแปรตาม

การดำเนินงานตามนโยบาย

ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

1. การส่งเสริมสนับสนุน
2. การดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้
3. การกำกับติดตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 แตกต่างกันตามระดับชั้นที่เปิดสอน และขนาดของโรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

จากกรรศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการศึกษาไปปฏิบัติ การบริหารจัดการสถานศึกษา นโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อให้เข้าใจความหมายของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยตรงกัน จึงให้ความหมายของศัพท์ดังต่อไปนี้

นโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาในโรงเรียนนาร่อง ตามนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่การดำเนินงาน โดยเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน โดยมีแนวทางการลดเวลาเรียนภาควิชาการและการลดเวลา ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้รับความรู้ เช่น การบรรยาย การสาธิต การศึกษาไปความรู้ ให้น้อยลง และเพิ่มเวลาและโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีประสบการณ์ตรงคิดวิเคราะห์ ทำงานเป็นทีม และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุขจากกิจกรรมสร้างสรรค์ที่หลากหลายมากขึ้น

1. **การส่งเสริม สนับสนุน** หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนนาร่องนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยบุคลากร

ในสถานศึกษาวิเคราะห์นโยบาย คู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียน สร้างความตระหนัก ความเข้าใจ ในการดำเนินงานแก่ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้อง ส่งเสริมครูและบุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ส่งเสริมสนับสนุนด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และ แหล่งเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ จัดระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับกิจกรรมแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามบริบทของสถานศึกษาและชุมชน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบตามนโยบาย ลดเวลา เรียนเพิ่มเวลารู้ มีการประชุมชี้แจงครู บุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียน ในโรงเรียนเกี่ยวกับนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ มีการวางแผนดำเนินงานโครงการแบบมีส่วนร่วม กับองค์กรภายนอกและชุมชน วิเคราะห์ความพร้อมของโรงเรียนด้านครูผู้สอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่ มีการกำหนดตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของการบริหารจัดการเวลาเรียน ของโรงเรียน มีการจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ประสานงานองค์กรภายนอกเพื่อ สนับสนุนการจัดกิจกรรม ผู้อำนวยการ ครูและบุคลากรเข้ารับการอบรม ประชุม ศึกษาดูงานเพื่อเพิ่ม ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการจัดกิจกรรม และแต่งตั้งคณะกรรมการวัด ประเมินและ รายงานผลตามนโยบาย

2. การดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ หมายถึง การดำเนินงาน ของโรงเรียนนำร่องนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยครูปรับและออกแบบโครงสร้างเวลาเรียน ตารางเรียนที่เอื้อต่อการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ตามบริบทของสถานศึกษา ออกแบบกิจกรรม สื่อ แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล มีความสอดคล้องและเหมาะสม วิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้ หลักสูตรระดับชั้นเรียน ความพร้อมของครูผู้สอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่ และห้องปฏิบัติการ วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และจัดทูลฐานข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความสนใจความถนัดและ ความต้องการ ออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับช่วงวัย สนองความสนใจ ความถนัด และ ความต้องการของผู้เรียนและครอบคลุมหลักองค์ 4 แห่งการศึกษา เปิดโอกาสให้ ผู้ปกครองผู้มีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา ให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน และมีความสุขกับการเรียนรู้อ มีการวัดและ ประเมินผลกิจกรรมอย่างหลากหลาย เน้นประเมินตาม สภาพจริง คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความ เห็นชอบกิจกรรม มีการจัดกิจกรรมตามโครงสร้างตารางเรียนที่กำหนดในคู่มือลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการสร้างแรงจูงใจนักเรียนให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ จัดการ เรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นบูรณาการ และกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เน้นความเป็นระบบ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือเกื้อกูล มีความสามัคคี มีน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี สามารถจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ ทุกเวลา โดยการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อ ร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผน คิดวิเคราะห์ อภิปราย สรุปความรู้

นำเสนอ จุดประกายความคิด สร้างแรงบันดาลใจ สร้างความมุ่งมั่นเพื่อแสวงหาความรู้ การแก้ปัญหา และสร้างสรรค์นวัตกรรม ชุมชนและภาครัฐ ให้ความร่วมมือ สามารถจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะเด็กทั้ง 4 ด้าน คือ สมอง (Head) หัวใจ (Heart) มือ (Hand) สุขภาพ (Health) อย่างมีประสิทธิภาพ และกำหนดเวลาเล็กของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม

3. **การกำกับติดตาม** หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนนำร่องนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในการกำกับติดตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ หมายถึง สถานศึกษามีทีม Smart Trainer (ผู้นำการนิเทศ) การจัดกิจกรรมระดับโรงเรียน ส่งเสริมการนิเทศ ติดตาม กำกับ ดูแลให้คำแนะนำช่วยเหลือสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะเด็ก 4 ด้าน คือ สมอง (Head) หัวใจ (Heart) มือ (Hand) สุขภาพ (Health) มีการประชุมเพื่อสรุปกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ทุก ๆ สัปดาห์ ใช้กระบวนการนิเทศภายใน สะท้อนผลหลังการปฏิบัติ (After Action Review: AAR) เป็นเครื่องมือในการศึกษาและพัฒนาประสิทธิภาพกระบวนการและกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ มีการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมระดับโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพนำผลการพัฒนานักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนานักเรียนอย่างเป็นระบบ มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำเสนอผลงานที่ประสบผลสำเร็จ มีการสร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ชุมชนเข้าใจและให้ความร่วมมือ สนับสนุนการบริหารจัดการตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้นำผลการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปพัฒนา ปรับปรุงกิจกรรม และมีการสรุปรายงาน เผยแพร่ผลการดำเนินงานสู่สาธารณชน

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการโรงเรียนในโรงเรียนนำร่องกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

หัวหน้าฝ่าย หมายถึง ครูที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารบุคคล บริหารทั่วไป ในโรงเรียนนำร่องกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ครู หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูและมีส่วนรับผิดชอบในนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียน ในโรงเรียนนำร่องกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับนโยบายและนโยบายการศึกษา
 - 1.1 ความหมายของนโยบายและนโยบายการศึกษา
 - 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการของนโยบาย
 - 1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ
 - 1.4 ตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติ
 - 1.5 การนำนโยบายการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ
2. แนวคิดการบริหารจัดการสถานศึกษา
 - 2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ
 - 2.2 ทรัพยากรการบริหาร
 - 2.3 กระบวนการบริหารจัดการ
 - 2.4 ขอบข่ายและภารกิจการบริหารจัดการสถานศึกษา
3. นโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้
 - 3.1 ความหมายของนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้
 - 3.2 จุดประสงค์ของนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้
 - 3.3 บทบาทผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้
4. บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับนโยบายและนโยบายการศึกษา

นโยบายและนโยบายการศึกษานั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการขับเคลื่อนงานต่าง ๆ แม้กระทั่งการศึกษา เพราะหากไม่มีนโยบาย ผู้ปฏิบัติย่อมไม่มีทิศทางที่แน่ชัดในการลงมือปฏิบัติ เปรียบเสมือนเรือที่ไม่มีหางเสือนั่นเอง ดังนั้นนโยบายจึงเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนงานทุก ๆ องค์กร

ความหมายของนโยบายและนโยบายการศึกษา

เกี่ยวกับความหมายของนโยบายสาธารณะมีผู้ศึกษาให้ความหมายของคำว่า นโยบาย (Policy) และนโยบายสาธารณะ (Public Policy) ไว้หลากหลายต่าง ๆ กัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์ของแต่ละบุคคล แต่โดยมากแล้วก็หมายถึงสิ่งเดียวกันในที่นี้จะกล่าวถึงทั้งความหมายของนโยบายและนโยบายสาธารณะจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2546 ซึ่งกล่าวไว้ว่า นโยบาย คือ หลักและวิธีปฏิบัติซึ่งถือเป็นแนวดำเนินการ (นย + อุบาย) นั่นคือ คำว่า นโยบาย มาจากคำ “นย + อุบาย” นย, นยะ คือ คำความที่สื่อให้เข้าใจเอาเอง ซึ่งหมายถึง แนวทาง ดังนั้น นย + อุบาย ก็คือ อุบายหรือกลเม็ดที่จะชี้ทางไปสู่วัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง “อุบายหรือกลเม็ดที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ได้พิจารณาเห็นว่า เป็นทางที่จะนำไปสู่เป้าหมายของส่วนรวมในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเหมาะสมแล้ว” โดยมีนักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาและมีความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและนโยบายสาธารณะไว้หลายท่าน ดังนี้

Bell and Stevenson (2006 : 8 – 9) กล่าวว่า นโยบายไม่ใช่เรื่องของการถูกกำหนดขึ้นแล้วจึงถูกนำไปปฏิบัติแต่เป็นเรื่องของพัฒนาการด้านนโยบาย (Policy Development) ซึ่งเกิดขึ้นในหลายระดับ และมีผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) เข้ามาเกี่ยวข้องหลากหลาย

Dye (2014 : 3) กล่าวว่า นโยบายสาธารณะ หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่รัฐบาลเลือกที่จะทำหรือเลือกที่จะไม่ทำ

นพรุจ ศักดิ์ศิริ (2550 : 170) ได้ศึกษาและสรุปความหมายของคำว่า นโยบาย และนโยบายสาธารณะ ว่าคือ นโยบายสาธารณะของภาครัฐบาลและนโยบายสาธารณะของหน่วยงานเอกชนที่มีได้แสวงหากำไร และมีได้สังกัดในภาครัฐบาล โดยนำการผสมผสานกันอันมีรัฐบาลเป็นแกนนำในการกำหนดนโยบายสาธารณะอันครอบคลุมครอบคลุม ซึ่งมีการไปถึงแนวทางในการปฏิบัติงานหรือโครงการโดยมีการกำหนดเป้าหมาย (และ/หรือปัญหาในสังคม) และวิธีการเพื่อให้บรรลุผล

วรเดช จันทรศร (2551 : 30) ได้นิยามความหมายของนโยบายไว้ว่า คือ แนวการดำเนินงาน (Course of Action) ซึ่งผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ได้เลือกขึ้นมาจากหนทางที่จะกระทำได้หลาย ๆ หนทาง และกำหนดขึ้นเพื่อให้ประชาชนและข้าราชการ ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติ

ครรรชิต จามรมาน (2553 : 37) ที่กล่าวว่านโยบายสาธารณะเป็นแนวทางปฏิบัติของรัฐบาล มีวัตถุประสงค์แน่นอนอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างแก้ปัญหาในปัจจุบัน ป้องกันปัญหาในอนาคต ก่อให้เกิดผลที่พึงปรารถนา

ลมัยพร แผลงหล้า (2551 : 13) กล่าวว่า นโยบายเป็นข้อความหรือความเข้าใจร่วมกันอย่างกว้าง ๆ ที่ใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเพื่อทำภารกิจต่าง ๆ ของผู้บริหารและของหน่วยงาน ข้อความที่ใช้เป็นนโยบายมักเป็นคำที่มีความยืดหยุ่นได้ เพราะนโยบายมิได้เป็นแนวทางที่ชี้เฉพาะว่าจะต้องปฏิบัติเช่นนั้นหรือเช่นนี้ นโยบายเป็นแต่เพียงแนวทางกว้าง ๆ ที่ช่วยในการตัดสินใจกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเท่านั้น หรือเป็นสิ่งที่ควรเลือกกระทำหรือไม่ควรเลือกกระทำ

สมบัติ ธรรมรังษีวงศ์ (2554 : 21 - 22) ได้ทำการศึกษาความหมายของนโยบายสาธารณะ จากแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน และได้จำแนกลักษณะที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญไว้ดังนี้

- 1) เป็นกิจกรรมที่รัฐบาลเลือกจะทำหรือไม่ทำ
- 2) เป็นการใช้อำนาจของรัฐในการจัดสรรกิจกรรม เพื่อตอบสนองค่านิยมของสังคม
- 3) ผู้มีอำนาจในการกำหนดนโยบายสาธารณะ ได้แก่ ผู้นำการเมือง ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ พรรคการเมือง สถาบันราชการ ข้าราชการและประมุขของประเทศ
- 4) กิจกรรมที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำต้องเป็นชุดของการกระทำที่มีแบบแผน ระบบ และกระบวนการอย่างชัดเจน เป็นการกระทำที่มีการสานต่ออย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
- 5) กิจกรรมที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำต้องมีเป้าหมาย วัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมาย เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนจำนวนมาก
- 6) เป็นกิจกรรมที่ต้องทำให้ปรากฏเป็นจริง มิใช่เป็นเพียงการแสดงเจตนารมณ์ หรือแสดงความตั้งใจที่จะกระทำด้วยคำพูดเท่านั้น
- 7) กิจกรรมที่เลือกกระทำต้องมีผลลัพธ์ในการแก้ปัญหาที่สำคัญของสังคม ทั้งปัญหาความขัดแย้งหรือความร่วมมือของประชาชน
- 8) เป็นการตัดสินใจที่จะกระทำเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนจำนวนมาก มิใช่การตัดสินใจเพื่อประโยชน์เฉพาะบุคคล และเป็นชุดของการตัดสินใจที่เป็นระบบมิใช่การตัดสินใจแบบเอกเทศ
- 9) เป็นการเลือกทางเลือกที่จะกระทำ โดยพิจารณาจากการวิเคราะห์ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม
- 10) เป็นกิจกรรมที่เกิดจากการต่อรองหรือประนีประนอมระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง
- 11) เป็นกิจกรรมที่ควบคุมทั้งภายในและต่างประเทศ
- 12) กิจกรรมที่รัฐบาลเลือกจะทำหรือไม่กระทำ อาจก่อให้เกิดผลทั้งทางบวกและทางลบต่อสังคม
- 13) เป็นกิจกรรมที่ชอบด้วยกฎหมาย

ธีระ นุชเปี่ยม (2561 : 6 - 8) กล่าวว่า เมื่อกล่าวถึงนโยบายการศึกษามักจะเป็นที่เข้าใจโดยทั่วไป หมายถึง แนวทางการจัดการศึกษาระดับต่าง ๆ ของชาติ โดยที่แนวทางดังกล่าวจะประกอบด้วยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนนโยบายและแนวทางเฉพาะด้านต่าง ๆ ซึ่งจะประกอบกันเป็นรากฐานสำหรับการดำเนินงานโดยสถาบัน หน่วยงานและองค์การที่เกี่ยวข้อง หากจะพิจารณานโยบายการศึกษาในแง่เนื้อหาและประเด็นสาระด้านนโยบายแล้ว นโยบายการศึกษาจะครอบคลุมสาระสำคัญด้านนโยบายอย่างกว้างขวาง ประเด็นสำคัญด้านนโยบายของการศึกษาไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องกับสาระด้านนโยบาย แต่ยังชี้ด้วยว่านโยบายการศึกษากำหนดขึ้นโดยโครงสร้างทางการเมืองของรัฐ นั่นคือ นโยบายการศึกษาเป็นนโยบายแห่งรัฐหรือนโยบายสาธารณะ ดังนั้นการเข้าใจความหมายและความสำคัญของการศึกษาจึงจำเป็นต้องเข้าใจนโยบายสาธารณะโดยทั่วไปด้วย ซึ่งรวมไปถึงกระบวนการตัดสินใจกำหนดนโยบายด้านนี้ด้วย นโยบายสาธารณะครอบคลุมประเด็นนโยบายหลากหลายที่อยู่ในความรับผิดชอบของรัฐบาลตั้งแต่สวัสดิการ การป้องกันประเทศ การศึกษา การสาธารณสุข ไปจนถึงสิ่งแวดล้อม และอื่น ๆ นอกจากนั้น นโยบายสาธารณะยังเกี่ยวข้องกับประเด็นซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐบาลว่าจะเลือก นโยบายแบบไหน เช่น ในส่วนของนโยบายสาธารณะด้านการศึกษา มีประเด็นที่จะต้องตัดสินใจมากมายว่าจะมุ่งไปด้านใด เช่น การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

(Achievement) ในแง่ของความสามารถเชิงภาษาและเชิงปริมาณ หรือจะเห็นคล้อยตามนักการศึกษาจำนวนไม่น้อย ที่เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ในลักษณะเช่นนั้นมิใช่เป้าหมายเพียงอย่างเดียว หรือแม้กระทั่งมิใช่เป้าหมายสำคัญที่สุดของการศึกษาในโรงเรียน แต่ยังมีเรื่องอย่างอื่น เช่น การพัฒนาภาพลักษณ์ตนเอง (Self-Image) ของนักเรียน ซึ่งในโลกร่วมสมัยมักประกอบด้วยผู้ที่มีเชื้อชาติหรือภูมิหลังหลากหลาย และการส่งเสริมนักเรียนให้มีสำนึกทางสังคมที่ให้การยอมรับการมีวัฒนธรรมที่หลากหลายในสังคมปัจจุบัน

สรุปได้ว่า นโยบาย คือ หลักการวิธีปฏิบัติซึ่งถือเป็นแนวดำเนินการ นโยบายเป็นข้อความหรือความเข้าใจร่วมกันอย่างกว้าง ๆ ที่ใช้เป็นกรอบหรือเป็นแนวทางในการตัดสินใจ เพื่อการปฏิบัติการกิจต่าง ๆ ในลักษณะแสดงให้เห็นถึงวิถีสู่ทาง และผลแห่งการดำเนินงานของผู้บริหารและของหน่วยงาน ข้อความที่ใช้เป็นนโยบายมักมีความยืดหยุ่นได้ เพราะนโยบายไม่ได้เป็นแนวทางชี้เฉพาะว่าจะต้องปฏิบัติเช่นนั้นเช่นนี้ นโยบายเป็นแต่เพียงแนวทางกว้าง ๆ ในการตัดสินใจ เพื่อกระทำให้สิ่งหนึ่งสิ่งใดเท่านั้น หรือเป็นสิ่งที่ควรเลือกหรือไม่ควรเลือก ซึ่งนโยบายที่ดียอมทำให้การตัดสินใจถูกต้องและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

ส่วนนโยบายการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายสาธารณะ ซึ่งปรากฏในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ บัญญัติเป็นกฎหมาย เช่น รัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติกฎกระทรวง มติคณะรัฐมนตรี ระเบียบต่าง ๆ จัดทำแผน เช่น แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนยุทธศาสตร์ แผนกลยุทธ์ แล้วประกาศเป็นนโยบาย ซึ่งโดยปกติจะได้มีการกำหนดนโยบาย และกระบวนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยผ่านระบบราชการซึ่งเป็นกลไกของรัฐ โดยผู้ที่กำหนดแนวทางให้องค์กรภาครัฐ และเอกชนที่รับผิดชอบด้านงานการศึกษาของชาติทุกระดับทุกประเภท ต้องนำนโยบายดังกล่าวไปปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การดำเนินการจัดการศึกษาทุกประเภทของสถานศึกษาทุกประเภทและทุกระดับ เพื่อให้การดำเนินงานการศึกษาประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการกำหนดนโยบาย

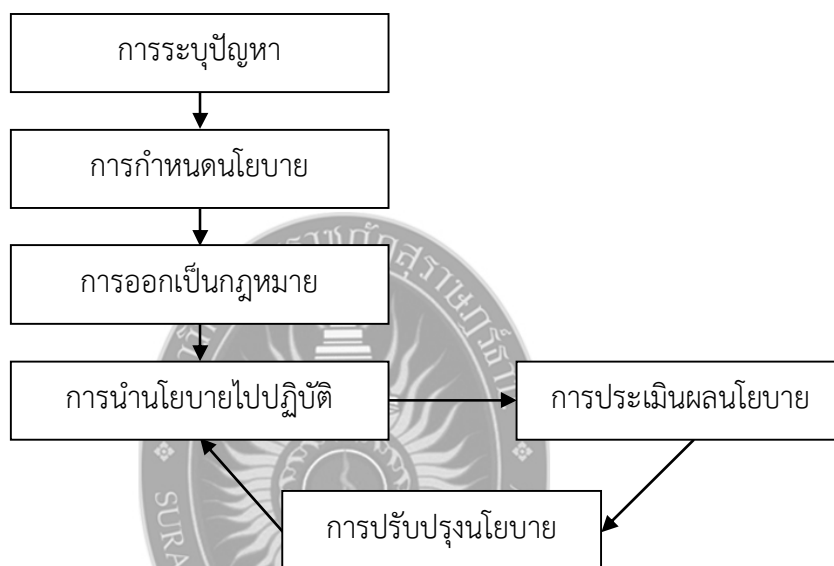
การพิจารณากระบวนการนโยบายหรือความต่อเนื่องของนโยบายนั้น มีผู้กล่าวถึงไว้หลายอย่างแตกต่างกัน ดังนี้

Jones (1977 : 214 - 126) ได้แบ่งกระบวนการนโยบายออกเป็น 6 กิจกรรม คือ

1. การระบุปัญหา โดยประกอบด้วย
 - 1.1 การรับรู้และเข้าใจปัญหา (Perception)
 - 1.2 การกำหนดความหมาย (Definition)
 - 1.3 การรวบรวมและจัดอันดับของปัญหา (Aggregation/Organization)
 - 1.4 การเสนอทางเลือกเพื่อเป็นตัวแทน (Representation)
2. การกำหนดนโยบาย (Formulation)
3. การออกเป็นกฎหมาย (Legitimizing)

4. การนำนโยบายไปปฏิบัติ/การบริหารจัดการ (Application/Administration)
5. การศึกษาผลของนโยบาย (Reaction) และการประเมินผลของนโยบาย (Evaluation)
6. การปรับปรุงนโยบายหรือสิ้นสุดนโยบาย (Resolution/Termination)

วงจรนโยบายจะเกิดมากในช่วงของการนำนโยบายไปปฏิบัติและการประเมินผล ซึ่งแสดงได้ด้วยแผนภูมิ ดังนี้



ภาพที่ 2.1 วงจรนโยบาย

ที่มา : Jones, 1977 : 214 - 126

ลิขสิทธิมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
 Copyright © Suratthani Rajabhat University
 All Right Reserved

กล้า ทองขาว (2551 : 23 - 24) กล่าวว่าก่อนทำความเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับนโยบายและแผนการศึกษาไปปฏิบัติ ควรทราบสถานะของวิชาการด้านการนำนโยบายและแผนไปปฏิบัติ ว่าเป็นแขนงวิชาหนึ่งในสาขาวิชาการศึกษา (Policy Study) โดยที่สาขาวิชาศึกษามีสาระที่มุ่งศึกษาผลงานของรัฐบาลและผลกระทบของนโยบายที่ครอบคลุมกระบวนการนโยบาย (Policy Process) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ 1) การกำหนดนโยบาย 2) การประเมินและวิเคราะห์ทางเลือกนโยบาย 3) การนำนโยบายไปปฏิบัติ 4) การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของนโยบาย 5) การวิเคราะห์ผลสะท้อนกลับของนโยบาย

ธีระ นุชเปี่ยม (2561 : 22 - 29) กล่าวว่า กิจกรรมสำคัญที่ประกอบกันเป็นกระบวนการทางนโยบาย มีดังนี้

1. การกำหนดวาระด้านนโยบาย โดยทั่วไปการกำหนดวาระด้านนโยบายมักจะมาจากระดับบน โดยนโยบายด้านการศึกษา มักจะมีกลุ่มและฝ่ายต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องค่อนข้างมากตั้งแต่ผู้ปกครอง คณะกรรมการโรงเรียน ครูและกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพด้านการศึกษาหรือในระดับอุดมศึกษาของรัฐต่าง ๆ จนบางครั้งยากจะระบุว่าการกำหนดวาระด้านนโยบายสาธารณะด้านการศึกษา

มาจากระดับบนหรือระดับล่าง ภาครัฐในฐานะผู้นำดำเนินนโยบายและให้การอุดหนุนด้านงบประมาณย่อมมีส่วนอย่างมากในการกำหนดวาระด้านนโยบาย ซึ่งในประเทศไทยการดำเนินงานในเรื่องนี้มาจากระดับบนเป็นสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายการเมืองหรือข้าราชการและนักวิชาการด้านการศึกษาในหน่วยงาน เช่น กระทรวงศึกษาธิการ สภาการศึกษา และคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณาจารย์และนักวิชาการ ในสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ โดยเชื่อว่าสื่อมวลชนเข้ามามีบทบาทสำคัญในการกำหนดวาระด้านนโยบายด้วย

2. การก่อตัวขึ้นเป็นนโยบาย เป็นเรื่องของกาหนดทางเลือกด้านนโยบาย (Policy Alternatives) ในการจัดการกับปัญหาที่อยู่ในวาระทางนโยบาย มักจะดำเนินการในหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการหรือสภาการศึกษา แต่ก็อาจเกิดขึ้นในสำนักงานของกลุ่มผลประโยชน์ คณะกรรมการรัฐสภา คณะกรรมการพิเศษต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้น หน่วยงานวางแผนนโยบายรวมทั้งหน่วยงานประเภทที่เรียกว่า คลังสมอง ในประเทศไทยองค์การหรือหน่วยงานด้านการศึกษา มักจะเป็นหน่วยงานของรัฐ ที่ไม่อยู่ในภาครัฐมีน้อยมาก เช่น มูลนิธิ สดศรี - สฤชดีวงศ์ ซึ่งจัดตั้งขึ้น เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเด็กปัญญาเลิศและการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ เพื่อประโยชน์ของสังคมไทยขึ้นตอนการกำหนดทางเลือกด้านนโยบายเป็นขั้นตอนที่ฝ่ายต้องการทางเลือกอย่างใดอย่างหนึ่งเรียกร้องกดดัน หรือหาทางมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล ซึ่งในประเทศไทยนโยบายสาธารณะโดยเฉพาะในด้านการศึกษากำหนดโดยรัฐบาลเป็นหลักเกือบตลอดมาตั้งแต่ภาครัฐได้เข้ามารับผิดชอบในการจัดการศึกษาของมวลชน

3. การสร้างความชอบธรรมให้แก่ทางเลือกด้วยการกำหนดเป็นนโยบาย มักเรียกการดำเนินงานในขั้นตอนนี้ว่า การกำหนดนโยบาย บุคคล สถาบัน และหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบดำเนินงานอย่างเป็นทางการ เช่น รัฐสภา หรือรัฐบาลที่มีอำนาจตัดสินใจกำหนดนโยบาย

4. การนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการทางนโยบาย โดยในกรณีของนโยบายสาธารณะด้านการศึกษามีส่วนสำคัญในการดำเนินงานขั้นตอนนี้ คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานและสถาบันการศึกษากระดับต่าง ๆ ในแง่ที่เป็นนโยบายของรัฐ ผลบังคับใช้ย่อมครอบคลุมไปถึงสถาบันการศึกษาเอกชนด้วย แม้ว่าสถาบันการศึกษาเหล่านั้นไม่ได้อยู่ในภาครัฐก็ตาม การนำนโยบายไปปฏิบัติเกี่ยวข้องกับกิจกรรมหลากหลายที่กำหนดขึ้นเพื่อดำเนินการให้นโยบายที่กำหนดสำเร็จ ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ นั้น ผู้ปฏิบัติที่เป็นหน่วยงานฝ่ายบริหารสามารถใช้วิจรรณญาณของตนเองในการตัดสินใจได้อย่างมาก

5. การประเมินผลนโยบาย เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการกำหนดนโยบาย หมายความว่า เมื่อถึงขั้นตอนนี้ผู้กำหนดนโยบายหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับนโยบายสาธารณะ ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายการเมือง องค์กรและหน่วยงานฝ่ายบริหาร กลุ่มผลประโยชน์คลังสมอง หรืออื่น ๆ มักต้องการรู้ว่า นโยบายที่นำไปปฏิบัติ นั้นบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ และเกิดผลอย่างไรทั้งที่ตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจต่อสังคม การประเมินไม่ว่าจะโดยสถาบันหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องโดยตรง หรือ

โดยสื่อมวลชนหรือองค์การอิสระนอกสถาบันหรือหน่วยงานนั้น ๆ อาจจะสามารถแสดงผลในรูปแบบของข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ที่ชี้ให้เห็นว่ามีปัญหาใหม่เกิดขึ้น และนำไปสู่กระบวนการกำหนดนโยบายใหม่อีกเพื่อจัดการกับปัญหา

สรุปได้ว่า กระบวนการกำหนดนโยบาย เป็นการวางแผนการปฏิบัตินโยบายโดยจะต้องประกอบด้วย การระบุปัญหา การกำหนดนโยบาย การออกเป็นกฎหมาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ การประเมินผลนโยบาย การปรับปรุงนโยบาย จึงจะทำให้ให้นโยบายบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นกระบวนการและเป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ (Public Policy Analysis) มีความต่อเนื่องจากการกำหนดนโยบาย (Policy Formulation) การจัดทำแผนและ/หรือโครงการ การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของการนำนโยบาย แผนและ/หรือโครงการไปปฏิบัติโดยผ่านแผนงานต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ดังนั้น การศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับ การนำนโยบายไปปฏิบัติตามที่กล่าวมาแล้วจะช่วยสร้างความเข้าใจเนื้อหาสาระที่สำคัญ โดยมีนักวิชาการกล่าวเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ สรุปได้ดังนี้

Alexander (1985) กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง การนำชุดการปฏิบัติ ซึ่งเป็นแผนการทำงานที่มุ่งส่งผลไปยังผู้ตั้งใจจะให้ได้รับประโยชน์จากนโยบายเป็นการเฉพาะ และเป็นนักการปฏิบัติในภาคสนาม

Putt and Springer (1989) กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง อนุกรมของกิจกรรม และการตัดสินใจที่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเกิดขึ้นจากการแปลงข้อความนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยการกระตุ้น การทำให้ข้อความนโยบายชัดเจนและการมีความคิดริเริ่ม การแสดงเจตนาจะช่วยให้การนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดผล

ศุภชัย ยาวะประภาส (2550) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติและขั้นตอนอื่นในขั้นตอนนโยบาย พบว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นหลังจากการตรากฎหมายหรือพระราชบัญญัติเรียบร้อยแล้ว กิจกรรมในขั้นตอนนี้จะครอบคลุมถึงการแปลงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือพระราชบัญญัติซึ่งโดยปกติมักจะกว้างคลุมเครือ และกำกวมให้เป็นโครงการหรือกิจกรรมที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม การระดมทรัพยากรต่าง ๆ ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ เครื่องมือที่ใช้ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็น เพื่อดำเนินการให้สำเร็จ ล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้แล้ว

กล้า ทองขาว (2551 : 22 - 28) กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง การแสวงหา ความรู้ความเข้าใจ ปรากฏการณ์เป็นจริงที่เกิดขึ้นในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อเป็นบทเรียน และพัฒนาแนวทางสร้างกลยุทธ์ เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพและความสามารถขององค์กร และกลุ่มบุคคล ที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ให้สามารถจัดการและประสานกิจกรรมให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของ

นโยบาย รวมทั้งสามารถหลีกเลี่ยงปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุผลสำเร็จของนโยบายปัจจัยกำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติที่สำคัญ ๆ มี 6 ประการ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านข้อความนโยบาย (Policy Statements) ข้อความนโยบาย หมายถึง ข่าวสารนโยบาย (Policy Messages) ที่ระบุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายนโยบายหรือระบุมাত্রฐานนโยบายหรือมาตรฐานแผนงาน หากพิจารณาถึงลงไปถึงแผนกลยุทธ์หรือแผนงานหรือโครงการที่รองรับนโยบาย ข้อความนโยบายจะหมายถึง เป้าหมายวัตถุประสงค์ รวมทั้งขั้นตอนหรือกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้หรืออาจหมายถึงแนวปฏิบัติที่อาจจัดทำเป็นคู่มือแก่ผู้รับผิดชอบเพื่อนำไปปฏิบัติให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบายนั้น ข้อความนโยบายจะหมายรวมการระบุงค์กรรับผิดชอบ ขอบข่ายที่นโยบายครอบคลุมถึงแม้กระทั่งระเบียบวิธีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล หากข้อความนโยบายมีความชัดเจน ไม่คลุมเครือ โอกาสที่นโยบายจะประสบผลสำเร็จในขั้นนำไปปฏิบัติจะมีมาก แต่หากข้อความนโยบายมีความคลุมเครือ ไม่ชัดเจน เช่น วัตถุประสงค์ของนโยบายไม่ชัดเจนหรือขัดแย้งกัน อาจเป็นอุปสรรคในขั้นการนำไปปฏิบัติ ทำให้โอกาสที่นโยบายจะบรรลุผลสำเร็จเป็นไปได้ยาก

2. ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากผู้มีอำนาจและกลุ่มหลากหลายในสังคม ผู้นำหรือผู้มีอำนาจมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของนโยบายบางนโยบายแม้ผู้เกี่ยวข้องจะมองว่าเป็นนโยบายที่ดี หากแต่ผู้นำหรือผู้มีอำนาจบารมี (Charisma) ไม่เห็นด้วย จะทำให้สำเร็จได้ยาก เช่น นโยบายการจัดระเบียบการค้าขายบนทางเท้าในเขตเมือง หรือนโยบายปฏิรูปการศึกษา ถ้าผู้นำในสังคมไม่เห็นด้วยกับนโยบายนี้ เพราะเห็นว่าจะเป็นการบีบบังคับประชาชนผู้หาเช้ากินค่ำหรือเป็นการบีบบังคับให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทำงานหนักเกินไปเพราะไม่ชัดเจนว่านักเรียนและประชาชนจะได้อะไรจากการปฏิรูป จะทำให้ลำบากในขั้นนำไปปฏิบัติ ถ้าหากนโยบายใดได้รับการสนับสนุนจากผู้นำทุก ๆ ระดับ โอกาสที่นโยบายนั้นจะประสบผลสำเร็จในขั้นการนำไปปฏิบัติเป็นไปได้สูง

3. ปัจจัยด้านศักยภาพและความสามารถขององค์กรที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ศักยภาพและความสามารถขององค์กรหรือหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ พิจารณาที่ลักษณะสำคัญขององค์กรประกอบต่าง ๆ ขององค์กร เช่น การมีโครงสร้างองค์กรเอื้อต่อกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ ความรู้ความสามารถและทักษะของทีมงาน ความสามารถและประสบการณ์ของผู้นำองค์กร ระบบการไหลเวียนของข้อมูลข่าวสารภายในและระหว่างองค์กร การมีและใช้เทคโนโลยีการบริหารอย่างเหมาะสม ความเพียงพอของทรัพยากรทางการเงินและอุปกรณ์การบริหารรวมทั้งความสามารถนำเงินและอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ มาใช้ได้ทันเวลาและสถานการณ์ ความสำคัญของปัจจัยด้านนี้ คือ หากปราศจากองค์กรรองรับนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติจะไม่มีโอกาสเกิดขึ้น หากองค์กรรองรับนโยบายขาดความสามารถและความพร้อม ความเป็นไปได้ที่นโยบายจะล้มเหลวก็มีมาก แต่ถ้านโยบายใดมีองค์กรเข้มแข็งรองรับ โอกาสที่นโยบายนั้นจะประสบผลสำเร็จจะมีสูง เพราะองค์กรหรือหน่วยงานที่รองรับนโยบายคือกลไกสำคัญในการนำส่งนโยบายให้ถึงกลุ่มเป้าหมายตามเจตจำนงของนโยบาย

4. ปัจจัยด้านจิตสำนึกของผู้ปฏิบัตินโยบาย ความคิดนึกหรือเจตคติต่อนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติของบุคคลระดับผู้ปฏิบัติการ คือ ปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของนโยบาย หากผู้ปฏิบัติไม่เข้าใจหรือสงสัยในวัตถุประสงค์ของนโยบายว่าเพราะเหตุใดจึงต้องมีนโยบายอย่างนี้หรือสงสัยว่าความต้องการที่แท้จริงของผู้กำหนดนโยบายคืออะไร นโยบายที่ทำอยู่มีประโยชน์อย่างไร ใครคือผู้ได้รับประโยชน์แท้จริงจากการดำเนินนโยบาย ฯลฯ ข้อสงสัยไม่เข้าใจนโยบายจะทำให้ผู้ปฏิบัติขาดความมั่นใจ ขาดความไว้วางใจต่อนโยบาย ส่งผลกระทบต่อความตั้งใจที่จะทุ่มเทพลังความสามารถปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ยิ่งไปกว่านั้นหากผู้ปฏิบัติมีความรู้สึกไม่พึงพอใจต่อนโยบาย เพราะเห็นว่านโยบายที่รับผิดชอบไม่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรหรือไม่เป็นประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่หรือบางที่อาจเห็นว่าเป้าหมายของนโยบายดี แต่วิธีการปฏิบัติไม่ดี อาจปฏิบัติงานแบบเฉื่อยชา เพราะมีความรู้สึกไม่ชอบนโยบาย หากผู้ปฏิบัติส่วนใหญ่มีความรู้สึกต่อนโยบายที่นำไปปฏิบัติ เช่นนี้ นโยบายที่นำไปปฏิบัติมีโอกาสที่จะไม่สำเร็จสูง แต่ในทางตรงกันข้ามถ้านโยบายใดผู้ปฏิบัติมีความเข้าใจวัตถุประสงค์และวิธีปฏิบัติชัดเจน รู้สึกพอใจสูง เพราะเห็นว่านโยบายที่ประกาศใช้จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างแท้จริง และองค์กรก็จะได้ประโยชน์จากการดำเนินนโยบายนี้ การมีพื้นฐานความคิดต่อนโยบายเช่นนี้ จะทำให้ผู้ปฏิบัติตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติ จะทุ่มเทความสามารถและอุทิศเวลาในการปฏิบัติ โดยอาจจะเข้าไปมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะแนวปฏิบัติตามความเหมาะสมตามสถานการณ์แห่งความเป็นจริงจะส่งผลให้นโยบายบรรลุผล

5. ปัจจัยด้านผู้นำคนสำคัญ ผู้นำคนสำคัญคือปัจจัยกำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ในฐานะที่ผู้นำคนสำคัญอาจมีส่วนริเริ่มนโยบาย เขาจะแสดงบทบาทในการผลักดันนโยบายให้ได้รับการประกาศใช้ จะประสานความพยายามของบุคคลและองค์กรที่ร่วมรับผิดชอบในขั้นการนำนโยบายไปปฏิบัติ จะคอยไกล่เกลี่ยและประนีประนอมปัญหาหรือความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ จะแสวงหาและใช้กลยุทธ์ในการติดต่อประสานงานกับฝ่ายการเมือง นักกฎหมาย นักวิชาการ และบุคคลสำคัญอื่น ๆ เพื่อจูงใจให้เห็นความสำคัญและให้การสนับสนุนนโยบาย นอกจากนี้ผู้นำคนสำคัญยังจะแสดงความสามารถให้ฝ่ายที่ดูแลงบประมาณเห็นความสำคัญของนโยบายที่นำไปปฏิบัติจนพร้อมที่จะจัดสรรเงินให้ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของนโยบาย จะส่งผลให้นโยบายที่นำไปปฏิบัติประสบความสำเร็จ เพราะผู้นำคนสำคัญจะได้รับเกียรติและยกย่องนับถือในหมู่ผู้ปฏิบัติ ทำให้ผู้ปฏิบัติมีความตั้งใจจริงที่จะทำงานให้บรรลุผล ถ้าหากนโยบายใดขาดแคลนผู้นำคนสำคัญที่เข้มแข็งโอกาสที่นโยบายจะล้มเหลวมีความเป็นไปได้ค่อนข้างมาก

6. ปัจจัยด้านการกำกับตรวจสอบประเมินผล และการให้แรงเสริมแก่ผู้ปฏิบัติ การนำนโยบายไปปฏิบัติจำเป็นต้องมีระบบการกำกับ การตรวจสอบ การปฏิบัติงานของบุคคลและองค์กรที่รับผิดชอบ การกำกับ ตรวจสอบมุ่งที่จะให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารนโยบาย และป้องกันการบิดเบือนเป้าหมายและการหันเหทรัพยากรไปใช้ผิดทาง สำหรับการประเมินผลอย่างเป็นระบบ

จะสามารถสะท้อนปัญหาในการกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ทุกขั้นตอน สามารถที่จะนำผลการประเมินไปแก้ไขและปรับปรุงวิธีการปฏิบัติเพื่อให้นโยบายบรรลุผล ส่วนการให้แรงเสริมแก่ผู้ปฏิบัติงาน หากเป็นแรงเสริมทางบวกจะทำให้ผู้ปฏิบัติมีกำลังใจ มีขวัญในการทำงาน แรงเสริมทางบวกจะเป็นพลังจูงใจให้ผู้ปฏิบัติมุ่งมั่นตั้งใจทำงานในหน้าที่ของตนให้ดียิ่งขึ้น หากเป็นการให้แรงเสริมทางลบจะช่วยยับยั้งพฤติกรรมหรือการปฏิบัติที่ไม่พึงประสงค์จะเห็นว่า ปัจจัยด้านการกำกับ ตรวจสอบ ประเมินผล และการให้แรงเสริมแก่ผู้ปฏิบัติ มีความสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพราะนโยบายใดหากมิได้จัดระบบการกำกับ ตรวจสอบ ระบบการประเมินผลและการเสริมแรงผู้ปฏิบัติไว้ดีพอ โอกาสที่นโยบายจะบรรลุผลในขั้นการนำไปปฏิบัติจะมีความเป็นไปได้ค่อนข้างยาก

วรเดช จันทรศร (2551 : 49 - 63) กล่าวว่า ในการนำนโยบายไปปฏิบัติมีปัญหา ซึ่งสามารถสรุปได้ 4 ด้าน ดังนี้

1. ปัญหาทางด้านสมรรถนะของการนำนโยบายไปปฏิบัตินี้ อาจมีที่มาจากปัจจัยต่าง ๆ เช่นปัจจัยจากการขาดเงินทุน ปัญหาของการปฏิบัติจะมีมากขึ้นหากหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติถูกจำกัดด้วยเงื่อนไขของการใช้ทุน หรือมีระเบียบข้อบังคับไว้มากจนเกินไปจนขาดความยืดหยุ่น จะทำให้ขั้นตอนสมรรถนะหน่วยปฏิบัติมากขึ้น ความล่าช้าของการปฏิบัติงานจะมีมากขึ้นอาจมีผลให้เกิดความล้มเหลวของนโยบาย

2. ปัญหาด้านการควบคุมความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถในการควบคุม ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการวัดความก้าวหน้าของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ปัญหาที่เกิดจากการควบคุม อาจแบ่งเป็น 3 ประการ คือ ประการแรก ขึ้นอยู่กับความสามารถของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการแปลงนโยบายนั้น ๆ ออกมาเป็นแนวทางปฏิบัติที่มีความสอดคล้องกับความต้องการเพียงใด ประการที่สอง ขึ้นอยู่กับความชัดเจนของวัตถุประสงค์และประการสุดท้าย ขึ้นอยู่กับหน่วยปฏิบัติมีการกำหนดภารกิจ มาตรฐานในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติงานนั้นเพียงใด

3. ปัญหาด้านความร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง การนำนโยบายไปปฏิบัติจะประสบผลสำเร็จไปไม่ได้ ถ้าขาดความร่วมมือจากสมาชิกทั้งหมดในองค์กรหรือหน่วยปฏิบัติ เหตุผลหลักของสมาชิกส่วนใหญ่ที่ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติมีได้ เช่น 1) สมาชิกในองค์กรหรือหน่วยปฏิบัติ เห็นว่านโยบายนั้นไม่ได้มาจากรากฐานความต้องการของตนที่แท้จริง 2) หัวหน้าหน่วยงานปฏิบัติไม่ให้ความสำคัญ การสนับสนุนนโยบายนั้นการปฏิบัติจึงเหมือนกับขอไปที 3) สมาชิกในองค์กรหรือหน่วยงานที่ปฏิบัติไม่เห็นด้วยกับสาระ หรือวิธีปฏิบัติในโครงการหรือนโยบายนั้น เพราะไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

4. ปัญหาทางด้านความสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญ นโยบายใดก็ตาม ถ้าปราศจากเสียซึ่งการสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญแล้ว

ปัญหาของการนำนโยบายไปปฏิบัติอาจเกิดขึ้นได้ บุคคลสำคัญดังกล่าวอาจให้ความสนับสนุนทางการเมือง เงิน งบประมาณ ตลอดจนสร้างอุปสรรค ต่อต้าน เตะถ่วงหรือคัดค้านได้มากน้อยแตกต่างกันไปตาม ภาวะอำนาจและสถานการณ์ ความยากลำบากของการนำนโยบายไปปฏิบัติจะมีมากน้อย ขึ้นอยู่กับ บุคคลสำคัญในระดับท้องถิ่น และในระดับชาติให้ความสนับสนุนนโยบายนั้นเพียงใด

วชิรวัชร งามละม่อม (2561 : 2) กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นกระบวนการที่เป็น ผลต่อเนื่องมาจากขั้นตอนการกำหนดนโยบาย โดยต้องอาศัยองค์กรที่รับผิดชอบทำความเข้าใจหรือ ศึกษาว่า ทำอย่างไรองค์กรหรือบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติ จะสามารถนำและผลักดันให้ ทรัพยากรการบริหารปฏิบัติงานเกิดผลสำเร็จได้ และสามารถประสานกิจกรรมให้บรรลุผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย รวมทั้งสามารถหลีกเลี่ยงปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุผลสำเร็จ ของนโยบาย

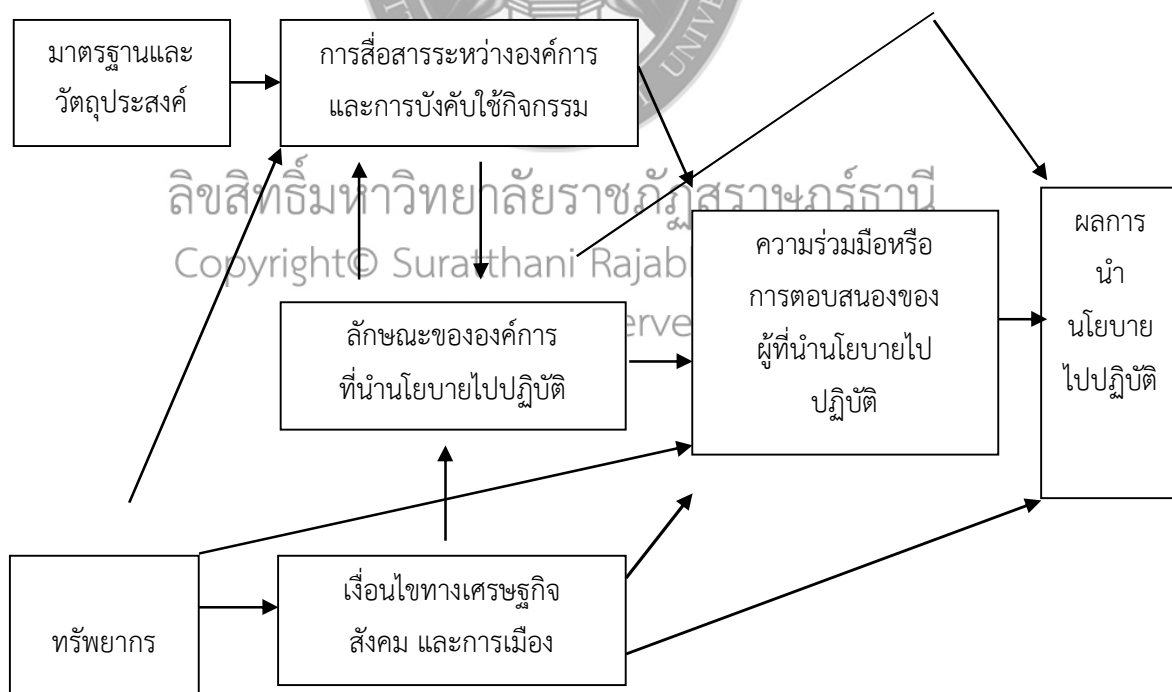
สรุปได้ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการนโยบาย การนำนโยบายไป ปฏิบัติจึงเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่กำหนดนโยบาย และเป็นขั้นตอนที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวน มาก แต่ผู้ที่เกี่ยวข้องสำคัญที่สุดเลย คือข้าราชการในหน่วยงานที่รับผิดชอบในนโยบายนั้น ๆ ไปปฏิบัติ ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จและล้มเหลวของนโยบาย โดยต้องอาศัยองค์กรที่รับผิดชอบทำความเข้าใจ หรือศึกษาว่า ทำอย่างไรองค์กรหรือบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติ จะสามารถนำและผลักดัน ให้ทรัพยากรการบริหารปฏิบัติงานเกิดผลสำเร็จได้ และสามารถประสานกิจกรรมให้บรรลุผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย รวมทั้งสามารถหลีกเลี่ยงปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุผลสำเร็จ ของนโยบาย ซึ่งปัญหาของการนำนโยบายไปปฏิบัติประกอบด้วย ปัญหาทางด้านสมรรถนะปัญหา ด้านการควบคุมความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติปัญหาด้านความร่วมมือและการต่อต้านการ เปลี่ยนแปลงการนำนโยบายไปปฏิบัติและปัญหาทางด้านความสนับสนุนและความผูกพันขององค์กร หรือบุคคลสำคัญนโยบายทุกนโยบายสามารถประสบความสำเร็จและความล้มเหลวได้ ขึ้นอยู่กับปัจจัย ต่าง ๆ ในการดำเนินการตามนโยบาย เช่น ปัจจัยด้านนโยบาย ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากผู้มีอำนาจ และกลุ่มหลากหลายในสังคมปัจจัยด้านศักยภาพและความสามารถขององค์กรที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ปัจจัยด้านผู้นำ และปัจจัยด้านการกำกับตรวจสอบประเมินผล

ตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ตัวแบบเชิงทฤษฎีของการนำนโยบายไปปฏิบัตินี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมเนื้อหาในเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับ ตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติซึ่งมีลักษณะเป็นตัวแบบที่ใช้ทำนายปัจจัยที่อาจส่งผลต่อการนำนโยบาย ไปปฏิบัติไว้อย่างกว้าง ๆ โดยตัวแบบที่จะนำเสนอต่อไปนี้เป็นตัวแบบที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไปจาก ผู้ที่ศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติในการนำมาอธิบายปรากฏการณ์ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ประกอบไปด้วยตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติของ Van and Van (1975) ตัวแบบปฏิสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยของ Edward (1980) และตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติของวรเดช จันทรศร (2551) รายละเอียดดังนี้

1. ตัวแบบทฤษฎีของ Van Meter and Van Horn

ตัวแบบทางแบบทฤษฎีของ Van and Van (1975 : 445 - 447) ได้อธิบายเงื่อนไขปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลการนำนโยบายไปปฏิบัติ มีลักษณะการส่งผลทั้งในทางตรงและทางอ้อม ประกอบด้วยตัวแปรอิสระที่สำคัญ 6 ตัวแปร คือ มาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบายทรัพยากรของนโยบาย การสื่อสารระหว่างองค์การและการบังคับใช้กิจกรรม ลักษณะขององค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม และความร่วมมือหรือการตอบสนองของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ โดยตัวแปรอิสระทั้ง 6 นี้มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม คือ ผลการนำนโยบายไปปฏิบัติทั้งโดยทางตรงและโดยอ้อม กล่าวคือ ตัวแปรที่ส่งผลต่อผลการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยอ้อม ได้แก่ ตัวแปรมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบายมีอิทธิพลต่อผลการนำนโยบายไปปฏิบัติผ่านตัวแปรการสื่อสารและการบังคับใช้กิจกรรมซึ่งอาจส่งผลต่อลักษณะองค์การที่นำนโยบายหรือความร่วมมือของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติต่ออีกทีหนึ่ง ส่วนตัวแปรทรัพยากรของนโยบายมีอิทธิพลต่อผลการนำนโยบายไปปฏิบัติผ่านตัวแปรความร่วมมือของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ และตัวแปรเงื่อนไขทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลการนำนโยบายไปปฏิบัติทั้งโดยตรงและโดยอ้อม คือ ลักษณะขององค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ความร่วมมือของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ และเงื่อนไขปัจจัยด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

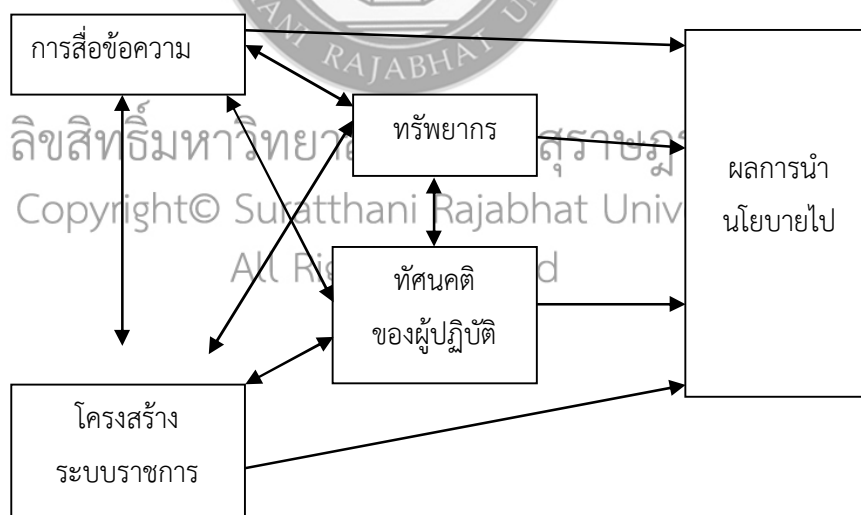


ภาพที่ 2.2 ตัวแบบทางทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติของ Van Meter and Van Horn

ที่มา : Van and Van, 1975 : 445

2. ตัวแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของ Edwards

ตัวแบบนี้นำเสนอโดย Edwards (1980) มีลักษณะที่มุ่งอธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการนำนโยบายไปปฏิบัติและปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเองคล้ายกับตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติของ Van and Van ที่ได้นำเสนอไปแล้วข้างต้น ในส่วนนี้จึงขอเสนอตัวแบบของ Edwards เพื่อให้สามารถวิเคราะห์เงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ครอบคลุมประเด็นมากยิ่งขึ้น ในทัศนะของ Edwards เห็นว่าการศึกษานโยบายการนำนโยบายไปปฏิบัติ เริ่มต้นจากความเป็นนามธรรม ด้วยคำถามที่ว่าอะไรคือเงื่อนไขเบื้องต้นที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ และอะไรคืออุปสรรคเบื้องต้นต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ในการตอบคำถามดังกล่าว เขาได้เสนอให้พิจารณาจากปัจจัย 4 ประการ ได้แก่ การสื่อข้อความ ทรัพยากร จุดยืน หรือทัศนคติของผู้ปฏิบัติ และโครงสร้างระบบราชการโดยทั้ง 4 ปัจจัยนั้นมีบทบาทในการพึ่งพากันและส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยแต่ละปัจจัยอาจช่วยส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ กล่าวคือผลกระทบของการสื่อข้อความต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติก่อให้เกิดผลกระทบทางอ้อมผ่านปัจจัยทรัพยากร ทัศนคติของผู้ปฏิบัติ และโครงสร้างระบบราชการไปสู่การนำนโยบายไปปฏิบัติ ปัจจัยทรัพยากรก่อให้เกิดผลกระทบทางอ้อมผ่านการสื่อข้อความที่ทัศนคติของผู้ปฏิบัติ และโครงสร้างระบบราชการ ส่วนปัจจัยโครงสร้างระบบราชการก็ส่งกระทบผ่าน ทัศนคติของผู้ปฏิบัติ ทรัพยากร และการสื่อข้อความ ในขณะที่ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติก็ส่งผลกระทบต่อ 3 ตัวแปรที่เหลือเช่นเดียวกัน



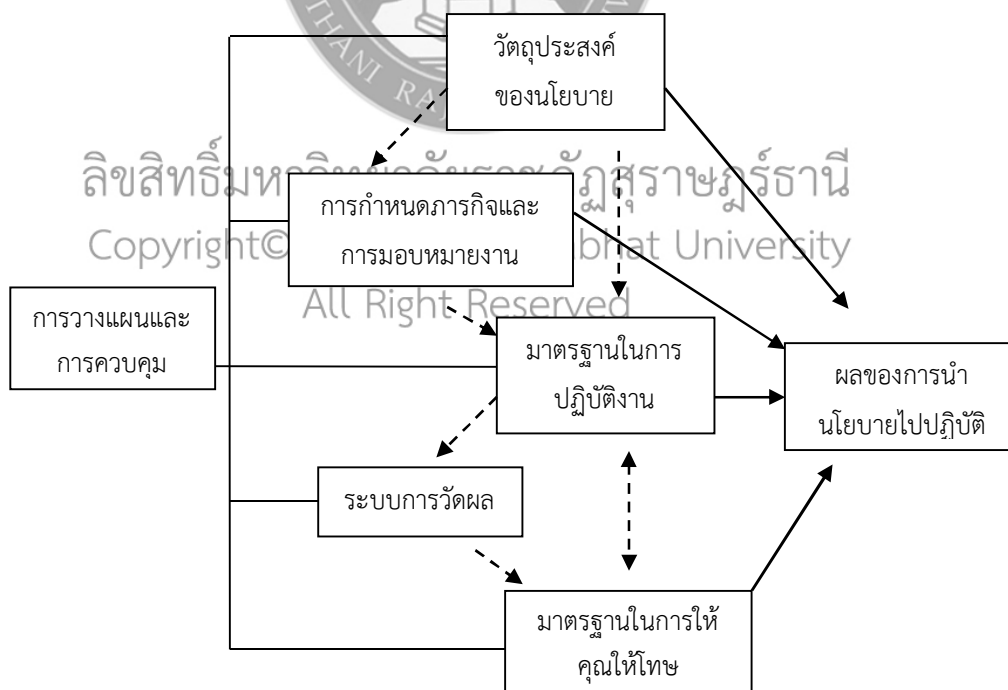
ภาพที่ 2.3 ตัวแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของ Edward

ที่มา : Edwards, 1980

3. ตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติของวรเดช จันทรร

วรเดช จันทรร (2551 : 129 - 146) ได้ทำการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติจากผลงานของนักวิชาการที่มีชื่อเสียงหลายท่านและสังเคราะห์ออกมาเป็นตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติที่ครอบคลุมในสิ่งที่นักวิชาการในอดีตกล่าวถึงมากพอสมควรโดยเสนอไว้ 6 ตัวแบบ ได้แก่ 1) ตัวแบบที่ยึดหลักเหตุผล 2) ตัวแบบทางด้านการจัดการ 3) ตัวแบบด้านการพัฒนาองค์การ 4) ตัวแบบด้านกระบวนการของระบบราชการ 5) ตัวแบบการเมือง และ 6) ตัวแบบเชิงบูรณาการ มีรายละเอียดดังนี้

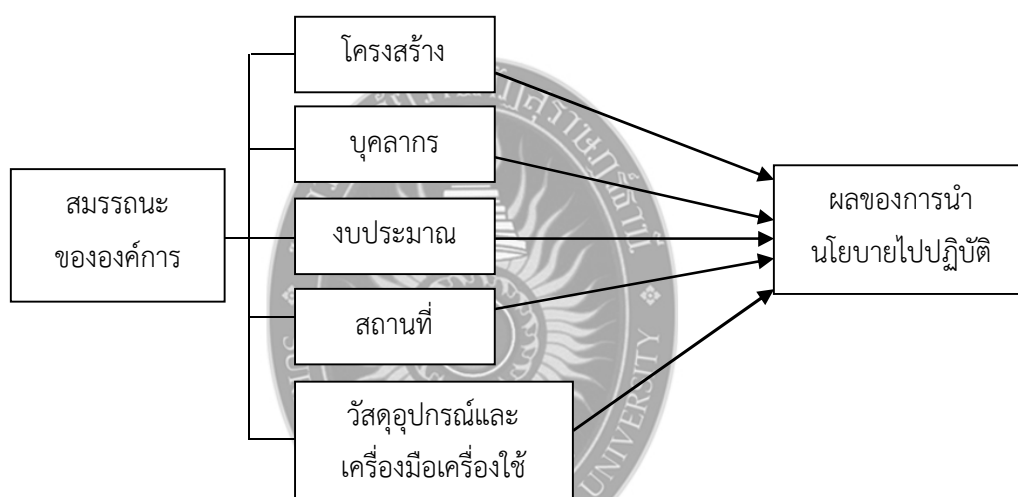
3.1 ตัวแบบที่ยึดหลักเหตุผล (Rational Model) ตัวแบบนี้ยึดฐานคติอยู่ที่การกำหนดวัตถุประสงค์และภารกิจที่ชัดเจน มีการมอบหมายงาน มีการกำหนดมาตรฐานการทำงานให้แก่หน่วยงานย่อยต่าง ๆ ขององค์การตลอดจนระบบการให้คุณให้โทษ มีระบบวัดผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติเข้าใจว่าอะไรคือเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ผู้กำหนดนโยบายต้องการ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติสามารถกำหนดภารกิจมอบหมายงานหรือกำหนดความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนโยบาย ซึ่งจะช่วยให้การประสานการปฏิบัติงานเป็นไปโดยราบรื่น นอกจากนี้การกำหนดมาตรฐานในการทำงานยังอำนวยความสะดวกให้เกิดระบบการประเมินผลที่สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ เป็นการง่ายที่ผู้บริหารนโยบายสามารถควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายได้อย่างตลอดเวลาและต่อเนื่องในประเด็นสุดท้าย ระบบการประเมินผลที่สมบูรณ์และการมีมาตรฐานในการทำงานที่เด่นชัดจะช่วยเสริมสร้างให้มาตรฐานการปฏิบัติงานสูงขึ้นอีกด้วย ดูกรอบแนวคิดตัวแบบที่ยึดหลักเหตุผลได้ดังภาพที่ 2.4



ภาพที่ 2.4 ตัวแบบที่ยึดหลักเหตุผล (Rational Model)

ที่มา : วรเดช จันทรร, 2551 : 129

3.2 ตัวแบบด้านการจัดการ (Management Model) ตัวแบบนี้ตั้งอยู่บนแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีองค์การ เน้นให้ความสนใจไปที่สมรรถนะขององค์การเพราะเชื่อว่าความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติขึ้นอยู่กับองค์การที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติว่ามีขีดความสามารถที่จะปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความคาดหวังเพียงใด นโยบายที่จะประสบความสำเร็จได้จะต้องอาศัยโครงสร้างขององค์การที่เหมาะสม บุคลากรที่อยู่ในองค์การจะต้องมีความรู้ความสามารถทั้งทางด้านการบริหารและด้านเทคนิคอย่างเพียงพอ นอกจากนี้องค์การยังต้องมีการวางแผนเตรียมการหรือมีความพร้อมทั้งด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่เครื่องมือเครื่องใช้ และงบประมาณ ดูกรอบแนวคิดตัวแบบด้านการจัดการได้ ดังภาพที่ 2.5



ภาพที่ 2.5 ตัวแบบทางด้านการจัดการ (Management Model)

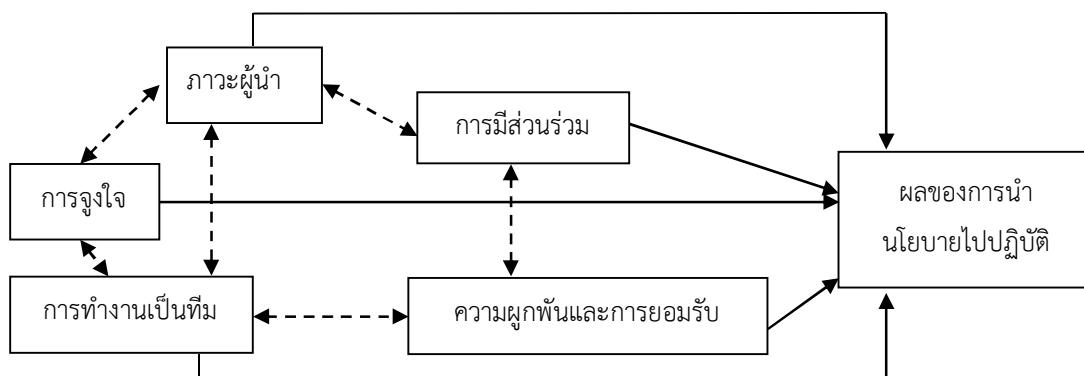
ที่มา : วรเดช จันทรร, 2551 : 132

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Copyright© Suratthani Rajabhat University
All Right Reserved

3.3 ตัวแบบด้านการพัฒนาองค์การ (Organization Development Model)

ตัวแบบนี้เน้นศึกษาปัญหาของการนำนโยบายไปปฏิบัติในแง่ของการสร้างความผูกพันและการยอมรับ เพื่อมุ่งสนองตอบตามความต้องการทางจิตวิทยาและทางสังคมของมนุษย์ เน้นที่การมีส่วนร่วมขององค์การเป็นสำคัญ โดยมาจากความเชื่อพื้นฐานว่าการนำนโยบายมาปฏิบัติให้บังเกิดความสำเร็จน่าจะเป็นเรื่องของ การตั้งใจ การใช้ภาวะผู้นำที่เหมาะสม การสร้างความผูกพันของสมาชิกในองค์การ การมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการยอมรับ ตลอดจนการสร้างทีมงานมากกว่าการมุ่งใช้การควบคุม หรือใช้อำนาจทางรูปนัยของผู้บังคับบัญชา ทั้งนี้ เพราะการแบ่งแยกจากการกำหนดนโยบายเป็นเรื่องที่ควรมาจากระดับสูง และการปฏิบัติตามนโยบายเป็นเรื่องของผู้ที่อยู่ในระดับล่างเป็นเรื่องที่ขัดกับสภาพความเป็นจริง การทำให้ผู้ปฏิบัติตระหนักในความสำคัญของตนโยบายและเห็นว่าความสำเร็จของนโยบายคือความสำเร็จของผู้ปฏิบัติและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนจึงน่าจะส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติมากกว่ากลยุทธ์อื่น ๆ ดูกรอบแนวคิดตัวแบบด้านการพัฒนาองค์การ ดังภาพที่ 2.6

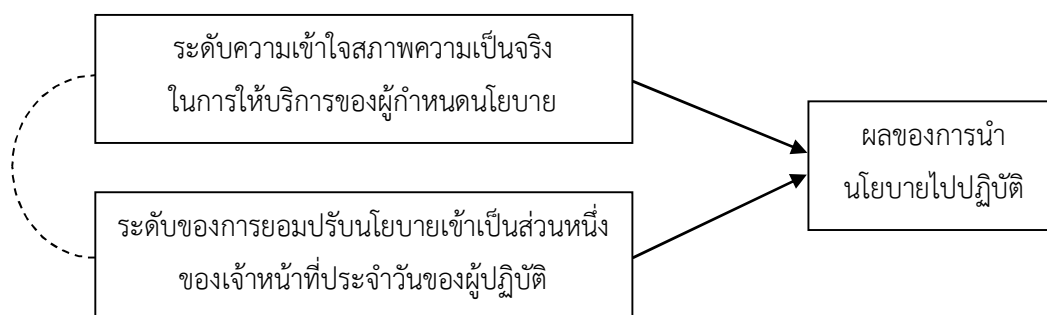


ภาพที่ 2.6 ตัวแบบทางด้านการพัฒนาองค์กร (Organization Development Model)

ที่มา : วรเดช จันทรศร, 2551 : 135

3.4 ตัวแบบทางกระบวนการของระบบราชการ (Bureaucratic Processes Model)

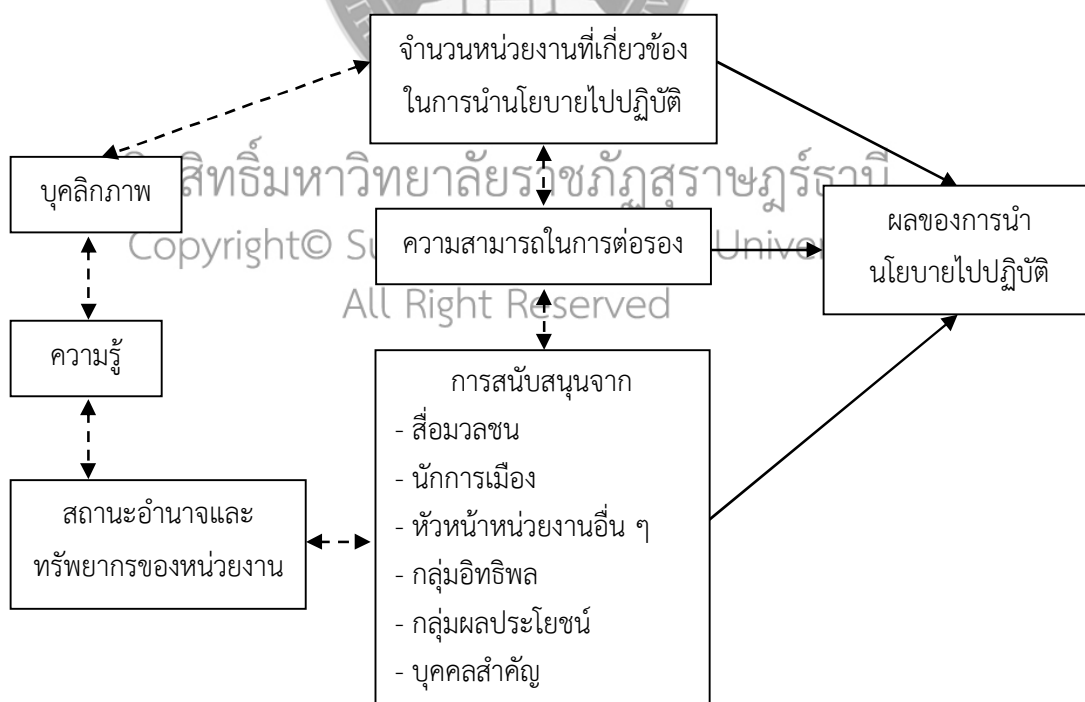
ตัวแบบนี้พัฒนามาจากแนวคิดของนักสังคมวิทยาองค์กรที่พยายามสร้างกรอบการมองหาสภาพความเป็นจริงทางสังคมในองค์กรโดยมีความเชื่อว่าอำนาจขององค์กรไม่ได้อยู่ที่ตำแหน่งที่มีอยู่อย่างเป็นทางการแต่มีอยู่กระจัดกระจายในองค์กร กล่าวคือสมาชิกขององค์กรทุกคนมีอำนาจในแง่ของการใช้วิจลนญาณโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการที่มีหน้าที่ต้องติดต่อและให้บริการประชาชนโดยที่ผู้บังคับบัญชาไม่อาจควบคุมได้ การส่งนโยบายใหม่ ๆ ที่จะไปมีผลกระทบหรือเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติในวิถีชีวิตประจำวันของข้าราชการเหล่านี้มักจะไร้ผลนอกจากข้าราชการเหล่านี้จะยอมรับหรือปรับนโยบาย แนวทางการปฏิบัติเหล่านั้นเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของหน้าที่ประจำวัน ดังนั้นความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติจึงไม่ใช่เป็นเรื่องของการบริหารที่ขาดประสิทธิภาพ แต่เกิดจากผู้กำหนดนโยบายหรือผู้บริหารนโยบายไม่เข้าใจสภาพความเป็นจริงของการปฏิบัติในหน่วยงานราชการมากกว่า ดูกรอบแนวคิดตัวแบบกระบวนการของระบบราชการ ดังภาพที่ 2.7



ภาพที่ 2.7 ตัวแบบทางกระบวนการของระบบราชการ (Bureaucratic Processes Model)

ที่มา : วรเดช จันทรศร, 2551 : 138

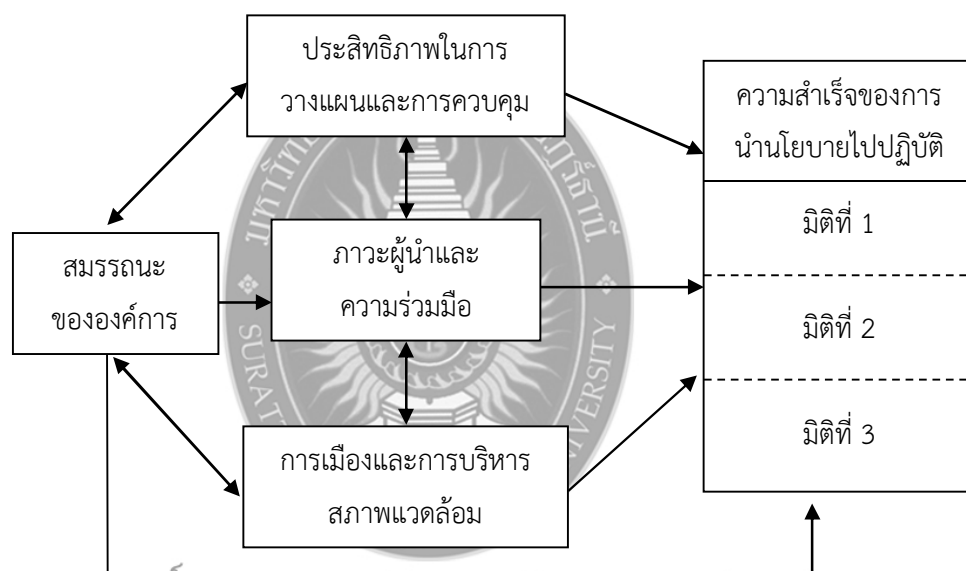
3.5 ตัวแบบทางการเมือง (Political Model) ตัวแบบนี้เชื่อว่าความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติเกิดจากความสามารถของผู้เล่น หรือบุคคลที่เป็นตัวแทนองค์กร กลุ่มหรือสถาบัน และความสัมพันธ์กับปัจจัยภายนอกองค์กร โดยเห็นว่าการสร้างการยอมรับ และการมีส่วนร่วม เป็นสิ่งที่ยากที่จะเกิดขึ้นได้ แต่ความขัดแย้ง เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติที่เกิดขึ้นในองค์กรและในระบบสังคมทั่วไป การหวังที่จะให้ทุกฝ่ายเห็นชอบและปฏิบัติตามนโยบาย เป็นสิ่งที่ยาก เพราะนโยบาย คือ การเมือง เป็นเรื่องของการจัดสรรสิ่งที่มีคุณค่าให้แก่สังคมซึ่งจะมีทั้งผู้ได้ประโยชน์และผู้เสียประโยชน์ และเป็นเรื่องธรรมดาที่ทุกฝ่ายจะต้องปกป้องผลประโยชน์ของตนเองก่อน ดังนั้นการนำนโยบายไปปฏิบัติจึงเป็นเรื่องของการเผชิญหน้า ทหารบริหารความขัดแย้ง การแสวงหาผู้สนับสนุนหรือการยอมรับการโฆษณาชวนเชื่อ การรู้จักสร้างเงื่อนไขและการหาข้อต่อรอง ในการจัดสรรทรัพยากรทั้งระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคล หน่วยงาน ตลอดจนองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยส่วนหนึ่งต้องอาศัยความสามารถในการเจรจา สถานะของอำนาจและทรัพยากรที่มีอยู่ของหน่วยงานในฐานะที่จะใช้ เป็นเครื่องมือต่อรองของบุคคลที่เป็นตัวแทนขององค์กร จำนวนหน่วยงานที่ต้องเข้าไปเกี่ยวข้อง การสนับสนุนจากนักการเมือง สื่อมวลชน กลุ่มอิทธิพล และกลุ่มผลประโยชน์ บุคคลสำคัญต่าง ๆ รวมถึงสภาพความแตกต่างทางด้านบุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญในการต่อรองของผู้เล่นแต่ละคนเป็นสำคัญครอบคลุมแนวคิดตัวแบบทางการเมือง ดังภาพที่ 2.8



ภาพที่ 2.8 ตัวแบบทางการเมือง (Political Model)

ที่มา : วรเดช จันทรศร, 2551 : 140

3.6 ตัวแบบเชิงบูรณาการ (Integrative Model) เป็นตัวแบบที่รวบรวมแนวคิดของทั้ง 5 ตัวแบบมาไว้ด้วยกัน โดยมีมุ่งแสวงหาผลกระทบของตัวแปรต่าง ๆ ที่มีต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งแบ่งการพิจารณาออกเป็น 3 มิติด้วยกัน ได้แก่ มิติที่หนึ่งเป็นการวัดความสำเร็จและความล้มเหลวของนโยบายจากผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบสุดท้ายที่เกิดขึ้น มิติที่สองเป็นการวัดถึงผลกระทบของนโยบาย และมิติที่สาม เป็นการวัดว่าผลของนโยบายนั้นสามารถส่งประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยรวมได้หรือไม่ ส่วนตัวแปรอิสระที่นำมาพิจารณานั้นมาจาก 4 ปัจจัยด้วยกัน คือ สมรรถนะขององค์กร ประสิทธิภาพในการวางแผนและการควบคุม ภาวะผู้นำและความร่วมมือ และการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก คูกรอบแนวคิดตัวแบบเชิงบูรณาการ ดังภาพที่ 2.9



ภาพที่ 2.9 ตัวแบบเชิงบูรณาการ (Integrative Model)

ที่มา : วรเดช จันทรร, 2551 : 145

สรุปได้ว่าการพัฒนาตัวแบบทางทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็น 6 ตัวแบบ ได้แก่ ตัวแบบที่ยึดหลักเหตุผล ตัวแบบด้านการจัดการ ตัวแบบด้านการพัฒนาองค์กร ตัวแบบทางกระบวนการของระบบราชการ ตัวแบบทางการเมือง และตัวแบบเชิงบูรณาการ ซึ่งการศึกษาตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติของวรเดช จันทรร (2551) สามารถใช้เป็นแนวทางในการวางกรอบแนวคิดการนำนโยบายไปปฏิบัติที่ใช้ในการศึกษานโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในครั้งนี้ได้

การนำนโยบายการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

นโยบายการศึกษาจัดเป็นสาขาหนึ่งของนโยบายสาธารณะซึ่งสังคมไทยได้ให้ความสำคัญเช่นเดียวกับนโยบายสาธารณะในสาขาอื่น ๆ ปัจจุบันประเทศไทยได้ใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2552 - 2559 (แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง, 2553) นโยบายการศึกษาเป็นส่วนหนึ่ง

ของนโยบายสาธารณะซึ่งปรากฏอยู่ในหลายรูปแบบ นอกจากจะปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติแล้ว จะพบได้ในคำแถลงนโยบายของพรรคการเมืองที่เข้ามาบริหารประเทศและนโยบายของรัฐมนตรีที่กำกับดูแลกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งโดยปกติจะได้มีการกำหนดนโยบายและกระบวนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยผ่านระบบราชการซึ่งเป็นกลไกของรัฐ ดังที่คณะรัฐบาลในปัจจุบันได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาไว้ว่า “รัฐจะปฏิรูปการศึกษาตามเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสที่เท่าเทียมกันที่จะเรียนรู้และฝึกรวมได้ตลอดชีวิต และมีปัญญาเป็นทุนไว้สร้างงานสร้างรายได้ และนำประเทศให้รอดพ้นจากวิกฤติเศรษฐกิจและสังคม...” พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติจะกำหนดแนวนโยบายให้องค์กรภาครัฐและเอกชน ที่รับผิดชอบงานการศึกษาของชาติทุกระดับ ทุกประเภท ต้องนำนโยบายดังกล่าวไปปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินการทางด้านจัดการศึกษาขององค์กรภาครัฐของสถานศึกษาทุกระดับและทุกระดับ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานการศึกษาเป็นไปตามเจตจำนงของนโยบายดังกล่าว

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและสังคม เพื่อให้มีการปรับตัวในการดำรงชีวิตได้อย่างสอดคล้องกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม ดังนั้นการที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และพัฒนาตนเองไปพร้อม ๆ กับคุณภาพเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ ย่อมจำเป็นต้องอาศัยการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นสำคัญ คุณภาพการศึกษาถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงเป็นงานสำคัญที่จำเป็นต้องดำเนินการอยู่เสมอ ดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีความต่อเนื่องและมีการตรวจวัดระดับคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระยะ ๆ ทั้งนี้ เพื่อค้นหาปัญหาและกำหนดทิศทางการพัฒนาและนำไปสู่ความก้าวหน้าทางการศึกษา การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพบรรลุวัตถุประสงค์ตามความคาดหวังกระทรวงศึกษาธิการ ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษา ต้องกระจายอำนาจด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553) มาตรา 39 ลงสู่หน่วยงานคือสถานศึกษา ผู้ปฏิบัติ พร้อมทั้งผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่น มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญที่สุด เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข

สภาพปัจจุบันเศรษฐกิจ การเมือง สังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ และเทคโนโลยี การจัดการศึกษาจึงต้องเปลี่ยนไปตามกระแสความเปลี่ยนแปลงนั้น เพื่อผลิตคนมีคุณภาพและสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผลผลิตที่ได้ คือ ผู้เรียนจะมีคุณสมบัติตามหลักสูตรและตามสังคมคาดหวังหรือไม่ประการใด สังคมจะเชื่อมั่น

ได้อย่างไรว่า โรงเรียนจะผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพมีลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรกำหนดและคาดหวังของสังคม หรือจะเชื่อถือได้เพียงใดว่ากระบวนการในการจัดการศึกษามีมาตรฐานใกล้เคียงกัน นอกจากนี้มีปัญหาเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้วยังมีปัญหาเรื่องอื่น ๆ อีกดังนี้ 1) ผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐานในแต่ละหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่มีคุณภาพที่สังคมพอใจ แสดงถึงการไม่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคม 2) ยังไม่มีมาตรฐานกลางที่โรงเรียนต่าง ๆ พึงมี พึงประสงค์ และพึงผลิตให้ได้ผลเท่าเทียมกันอย่างน้อยในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน 3) มีความสับสนและขาดสภาพสมดุลของแนวคิดต่าง ๆ เช่นนโยบาย เช่น การรวมอำนาจ การกระจายอำนาจ การควบคุมส่วนกลาง การให้โรงเรียนเป็นอิสระอยู่ในความดูแลของท้องถิ่น สัดส่วนของการบังคับและปล่อยให้เลือกเรียนเสรี ความเข้มงวดในมาตรฐานความรู้ ความสามารถและคุณธรรม จริยธรรม การยินยอมให้ยืดหยุ่นหลากหลาย 4) ขาดมาตรการที่กำกับ กำชับให้โรงเรียนดำเนินการอย่างจริงจังในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและปฏิบัติต่าง ๆ ตามแนวทางการใช้หลักสูตรให้ได้ผลสำเร็จจริงจัง 5) ขาดแรงจูงใจ หรือการเสริมแรงการยกย่องให้เกียรติ ให้รางวัลตามความก้าวหน้าระบบตำแหน่งของผู้บริหารโรงเรียนและครู นักเรียนที่มีผลการปฏิบัติงานสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน

จากสถานการณ์น่านโยบายไปปฏิบัติในบริบทของสังคมไทย ได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นของนโยบายการศึกษาที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพประชากรของประเทศไทย ในการนำนโยบายการศึกษาไปปฏิบัติได้ประสบปัญหาและอุปสรรคมากมายซึ่งส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จในการน่านโยบายไปปฏิบัติ ดังนั้นเหล่านักวิชาการไทยจึงให้ความสนใจในการศึกษา การน่านโยบายการศึกษาไปปฏิบัติ เพื่อศึกษาถึงปัญหาและแนวทางในการน่านโยบายการศึกษาไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ โดยมีนักวิชาการที่กล่าวถึงการน่านโยบายทางการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ โดยกล้า ทองขาว (2551 : 228) กล่าวถึง การน่านโยบายทางการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ มีลักษณะไม่แตกต่างกับนโยบายด้านอื่น เพียงแต่รายละเอียดปลีกย่อยอาจจะมีกลยุทธ์ที่แตกต่างกัน โดยการน่านโยบายทางการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ โดยได้ยกเอากาญฉัตรวิชัยปัจฉิมที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำเอานโยบายการรณรงค์การรู้หนังสือมาวิเคราะห์ให้เห็นประเด็นสำคัญที่สามารถเทียบเคียง และมีทิศทางไปใน ลักษณะของกลยุทธ์การน่านโยบายไปสู่การปฏิบัติของนักวิชาการท่านอื่น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารนโยบาย นโยบายรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือเป็นนโยบายที่รัฐบาลได้ทุ่มโฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวาง โดยอาศัยสื่อวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ของกรมประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาของการน่านโยบายไปปฏิบัติ นอกจากนี้ สถานีวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงในสังกัดกองทัพที่ตั้งอยู่ในส่วนกลางและท้องถิ่น ต่างก็ร่วมมือกับรัฐบาลในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการดำเนินนโยบายการรู้หนังสือ สื่อประเภทหนังสือพิมพ์ แผ่นปลิว แผ่นพับต่าง ๆ ได้รับการนำมาใช้มาก ยิ่งกว่านั้น สื่อที่เข้าถึงประชาชนและกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด คือ สื่อประเภทศิลปินพื้นบ้าน เช่น ลิเก หนังตะลุง หมอลำ ฯลฯ ก็ได้รับการนำมาใช้เพื่อประโยชน์ในการ

ประชาสัมพันธ์นโยบายในทุกพื้นที่ที่สำคัญอีกสื่อหนึ่งที่เข้าถึงตัวกลุ่มเป้าหมายมากที่สุดเช่นเดียวกัน คือ การประชาสัมพันธ์ผ่านหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน การประชาสัมพันธ์นโยบายมีความสำคัญ ในการสร้างความเข้าใจให้ทั่วถึง ช่วยจูงใจบุคคลและหน่วยงานที่ร่วมรับผิดชอบให้เห็นความสำคัญ และมีเจตคติที่ดีต่อนโยบายกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา ของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

2. การใช้ความสนับสนุนจากผู้นำและผู้มีอำนาจ การสนับสนุนจากผู้มีอำนาจเป็นกลยุทธ์ สำคัญอย่างยิ่ง สำหรับการนำนโยบายการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติไปปฏิบัติได้รับการสนับสนุน อย่างดียิ่งจากผู้มีอำนาจในส่วนกลางคือ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ นายกรัฐมนตรี จะแสดงตนเป็นผู้นำคนสำคัญในการผลักดันการนำนโยบายไปปฏิบัติกล่าวคือ ท่านจะเข้า ร่วมในฐานะประธานการประชุมสัมมนาระดับชาติทุกครั้ง มีการเชิญผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ประชุมชี้แจงให้เข้าใจนโยบาย และสั่งการให้ดูแลเอาใจใส่นโยบายเป็นระยะ ๆ กลยุทธ์การใช้ความ สนับสนุนจากผู้นำ และผู้มีอำนาจ คือ ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้นโยบายนำไปปฏิบัติประสบ ความสำเร็จ เพราะผู้มีอำนาจสามารถใช้อำนาจสั่งการตามกฎหมาย เพื่อให้มีและใช้บุคคล เครื่องมือ งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกมาสนับสนุนโครงการหรือแผนงาน ในขณะที่ผู้นำในระดับต่าง ๆ มีอิทธิพลจูงใจให้บุคคลอื่น ๆ เห็นความสำคัญของนโยบายและพร้อมให้ความร่วมมือและสนับสนุนให้ นโยบายปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ

3. การจัดองค์กรการบริหารและประสานงานที่บูรณาการลดหลั่นกันตั้งแต่ระดับชาติ จนถึงระดับหมู่บ้าน โครงสร้างองค์กรแบบมีลักษณะเด่น คือ ความคล่องตัวในการประสานนโยบายกับ การปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันทุกระดับ การไหลเวียนข้อมูลข่าวสารมีความคล่องตัว สามารถ นำเสนอปัญหาอุปสรรคในระดับปฏิบัติขึ้นไประดับนโยบายได้อย่างรวดเร็ว ช่วยให้ฝ่ายนโยบายปรับ แผนให้รับกับสถานการณ์ของปัญหาได้ทันเวลา ลักษณะสำคัญของโครงสร้างองค์กรที่นำมาใช้จะต้องมี ความยืดหยุ่นสูงเป็นองค์กรเฉพาะกิจที่อาศัยการสื่อสารสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการนำแบบเป็นทางการ โดยมีองค์ประกอบของคณะบุคคลที่มาจากภาคราชการระดับหัวหน้าหน่วยงานผู้นำจากองค์กรเอกชน ผู้นำชุมชน รวมทั้งผู้นำจากสถาบันทางสังคมอื่น ๆ เช่น ผู้นำศาสนา ประธานมูลนิธิ

4. การใช้เวทีประชุมอบรมหรือการสัมมนาปัญหา การประชุมอบรมมีจุดหมายเพื่อสร้าง ความเข้าใจและเพื่อจูงใจบุคคลและหน่วยงานที่ร่วมรับผิดชอบนโยบายให้เข้าใจเหตุผลและความสำคัญ ของนโยบายและแสวงหาแนวทางการแก้ไขปัญหการนำนโยบายไปปฏิบัติให้สำเร็จร่วมกัน การประชุม อบรมโดยการเชิญผู้กำหนดนโยบายมาพบข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ในภูมิภาคหรือผู้เกี่ยวข้อง จะเป็นการ ขยายความรู้ความคิด มีการแลกเปลี่ยนความเห็นต่อนโยบาย การประชุม การอภิปรายหรือการสัมมนา ระหว่างการนำนโยบายไปปฏิบัติจะเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลสำคัญที่รับผิดชอบนโยบายได้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน การพบปะพูดคุยเพื่อให้คำปรึกษาหารือระหว่างผู้ปฏิบัติ กับผู้รับผิดชอบนโยบายจะช่วยสร้างความเข้าใจและหาทางช่วยเหลือหากพบว่ามีปัญหาในทางปฏิบัติ

5. การใช้เอกสารคู่มือปฏิบัติงาน มีการจัดทำคู่มือสำหรับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ให้แก่บุคลากรที่รับผิดชอบนโยบาย จัดประชุมชี้แจงแนวการปฏิบัติแก่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติให้เข้าใจ กระบวนการ ขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติร่วมกันทำความเข้าใจและคลี่คลายปัญหาแนวปฏิบัติหรือ ข้อบังคับต่าง ๆ ในการใช้เอกสารคู่มือให้เข้าใจตรงกัน

6. การคัดเลือกผู้นำคนสำคัญ ผู้นำคนสำคัญที่รับผิดชอบงานบริหารโครงการแต่ละระดับ ได้รับการคัดเลือกจากผู้ที่มีภาวะผู้นำสูง มีเจตคติที่ดีต่อการบริหารงานแผนที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วม เป็นผู้ที่มีความตั้งใจดีต่อนโยบายที่นำไปปฏิบัติและเคยมีประสบการณ์เป็นผู้บริหารโครงการอื่นที่ประสบความสำเร็จมาแล้ว

7. การออกตรวจเยี่ยมผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ ผู้บริหารโครงการมีแผนการตรวจเยี่ยม ผู้ปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาของการนำนโยบายไปปฏิบัติ มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการตรวจเยี่ยม การตรวจเยี่ยมเป็นกลยุทธ์ในการเสริมกำลังใจผู้ปฏิบัติงาน การตรวจเยี่ยมช่วยให้ผู้บริหารเข้าใจปัญหา การปฏิบัติในภาคสนาม

สรุปได้ว่า การนำนโยบายการศึกษาไปปฏิบัติ เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องทำความเข้าใจ ตีความนโยบายนั้น ๆ และต้องมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ โดยจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ โครงการ /กิจกรรม หรือแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อให้บุคลากรในองค์กรได้ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมในการ พัฒนาองค์กรและระบบการศึกษาต่อไป

แนวคิดการบริหารจัดการสถานศึกษา

การบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพของโรงเรียน มีเป้าหมายสำคัญในการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพได้มาตรฐานทางการศึกษา ของชาติและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารเป็นการดำเนินการร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรที่ตั้งไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีนักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการบริหารสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้

Robbins and Coulter (2002 : 12) กล่าวว่า การบริหารจัดการเป็นขั้นตอนหรือกระบวนการ ให้บุคคลในหน่วยงาน ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การอำนวยการ การควบคุม โดยใช้วัสดุติดและทุน เพื่อให้ภารกิจขององค์กร บรรลุเป้าหมาย เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด

การดี อนันต์นาวิ (2552 : 1) กล่าวว่า การบริหาร เป็นกิจกรรมของคนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีการร่วมมือกันทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยใช้เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ร่วมกัน ส่วนการจัดการ หมายถึง เทคนิควิธีการเฉพาะซึ่งประกอบไปด้วยการวางแผน การจัดองค์การและการควบคุมงาน มีการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น ๆ

สุนทร โคตรบรรเทา (2552 : 2) ให้ความหมายการบริหารหรือการจัดการ หมายถึง กระบวนการทำงานกับคน และโดยคนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

ศิริพงษ์ เศษภายน (2552 : 89) ได้กล่าวถึงความแตกต่างของการบริหาร (Administration) และการจัดการ (Management) ว่าการบริหารมุ่งเน้นเกี่ยวกับนโยบาย ส่วนการจัดการเป็นการนำเอานโยบายไปปฏิบัติหรือบางครั้งก็แบ่งแยกทั้งสองคำตามความแตกต่างของสาขางานที่เกี่ยวข้อง แต่ปัจจุบันได้พยายามลดความแตกต่างของทั้งสองคำ เพื่อสื่อความหมายเดียวกันเป็นการบริหารจัดการ และสรุปความหมายของการบริหารไว้ว่า คือ กระบวนการร่วมกันระหว่างหัวหน้า (ผู้บริหาร) และผู้ปฏิบัติงานในอันที่จะทำให้งานบรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน และเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะกระทำการใด ๆ ให้ร่วมมือกันอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถ โดยใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุด

อารีรัตน์ เบ็ญรักษา (2554 : 8) กล่าวว่า การบริหารจัดการ เป็นเรื่องของกระบวนการทำงานของผู้บริหารเพื่อให้ทำงานต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีโดยอาศัยการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น

วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2555 : 28) กล่าวว่า การจัดการศึกษาเป็นปัจจัยหลักในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด คุณธรรมของบุคคล เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรม และสร้างภูมิปัญญาให้กับบุคคล การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะช่วยให้ประชาชนมีคุณธรรม สามารถดำรงอยู่ด้วยกันในสังคมได้อย่างมีความสุข มีความรู้ ความสามารถ ทักษะในการแสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคต มีความสามารถในการประกอบอาชีพพึ่งตนเองได้ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข และมีศักดิ์ศรีสามารถพัฒนาตนเอง และร่วมพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม

สมิทธิธรณีย์ (2556 : 93) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาคือการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และมีการสั่งการควบคุมและจัดการ เพื่อใช้ทรัพยากรทางการศึกษาที่มีอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีจุดมุ่งหมายคือ ผลผลิตหรือผู้เรียนต้องมีคุณภาพสูงสุดและบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้

สรุปได้ว่าการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลปะในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ในการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยการร่วมมือกันของสมาชิกในสถานศึกษา เพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันอย่างเป็นขั้นตอนและทำให้งิจกรรมนั้น ๆ บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ

ทรัพยากรการบริหาร

ได้มีนักวิชาการกล่าวถึงทรัพยากรการบริหาร สรุปได้ดังนี้

Robbins and Coulter (2002 : 12) กล่าวว่าระบบการจัดการเป็นระบบเปิด ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

1. ปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย วัตถุดิบทรัพยากรบุคคลทุน
2. กระบวนการจัดการ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การอำนวยการ และการควบคุมองค์การ บรรลุเป้าหมายเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด
3. ผลผลิต (Output) คือ ผลผลิต สินค้า บริการ ผลจากการลงทุน หรือผลที่เกิดกับทรัพยากรมนุษย์

ชัยเสกฐ์ พรหมศรี (2551 : 8 - 9) กล่าวว่า การจัดการต้องระมัดระวังในเรื่องของสถานะและ การใช้ทรัพยากรขององค์การ ซึ่งก็คือทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อการปฏิบัติการในช่วงเวลาของกระบวนการผลิต ซึ่งทรัพยากรที่ว่ามี ได้แก่

1. มนุษย์ คือ บุคคลที่ทำงานให้แก่องค์การ ทักษะและความรู้ที่เขามีต่อระบบงาน มีคุณค่าต่อผู้บริหาร
2. เงินทุน คือ จำนวนเงินที่ผู้จัดการใช้ในการซื้อสินค้าและบริการสำหรับองค์การ
3. วัตถุดิบ คือ ส่วนประกอบที่ได้รับเพื่อนำไปใช้โดยตรงในกระบวนการผลิตสินค้า เช่น ยางพาราเป็นวัตถุดิบสำคัญในการผลิตยางรถยนต์ ซึ่งบริษัทผลิตยางต้องซื้อด้วยเงิน และใช้โดยตรงเพื่อการผลิตยาง
4. ทุนทางทรัพยากร คือ เครื่องจักรที่องค์การใช้ในกระบวนการผลิต เครื่องจักรที่ทันสมัย เป็นปัจจัยหลักต่อการคงสภาพหรือรักษาระดับการผลิตที่พึงปรารถนาไว้ได้ เพราะถ้าองค์การปราศจาก เครื่องจักรที่มีประสิทธิภาพ ระยะห่างระหว่างองค์การและคู่แข่งก็จะมีมากขึ้น

สมพงษ์ เกษมสิน (2554 : 13 - 14) กล่าวว่า การบริหารคือการใช้ศาสตร์และศิลป์นำเอา ทรัพยากรบริหาร (Administrative Resource) เช่น คน เงิน วัสดุสิ่งของ และการจัดการ มาประกอบ การตามกระบวนการบริหาร (Process of Administration) เช่น POSDCORB Model ให้บรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาปัจจัยในการบริหาร สรุปได้ว่า โดยทั่วไปทรัพยากรการบริหารที่เป็นพื้นฐาน มีอยู่ 4 ประการ คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการจัดการทั่วไป (Management) ซึ่งปัจจัยการบริหาร 4 ประการ เป็นปัจจัยที่สำคัญของการบริหารงานภายในองค์กร ที่จะทำให้องค์กรดำเนินงานได้สำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพต่อไป

กระบวนการบริหารจัดการ

ได้มีนักวิชาการกล่าวถึงกระบวนการบริหารจัดการ สรุปได้ดังนี้

Feyol (1967) ได้อธิบายว่า กระบวนการบริหารงาน ประกอบด้วย 5 ประการ (POCCC) ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะมี ผลกระทบต่อธุรกิจ และกำหนดขึ้นเป็นแผนการปฏิบัติงาน หรือวิถีทางที่จะปฏิบัติเอาไว้เพื่อเป็น แนวทางในการดำเนินงานในอนาคต

2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การจัดให้มีโครงสร้างของงานต่าง ๆ และอำนาจหน้าที่ เพื่อให้เครื่องจักร สิ่งของและตัวคน อยู่ในส่วนประกอบที่เหมาะสมในอันที่จะช่วยให้งานขององค์การบรรลุผลสำเร็จได้

3. การสั่งการ (Commanding) หมายถึง การสั่งการงานต่าง ๆ รวมถึงการประเมินโครงสร้างขององค์การ และผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของตนเป็นประจำอยู่เสมอด้วย

4. การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การเชื่อมโยงงานของทุกคนให้เข้ากันได้ และกำกับไปสู่จุดหมายเดียวกัน

5. การควบคุม (Controlling) หมายถึง การกำกับให้สามารถประกันได้ว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำไปนั้นสามารถเข้ากันได้กับแผนที่ได้วางไว้แล้ว

Gulick and Urwick (1973) ได้สรุปกระบวนการบริหารไว้ว่า กระบวนการบริหารย่อมประกอบด้วย ขั้นตอนที่สำคัญ 7 ประการ หรือเรียกกันย่อ ๆ ว่า POSDCORB Model ซึ่งอธิบายตามความหมาย ได้ดังนี้

1. การวางแผน (P: Planning) หมายถึง กระบวนการที่สำคัญอันดับแรกเป็นโครงสร้างกว้าง ๆ ว่ามีอะไรบ้าง ที่จะต้องปฏิบัติเป็นลำดับขั้น พร้อมบอกวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานนั้น ๆ ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงนโยบายหลัก เพื่อให้แผนสอดคล้องกับนโยบายขององค์การ

2. การจัดรูปองค์การ (O: Organizing) หมายถึง การวางรูปแบบการบริหาร โดยกำหนดหน้าที่หน่วยงานย่อยให้ชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดลักษณะ และวิธีการติดต่องานระหว่างหน่วยงานย่อยในระดับต่าง ๆ การจัดรูปงานนี้ อาจพิจารณาได้ในแง่ของสายการควบคุม หรือในลักษณะของหน่วยงานหลัก และหน่วยงานที่ปรึกษา

3. การบริหารบุคคล (S: Staffing) หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับบุคคลในองค์การหรือหน่วยงาน อาจเรียกว่า การบริหารงานบุคคล เริ่มตั้งแต่ การสรรหาบุคคลมาปฏิบัติงานการบรรจุแต่งตั้ง การบำรุงรักษาขวัญและกำลังใจ การพัฒนาคน การประเมินผลการปฏิบัติงาน และระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับบุคคล

4. การอำนวยการ (D: Directing) หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำ (Leadership) การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมดูแล การปฏิบัติงาน การนิเทศและติดตามการปฏิบัติงาน เพื่อให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยหลักมนุษยสัมพันธ์และการจูงใจเป็นเครื่องมือสำคัญ

5. การประสานงาน (Co: Coordinating) หมายถึง การจัดวางระเบียบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เพื่อมิให้งานซ้ำซ้อน ขัดแย้ง หรือเหลื่อมล้ำกัน งานจะได้ดำเนินไปอย่างราบรื่น บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ กระบวนการนี้ใช้เครื่องมือสื่อสารเป็นสำคัญ

6. การรายงาน (R: Reporting) หมายถึง การบันทึกรายงานไว้เป็น หลักฐานเพื่อเสนอผู้บังคับบัญชาและแจ้งให้หน่วยงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบรวมถึงการประชาสัมพันธ์

7. การจัดงบประมาณ (B: Budgeting) หมายถึง การวางแผนโครงการ การใช้เงิน การบัญชี และการควบคุมค่าใช้จ่ายให้รอบคอบรัดกุม แม้จะไม่ต้องทำด้วยตนเอง แต่ ผู้บริหารต้องศึกษาระเบียบ และแนวทางการปฏิบัติให้เข้าใจ

Dessler (2000 : 2) กล่าวว่า กระบวนการบริหาร ควรมี 5 ประการ คือ

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การตั้งเป้าหมายการพัฒนา กฎระเบียบ ขั้นตอนการดำเนินงาน และการคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต
2. การจัดการองค์กร (Organizing) หมายถึง การแบ่งออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ มีการกระจายอำนาจ การกำหนดช่วงการบังคับบัญชา สายการบังคับบัญชา การติดต่อประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ หรือหน่วยงานสาขา
3. การบริหารงานบุคคล (Staffing) หมายถึง การกำหนดคุณสมบัติของบุคคลการสรรหา การคัดเลือก การตั้งมาตรฐานในการทำงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน การฝึกอบรมและการพัฒนา
4. การเป็นผู้นำหรือผู้บริหาร (Leading) หมายถึง การทำให้บุคคลอื่นทำงาน การรักษาขวัญและกำลังใจ การสร้างแรงจูงใจ การสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน
5. การควบคุมกำกับ (Controlling) หมายถึง การตั้งมาตรฐานและการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับมาตรฐาน เพื่อให้การปฏิบัติงานถูกต้อง

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารสามารถสรุปได้ว่า หมายถึงวิธีการจัดการเพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยประกอบด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์กร การบริหารงานฝ่ายต่าง ๆ และการควบคุม

ขอบข่ายและภารกิจการบริหารจัดการสถานศึกษา

ขอบข่ายและภารกิจการบริหารจัดการในสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสอง ได้กำหนดไว้ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการมีภาระหน้าที่ 17 อย่าง คือ
 - 1.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
 - 1.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ
 - 1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
 - 1.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
 - 1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 - 1.6 การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
 - 1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

- 1.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 1.9 การนิเทศการศึกษา
- 1.10 การแนะแนว
- 1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 1.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- 1.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัวองค์กรหน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 1.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- 1.16 การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 1.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณมีภาระหน้าที่ 22 อย่าง คือ
 - 2.1 การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี
 - 2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง
 - 2.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
 - 2.4 การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
 - 2.5 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
 - 2.6 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
 - 2.7 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
 - 2.8 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
 - 2.9 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
 - 2.10 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
 - 2.11 การวางแผนพัสดุ
 - 2.12 การกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้งบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี
 - 2.13 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
 - 2.14 การจัดหาพัสดุ
 - 2.15 การควบคุมดูแลบำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
 - 2.16 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

- 2.17 การเบิกเงินจากคลัง
- 2.18 การรับเงินการเก็บรักษาเงินและการจ่ายเงิน
- 2.19 การนำเงินส่งคลัง
- 2.20 การจัดทำบัญชีการเงิน
- 2.21 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
- 2.22 การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชีทะเบียนและรายงาน
3. ด้านการบริหารงานบุคคลมีภาระหน้าที่ 20 อย่าง คือ
 - 3.1 การวางแผนอัตรากำลัง
 - 3.2 การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 3.3 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
 - 3.4 การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้นการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 3.5 การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
 - 3.6 การลาทุกประเภท
 - 3.7 การประเมินผลการปฏิบัติงาน
 - 3.8 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
 - 3.9 การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
 - 3.10 การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
 - 3.11 การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
 - 3.12 การออกจากราชการ
 - 3.13 การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
 - 3.14 การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
 - 3.15 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 3.16 การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
 - 3.17 การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
 - 3.18 การส่งเสริมวินัยคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา
 - 3.19 การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต
 - 3.20 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาการดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น
4. ด้านการบริหารงานทั่วไปมีภาระหน้าที่ 21 อย่าง คือ
 - 4.1 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

- 4.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
 - 4.3 การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
 - 4.4 งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
 - 4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
 - 4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
 - 4.7 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 - 4.8 การดำเนินงานธุรการ
 - 4.9 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
 - 4.10 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
 - 4.11 การรับนักเรียน
 - 4.12 การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้งยุบรวมหรือเลิกสถานศึกษา
 - 4.13 การประสานการจัดการศึกษาในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย
 - 4.14 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
 - 4.15 การทัศนศึกษา
 - 4.16 งานกิจการนักเรียน
 - 4.17 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
 - 4.18 การส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคลชุมชนองค์กร
หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
 - 4.19 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นการรายงานผลการปฏิบัติงาน
 - 4.20 การจัดการควบคุมภายในหน่วยงาน
 - 4.21 แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน
- สรุปได้ว่าการบริหารงานในสถานศึกษาตามกรอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ประกอบด้วย การบริหารงาน
วิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

นโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

การลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นกรอบนโยบายด้านการศึกษา เพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อม
เข้าสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของไทยนั้น สอดคล้องกับของหลายประเทศที่เป็นผู้นำด้านการศึกษา
ของโลก ที่เห็นพ้องกันกับแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 เรื่องของจิตสำนึกต่อโลก ความรู้พื้นฐาน
การประกอบสัมมาอาชีพ ความรู้พื้นฐานด้านพลเมือง สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม และทักษะที่จำเป็น

ในศตวรรษที่ 21 อันได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ทักษะการทำงาน ทักษะชีวิตที่ใช้ได้จริง

ความหมายของนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

ได้มีนักวิชาการให้ความหมายของคำสำคัญนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้สรุปได้ดังนี้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558 : 2) ได้กำหนดความหมายของลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ เพื่อให้การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติมีความชัดเจน ดังนี้

1. ลดเวลาเรียน หมายถึง การลดเวลาเรียนภาควิชาการและการลดเวลาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้รับความรู้ เช่น การบรรยาย การสาธิต การศึกษาใบความรู้ให้น้อยลง

2. เพิ่มเวลารู้ หมายถึง การเพิ่มเวลาและโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีประสบการณ์ตรง คิดวิเคราะห์ ทำงานเป็นทีม และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุขจากกิจกรรมสร้างสรรค์ที่หลากหลายมากขึ้น

3. การบริหารจัดการเวลาเรียน หมายถึง การจัดสัดส่วนเวลาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ผู้เรียนเป็นผู้รับความรู้ให้น้อยลง และเพิ่มเวลาของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติจริง และสร้างความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามความสนใจ ความถนัดและความต้องการ ได้เพิ่มพูนทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะชีวิต ความมีน้ำใจ การทำงานเป็นทีม และมีความสุขในการเรียนรู้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2560 : 11 - 12) ได้กำหนดความหมายของคำสำคัญในการนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

1. ลดเวลาเรียน หมายถึง ลดเวลาสอนของครู เป็นการลดสัดส่วนเวลาเรียนในห้องเรียน และเวลาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนเป็นผู้บรรยาย อธิบายความรู้ ผู้เรียนเป็นผู้รับความรู้ มาเพิ่มบทบาทการเป็นผู้ที่คอยอำนวยความสะดวก ส่งเสริมการเรียนรู้ ตั้งคำถามที่ท้าทายความสามารถ และกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ด้วยตนเองมากขึ้น

2. เพิ่มเวลารู้ หมายถึง เพิ่มเวลาการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นการเพิ่มเวลาและโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง มีประสบการณ์ตรง คิดวิเคราะห์ ทำงานเป็นทีม และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุข จากกิจกรรมสร้างสรรค์ที่หลากหลาย

3. การบริหารจัดการเวลาเรียนลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ หมายถึง การจัดโครงสร้างเวลาเรียน ตารางเรียน และการเรียนรู้ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสมอง พัฒนาจิตใจ พัฒนาทักษะ การปฏิบัติ และพัฒนาสุขภาพ ซึ่งมีการเชื่อมโยงกับหลักสูตร นอกจากนั้นเวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมเพิ่มเวลารู้ นับเป็นส่วนหนึ่งในโครงสร้างเวลาเรียนของหลักสูตรสถานศึกษา

4. กิจกรรมลดเวลาเรียน หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่ปรับบทบาทของครูในการบรรยาย การอธิบายความรู้ เป็นผู้อำนวยความสะดวก ส่งเสริมการเรียนรู้ ตั้งคำถามที่ท้าทายความสามารถ และกระตุ้นให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ ด้วยตนเองมากขึ้น โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตาม

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการจัดในช่วงเวลาตามโครงสร้างของหลักสูตร ทั้งใน รายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม

5. กิจกรรมเพิ่มเวลารู้ หมายถึง กิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริงมีประสบการณ์ตรง คิดวิเคราะห์ ทำงานเป็นทีม และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุขจากกิจกรรมสร้างสรรค์ที่หลากหลาย โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาสมอง (Head) พัฒนาจิตใจ (Heart) พัฒนาทักษะการปฏิบัติ (Hand) และพัฒนาสุขภาพ (Health) ให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งตัวชี้วัดที่นำมาออกแบบกิจกรรมเน้นตัวชี้วัดที่เป็นกระบวนการ โดยดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ความก้าวหน้าของผู้เรียน และนำผลการประเมินไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินการผ่านตัวชี้วัดตามหลักสูตร สถานศึกษาประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องผู้เกี่ยวข้องเพื่อรายงานผลให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องทราบ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งครุณาผลการประเมินมาปรับการจัดกิจกรรมให้มี ประสิทธิภาพ กิจกรรมจัดเป็นชั่วโมงเฉพาะในช่วงเวลาท้ายของแต่ละวัน ในเวลาอื่นตามบริบทของสถานศึกษา ซึ่งนับเป็นส่วนหนึ่งในโครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา คือระดับประถมศึกษา เวลาเรียนรวม ไม่เกิน 1,000 ชั่วโมงต่อปี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เวลาเรียนรวมไม่เกิน 1,200 ชั่วโมงต่อปี กิจกรรมแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมที่กำหนดให้เรียน และกิจกรรมที่เลือกเรียน

ปัทมา มีชั้นหมาก (2559 : 7) กล่าวว่า การบริหารจัดการตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้โดยลดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้รับความรู้ เช่น การบรรยาย การสาธิต การศึกษาใบความรู้ในภาควิชาการให้น้อยลง แล้วจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีประสบการณ์ตรง ได้คิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์ หลากหลายทำงานเป็นทีม เรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างมีความสุขมากขึ้น

ดอกไม้ ทองชัย (2560 : 5) ได้ให้ความหมายที่เกี่ยวข้องกับลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ดังนี้

1. นโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการลดเวลาเรียนภาควิชาการลง โดยที่ต้อไม่กระทบเนื้อหาหลักที่เด็ก ๆ ควรเรียนรู้
2. ลดเวลาเรียน หมายถึง การลดสัดส่วนเวลาเรียนในห้องเรียน และเวลาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ครูผู้สอนเป็นผู้บรรยาย อธิบายความรู้ ผู้เรียนเป็นผู้รับความรู้ มาเพิ่มบทบาทการเป็นผู้คอยอำนวยความสะดวก ส่งเสริมการเรียนรู้ ตั้งคำถามที่ท้าทาย ความสามารถ และกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น
3. เพิ่มเวลารู้ หมายถึง การให้เวลาและโอกาสกับผู้เรียน ในการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง มีประสบการณ์ตรง คิดวิเคราะห์ ทำงานเป็นทีม และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุขจากกิจกรรมสร้างสรรค์ที่หลากหลาย

ถาวร คูณิรัตน์ (2560 : 5) กล่าวว่า ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ หมายถึง การลดเวลาเรียน ภาควิชาการและการลดเวลา ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้รับความรู้ เช่น การบรรยาย การสาธิต การศึกษาไปความรู้ให้น้อยลง และการเพิ่มเวลาและโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีประสบการณ์ตรง คิดวิเคราะห์ ทำงานเป็นทีม และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุขจากกิจกรรม สร้างสรรค์ที่หลากหลายมากขึ้น โดยยุทธศาสตร์การประเมินสภาพปัญหาปัจจุบันและปัญหา การขับเคลื่อนนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ระดับสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการจัด กิจกรรม ด้านการสนับสนุน ด้านการนิเทศ และด้านการรายงานผล

สรุปได้ว่า นโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาในโรงเรียน นำร่องตามนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การดำเนินงาน โดยเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน โดยมีแนวทางการลดเวลาเรียนภาควิชาการและการลดเวลา ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้รับความรู้ เช่น การบรรยาย การสาธิต การศึกษาไปความรู้ ให้น้อยลง และเพิ่มเวลาและโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีประสบการณ์ตรงคิดวิเคราะห์ ทำงานเป็นทีม และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุขจากกิจกรรมสร้างสรรค์ที่หลากหลายมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558 : 2) ได้นำเสนอวัตถุประสงค์ของนโยบาย ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไว้ดังนี้

1. เพื่อขับเคลื่อนการนำหลักสูตรสถานศึกษา ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามหลักการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
2. เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ และได้รับการพัฒนาเต็ม ตามศักยภาพ ตามความสนใจและถนัดของนักเรียนแต่ละบุคคล
3. เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการเวลาเรียน และจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ได้อย่างเหมาะสม ทั้งด้านวิชาการ ด้านปฏิบัติ นักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ตามความสนใจและถนัดของแต่ละบุคคล
4. เพื่อให้ให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ พัฒนาตนเองตามความสนใจและความถนัดอย่างเต็มตามศักยภาพ และมีความสุขกับการเรียนรู้
5. เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามีความพึงพอใจในการ จัดการศึกษาของโรงเรียนและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2560 : 11) สรุปว่า คู่มือนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้

1. Smart Trainer ใช้เป็นแนวทางการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงานกิจกรรมลดเวลา เรียน เพิ่มเวลารู้ ของสถานศึกษา

2. สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการเวลาเรียน จัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมการเพิ่มเวลารู้ได้อย่างเหมาะสมทั้งด้านวิชาการ และด้านปฏิบัติ

3. ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน องค์กร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีความพึงพอใจการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

สรุปได้ว่า นโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ มีวัตถุประสงค์เพื่อขับเคลื่อนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถบริหารจัดการเวลาเรียน จัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมการเพิ่มเวลารู้ได้อย่างเหมาะสมทั้งด้านวิชาการ และด้านปฏิบัตินักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และพึงพอใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

บทบาทผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

การขับเคลื่อนนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมนั้นมีผู้ที่มีบทบาทสำคัญในสถานศึกษา (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2558 : 5 - 11) ดังนี้

1. สถานศึกษา เป็นหน่วยปฏิบัติที่สำคัญ มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 ศึกษาวิเคราะห์นโยบาย คู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียนในการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และชุดเอกสารกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

1.2 กำหนดตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของการบริหารจัดการเวลาเรียน ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและนักเรียนอย่างชัดเจน มีความเข้าใจตรงกัน

1.3 สร้างความตระหนัก ความเข้าใจในการดำเนินงานแก่ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา

1.4 จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

1.5 วิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้ หลักสูตรระดับชั้นเรียน ความพร้อมของครูผู้สอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่ และห้องปฏิบัติการ

1.6 ปรับและออกแบบตารางเรียนที่เอื้อต่อการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ตามแนวทางการบริหารจัดการเวลาเรียนที่ลดเวลาเรียนและเพิ่มเวลารู้ โดยแนวทางการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ มีรายละเอียดพร้อมตัวอย่างในเอกสารคู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียน ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และในชุดเอกสารกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ประกอบการดำเนินงาน

1.7 ออกแบบกิจกรรมที่หลากหลายสอดคล้องกับช่วงวัย สนองความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน ซึ่งอาจพิจารณาจากกิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการอยู่ และหรือเลือกจากกิจกรรมในชุดเอกสารกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้หรือจากสื่อและแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ

1.8 ดำเนินการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรม ตามตารางเรียนที่กำหนด

- 1.9 นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน
- 1.10 ประชุม เสวนา ทบทวนหลังการปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR) นำผลไปใช้ใน การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
 - 1.11 สรุปรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน
2. ผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.1 เป็นผู้นำการขับเคลื่อนนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ระดับโรงเรียนและการบริหาร จัดการเวลาเรียนที่เอื้อต่อการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้
 - 2.2 อำนวยความสะดวก ปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติ
 - 2.3 ประสานและแสวงหาความร่วมมือจากชุมชน แหล่งเรียนรู้ นอกสถานศึกษาและ ภูมิปัญญาต่าง ๆ มาร่วมในการบริหารจัดการเวลาเรียน การจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้
 - 2.4 นิเทศ กำกับ ติดตาม อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
 - 2.5 จัดเวทีเสวนาทบทวนหลังการปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR)
 - 2.6 นำผลการทบทวนหลังการปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR) และผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการเวลาเรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน
3. ครูผู้สอน
 - 3.1 วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความสนใจ ความถนัดและความต้องการ จำแนกเป็นระดับชั้นเรียน และเป็นรายบุคคล
 - 3.2 ออกแบบกิจกรรมเพิ่มเวลารู้ สื่อ แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล หลักการ และแนวทางการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้
 - 3.3 จัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โดยเน้นการสร้างแรงจูงใจนักเรียนให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย
 - 3.4 ร่วมเสวนา ทบทวนหลังการปฏิบัติและนำผลมาพัฒนาการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
 - 3.5 ประเมินและพัฒนาให้นักเรียนเต็มตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน
 - 3.6 ร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
 - 3.7 รายงานผลการเรียนรู้ของนักเรียน

ครูผู้สอน ต้องลดบทบาทจากเดิมที่คอยสอนเนื้อหา สาระ ใช้เวลาในชั้นเรียนมาก สั่งการ ให้นักเรียนได้ทำตามที่ครูกำหนด มาเป็นผู้ที่คอยอำนวยความสะดวก ลดเวลาเรียนเนื้อหาในชั้นเรียนให้น้อยลง และส่งเสริม กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มเพื่อนมากขึ้น เพิ่มเวลา

รู้จักสื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ หรือกิจกรรมสร้างสรรค์ต่าง ๆ ที่ครูจัดให้ทั้งในและนอกห้องเรียน ตามความถนัดความสนใจและความต้องการของนักเรียน ซึ่งมีประเด็นสำคัญที่ครูผู้สอนต้องคำนึงถึง ในการจัดการเรียนรู้ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ดังนี้

1) ครูผู้สอนต้องเข้าใจแนวคิดที่ว่า ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง โดยเชื่อมโยงความรู้เดิมที่มีอยู่ภายในเข้ากับการได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ดังนั้นครูจึงควรนำแนวคิดนี้ไปพัฒนางานแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ที่คงทนและเกิดทักษะที่ต้องการ

2) ครูผู้สอนต้องตระหนักว่าในการจัดการศึกษาแก่นักเรียนนั้น ควรส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ และมีกำลังในการเรียนรู้ ไม่ใช่เน้นแต่เพียงเนื้อหาความรู้ที่จะสอนเท่านั้น

3) ครูมีบทบาทเป็นผู้แนะนำ สร้างบรรยากาศและจัดสถานการณ์ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มากกว่าการเรียนรู้จากคำบอกของผู้สอน

4) ครูต้องจัดกิจกรรมให้เชื่อมโยงระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ผู้เรียนกับครู และครูภายในสถานศึกษาเดียวกันหรือต่างสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษา และสถานศึกษากับชุมชน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติอันจะก่อให้เกิดประสบการณ์ตรงกับนักเรียน

5) ครูมีบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างนักเรียนกับครูและนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน เพื่อฝึกทักษะการทำงานเป็นทีม การเรียนรู้ด้วยตนเอง และทักษะสำคัญอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

6) ครูออกแบบ สร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนมากกว่าการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้หน้าห้องเพียงอย่างเดียว

7) ครูผู้สอนควรสอนให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับมโนทัศน์ และแนวคิดที่สำคัญมากกว่าการท่องจำได้

8) ครูผู้สอนควรกระตุ้นให้นักเรียนเห็นคุณค่า มีทัศนคติที่ดี และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง มากกว่าที่จะนำความรู้ไปใช้ในการสอบเท่านั้น

9) ครูผู้สอนควรสอนให้นักเรียนเห็นภาพรวมของเนื้อหาและเข้าใจการเชื่อมโยงกันของเนื้อหามากกว่าที่จะสอนเนื้อหาแยกกันเป็นเรื่อง ๆ

10) เน้นที่กระบวนการของการเรียนรู้ของนักเรียนมากกว่าการเน้นไปที่ผลการเรียนรู้เพียงอย่างเดียว

11) ส่งเสริมให้นักเรียนคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยการใช้คำถามกระตุ้นมากกว่าการให้นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งเท่านั้น

- 12) ครูเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และแสดงความเมตตาต่อผู้เรียนอย่างทั่วถึง
- 13) ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออก และคิดอย่างสร้างสรรค์
- 14) ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงตนเอง
- 15) ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดีและปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน
- 16) ครูใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง เพื่อฝึกการคิดการแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้
- 17) ส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มากกว่าการที่นักเรียนเรียนรู้จากการทำแบบฝึกหัดและท่องจำ
- 18) คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนทั้งในด้านความเหมาะสมกับนักเรียน มากกว่าการใช้วิธีสอนแบบเดียวกันกับนักเรียนทั้งหมดทุกคน
- 19) ใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย และเป็นการประเมินตามสภาพจริง ในการวิเคราะห์ คุณภาพและพัฒนาการของนักเรียนมากกว่าการประเมินนักเรียนจากการสอบเท่านั้น
4. ผู้เรียน
- 4.1 สนใจและเข้าร่วมกิจกรรมตามตารางเรียน และวิธีการเรียนรู้ที่กำหนดอย่างกระตือรือร้น และสนองต่อกิจกรรมเต็มตามศักยภาพและขีดความสามารถของตนเอง
- 4.2 สำรวจความสนใจ ความต้องการ และศักยภาพของตนเอง เพื่อวางแผนการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง
- 4.3 ค้นหาความถนัด ความต้องการของตนเอง
- 4.4 ฝึกฝน พัฒนาเพิ่มพูนความสามารถของตนเอง
- 4.5 ประเมินและปรับปรุงวิธีการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง
- 4.6 ให้ข้อมูลป้อนกลับในการปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน
- 4.7 ร่วมนำเสนอผลการเรียนรู้ของตนเองอย่างภาคภูมิใจ
5. ผู้ปกครอง
- 5.1 ส่งเสริม สนับสนุน ผู้เรียนในการปฏิบัติกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้
- 5.2 ให้ข้อมูลป้อนกลับในการปฏิบัติกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของผู้เรียน
- 5.3 ประเมินความก้าวหน้าการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน และร่วมชื่นชมผลงานของผู้เรียน

สรุปได้ว่า ในการจัดการเรียนรู้กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา ผู้เกี่ยวข้องที่มีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมได้แก่ สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียนและผู้ปกครอง

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของนักวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสังเคราะห์ตัวแปรในการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ผลการสังเคราะห์ตัวแปรการนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติ

การนำนโยบายไปปฏิบัติ	Van and Van (1975)	ศุภชัย ยาวะประภาษ (2550)	กล้า ทองขาว (2551)	วรเดช จันทรรคน (2551)	ลมัยพร แผล่งหล้า (2551)	สำนักวิชาการ และมาตรฐาน การศึกษา (2558)	สุรินทร์ มั่นประสงค์ (2559)	ถาวร คูณิรัตน์ (2560)	ผู้วิจัย
1. การส่งเสริมสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ บุคลากร และงบประมาณ	✓	✓		✓	✓	✓		✓	*
2. การดำเนินการจัดกิจกรรมตามนโยบาย	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	*
3. การกำกับติดตาม			✓	✓	✓	✓	✓		*
4. การสื่อสารระหว่างองค์กร	✓								
5. ลักษณะขององค์กร					✓				
6. เจือปนไขทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	✓								
7. โครงสร้างระบบราชการ				✓		✓			
8. การสนับสนุนด้านวิชาการ						✓			
9. การสนับสนุนด้านบริหาร ทั่วไป						✓			
10. การวางแผน			✓			✓	✓	✓	
11. การควบคุมคุณภาพ			✓			✓			
12. การสรุปผล/รายงานผล							✓	✓	
13. การนิเทศ								✓	
14. การปรับปรุงและพัฒนา							✓		
15. การเผยแพร่ผลการจัดกิจกรรม							✓		

จากตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์ตัวแปรการส่งเสริมสนับสนุนผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบของการนำนโยบายไปปฏิบัติของ Van and Van (1975); ศุภชัย ยาวะประภาษ (2550); กล้า ทองขาว

(2551); วรเดช จันทรศร (2551); ลมัยพร แห่่งหล้า (2551); สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558); สุรินทร์ มั่นประสงค์ (2559) และถาวร คุณิรัตน์ (2560) เพื่อนำมาจัดทำกรอบแนวคิดในการวิจัย 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) การส่งเสริมสนับสนุน 2) การดำเนินการจัดกิจกรรมตามนโยบาย และ 3) การกำกับติดตาม ซึ่งเป็นองค์ประกอบการนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติที่สามารถส่งผลให้การดำเนินนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของสถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด โดยสามารถอธิบายแต่ละด้าน ได้ดังนี้

1. การส่งเสริมสนับสนุน

การส่งเสริมสนับสนุนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการดำเนินงานตามนโยบายหรือโครงการต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วง ตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดเอาไว้ มีนักวิชาการได้อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการ ส่งเสริม สนับสนุน ที่น่าสนใจสำหรับการดำเนินงานตามนโยบายดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) กล่าวว่า Support สนับสนุน หมายถึง ส่งเสริม ช่วยเหลือ เกื้อกูล สอดคล้องกับให้ความหมายสนับสนุน ไว้คือ ก. ส่งเสริม ช่วยเหลือ อุปการะ เช่น สนับสนุน การกีฬา สนับสนุนการศึกษา และพจนานุกรมไทย-ไทย อ. เบื้อง ณ นคร ให้ความหมาย สนับสนุน ไว้คือ ก. ส่งเสริมช่วยเหลือ อุปการะ สอดคล้องกับ Cambridge University (2009) Support: to give encouragement and approval to someone or something because you want that person or thing to succeed หมายถึง ความหมายที่หนึ่ง การให้กำลังใจ และการสนับสนุนส่งเสริม ต่อบุคคลหรือบางสิ่งบางอย่างที่ทำ เพื่อให้บุคคลหรือสิ่งที่ทำนั้นบรรลุผลตามประสงค์ ความหมายที่ 2 การยอมรับในความคิดเห็นที่เกิดจากบุคคลในการสนับสนุนช่วยเหลือให้ภารกิจ งานหรือบางสิ่ง บางอย่างบรรลุถึงความสำเร็จโดยผู้มีหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการกล่าวโดยสรุป การสนับสนุน คือ การที่บุคคล ยอมรับให้การส่งเสริมสนับสนุนช่วยเหลือ การปฏิบัติภารกิจหรือการดำเนินงานด้านต่าง ๆ จนบรรลุ ถึงความสำเร็จตามความประสงค์การให้ความสำคัญและการขยายขอบเขตในโครงการหรือกิจกรรมให้ดีขึ้น มีคุณภาพอย่างสมบูรณ์ขึ้นด้วยปัจจัยต่าง ๆ เช่น งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ บุคลากร ความรู้ โอกาสและกำลังใจ เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่มีความเป็นไปได้ อย่างเป็นรูปธรรม สามารถจะดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง มั่นคงและยั่งยืนซึ่งจากการสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงการส่งเสริม สนับสนุนในด้านการพัฒนาบุคลากร การจัดสรรงบประมาณ และทรัพยากร การดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม และการสนับสนุนทางวิชาการเพื่อประกอบการดำเนินงาน การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 สรุปได้ดังนี้

การส่งเสริมสนับสนุนด้านการพัฒนาบุคลากร

เป็นกระบวนการที่มุ่งจะเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน ความรู้ความสามารถ ทักษะและทัศนคติของบุคลากรให้เป็นไปทางที่ดีขึ้นเพื่อให้บุคลากรที่ได้รับการพัฒนาแล้วนั้นปฏิบัติงานได้ผลตาม

วัตถุประสงค์ของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพมีนักวิชาการได้อธิบายความหมายของคำว่า การพัฒนาบุคลากรไว้หลายท่าน ที่น่าสนใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายมีดังนี้

Diane and Sally (1989 : 22) ให้ความหมายว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง การให้ความรู้และประสบการณ์ด้านอารมณ์ ซึ่งเป็นพฤติกรรมภายในที่มองไม่เห็น และพฤติกรรมภายนอกเป็นการกระทำที่มองเห็นได้ ทำให้บุคลากรมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้ง ภายนอกและภายในไปในทางที่ดีขึ้น

กัญญาดา เกิดศิลป์ (2551 : 15) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากร เป็นกระบวนการเพิ่มคุณภาพการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรในสังกัดทั้งด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติให้สามารถปฏิบัติงานที่รับผิดชอบได้ดีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นพร้อมทั้งมีความสุขในการปฏิบัติงานนั้น ๆ ซึ่งหน่วยงานควรถือเป็น นโยบายหลักต้องกำหนดไว้เป็นนโยบายของหน่วยงาน มีแผนงานพัฒนาบุคลากรที่ชัดเจน โดยถือเป็นภารกิจที่สำคัญของหน่วยงาน โดยจัดกิจกรรมการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ให้ทั่วทุกคน การจะจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องได้บุคลากรมองเห็นประโยชน์ของการพัฒนา จึงจะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2552) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เนื่องจากความเจริญของวิทยาการต่าง ๆ ตลอดจนเทคนิคในการทำงานที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ คนที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ในสมัยหนึ่ง ก็อาจกลายเป็นคนที่หย่อนความสามารถไปในอีกสมัยหนึ่งก็ได้ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่อยู่เสมอ ไม่ว่าวิทยาการและหน้าที่ความรับผิดชอบจะเปลี่ยนแปลงไป โดยหลักการพัฒนาบุคลากร จะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1) ควรตอบสนองความต้องการขององค์กร

2) ควรมีการวางแผนในการพัฒนาบุคลากร

3) ควรตอบสนองความต้องการของบุคลากร

4) ควรสนองความต้องการของชุมชนที่องค์กรนั้นตั้งอยู่

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558 : 6) กล่าวว่า ในการดำเนินกิจกรรมการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ บุคลากรครูและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาจะต้องศึกษาวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา ศึกษาวิเคราะห์นโยบาย คู่มือบริหารจัดการจัดการเวลาเรียน สร้างความตระหนักความเข้าใจในการดำเนินงานต่าง ๆ มีความชัดเจน บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ ครูและบุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ มีตารางเรียนที่เอื้อต่อการบริหารจัดการเวลาเรียนลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้สื่อแหล่งเรียนรู้การวัดและประเมินผลที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ มีกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมสร้างสรรค์ตามนโยบาย

สรุปได้ว่าการพัฒนาบุคลากรหมายถึงการทำให้บุคลากรในองค์กรนั้น ๆ พัฒนาเพิ่มขึ้นทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่อยู่ร่วมกัน การทำงานร่วมกันให้ประสบผลสำเร็จ

การส่งเสริมสนับสนุนด้านการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากร

การบริหารงบประมาณมุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการระบบมีความคล่องตัวโปร่งใสตรวจสอบได้ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และส่งเสริมให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน โดยมีผู้กล่าวถึงการส่งเสริมสนับสนุนด้านการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากร ดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 60(1) ระบุว่า จัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน การศึกษาภาคบังคับและการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดโดยรัฐและเอกชนให้เท่าเทียมกัน และ (4) ระบุว่า จัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการ และงบลงทุนให้สถานศึกษาของรัฐตามนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติและภารกิจของสถานศึกษา โดยให้มีอิสระในการบริหาร งบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษามาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณการเงินและทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชนองค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการสถาบันสังคมอื่น ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สิน และทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็นมาตรา 61 ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนการศึกษาที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นตามความเหมาะสมและความจำเป็น

กระทรวงศึกษาธิการ (2550 : 40 - 51) ได้กำหนดการบริหารงานงบประมาณ หมายถึง ภารกิจงานที่เกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์การจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้มีการวางแผนกลยุทธ์ จัดทำข้อมูลทรัพยากร จัดทำระบบฐานของข้อมูลสินทรัพย์ และการจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษา การกำกับตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้งบประมาณของสถานศึกษา การจัดการด้านงบประมาณและการเงิน มีแนวทางในการสอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจการบริหาร โดยเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงบประมาณ และหน่วยบริหารการเงิน รวมถึงสถานศึกษาสามารถกำหนดความต้องการงบประมาณของตนเอง โดยจัดทำผ่านเขตพื้นที่การศึกษา มุ่งเน้นให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการและช่วยระดมทรัพยากร และการลงทุนจากแหล่งต่าง ๆ โดยมีระบบตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลของการใช้ทรัพยากร เพื่อความโปร่งใสและเพื่อความรับผิดชอบ

คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชนควรมีบทบาทในการร่วมบริหารด้านงบประมาณของสถานศึกษา ในหมวดต่าง ๆ เพื่อให้การบริหารด้านงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล และมีความโปร่งใส

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 115, 298) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การ หมายถึง งาน สิ่งหรือเรื่องที่ทำ และได้ให้ความหมายไว้ว่า จัดสรร หมายถึง แบ่งส่วนไว้โดยเฉพาะ ปันไว้ใช้เพื่อประโยชน์โดยเจาะจง

ศิลป์ชัย อวงตระกูล (2553 : 6) ให้ความหมายว่า งานงบประมาณ หมายถึง การจัดทำและเสนอของงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบติดตามประเมินผล และรายงานการใช้จ่าย การระดมทรัพยากรและการลงทุน เพื่อการศึกษา การบริหาร การเงิน การบริหาร บัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558 : 8) กล่าวว่า การส่งเสริมสนับสนุน ด้านการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากร คือ การให้สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ประสานองค์กรภายนอกในการช่วยส่งเสริม สนับสนุนงบประมาณ และทรัพยากรตามนโยบาย

สรุปได้ว่า การส่งเสริมสนับสนุนด้านการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากร หมายถึง การกำหนดแผนงานการเงิน และการให้ความเห็นชอบ ให้คำปรึกษาแนะนำ การบริหารงานงบประมาณ ของโรงเรียน แสวงหา ให้การสนับสนุนด้านการเงินและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ สื่อการเรียนรู้ และ สิ่งอำนวยความสะดวกให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ และรับทราบผลการดำเนินงาน การเงินของโรงเรียน และการระดมทรัพยากรจากชุมชน

การส่งเสริมสนับสนุนด้านการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม

การดำเนินงานต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์บุคคลจะต้องมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มต้นทั้งทางร่างกาย จิตใจและอารมณ์ ไม่ว่าจะปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคน ร่วมคิด ร่วมมือ ร่วมปฏิบัติ ร่วมแรง ร่วมใจ และร่วมรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดการดำเนินการพัฒนา และการเปลี่ยนแปลง มีผู้ให้ความหมายกับการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

Putti (1987) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นพื้นฐานของกิจกรรมทุกกิจกรรม กระบวนการ ตัดสินใจของกลุ่ม จะเกิดการมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ซึ่งปัจจัยสำคัญของการมีส่วนร่วม มี 4 ประการ คือ 1) เป็นความพยายามที่เกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและความรู้สึก 2) เป็นการกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ 3) เป็นการให้บุคคลรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน 4) เป็นการพัฒนาการมีส่วนร่วม ซึ่งคำนึงถึงความสมดุล การมีส่วนร่วมที่แท้จริงกับการมีส่วนร่วมมากเกินไป

Davis and Newstrom (1989) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วม เป็นเรื่องของความเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจ และความรู้สึกนึกคิดของแต่ละคนที่มีต่อกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของกลุ่มหรือเป็นแรงกระตุ้นที่ช่วยทำให้มีความสำเร็จ ซึ่งเป็นเป้าหมายของกลุ่มหรือความรับผิดชอบต่อ

กิจกรรมร่วมกันด้วยการเข้าไปเกี่ยวข้อง (Involvement) ช่วยเหลือ (Contribution) และร่วมรับผิดชอบ (Responsibility) ศึกษาความพร้อมขององค์กรนั้น ๆ

ประพันธ์พงศ์ ชินพงษ์ (2551) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การที่ผู้นำอนุญาตให้ผู้ตามจำนวนมากที่สุดที่จะมาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากที่สุด เป็นต้นว่าการยอมให้ผู้ตามหรือผู้ใต้บังคับบัญชาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และแม้กระทั่งเลือกตั้งผู้นำหรือผู้บังคับบัญชาด้วย

สันติชัย เอื้อจงประสิทธิ์ (2551) ได้กล่าวถึงสาระสำคัญของการมีส่วนร่วมของบุคลากรว่าหมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มตัดสินใจในการปฏิบัติงาน และร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบมาถึงตัวของบุคคลเอง การที่จะทำให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา เพื่อแก้ปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของบุคลากรให้ดีขึ้นนั้น ผู้นำจะต้องยอมรับในปรัชญาการพัฒนาว่า มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาที่จะอยู่กับผู้อื่นอย่างมีความสุข และได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของผู้อื่นและพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของส่วนรวมในองค์กร

มณฑล จันท์แจ่มใส (2551) ได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้ว่าการมีส่วนร่วมของบุคคลจะต้องมีและเกิดขึ้นมาโดยตลอด ทั้งนี้เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการ การบริหารจัดการดำเนินงานตามแผน การเสียสละกำลังแรงงานของบุคคล ตลอดจนวัสดุ กำลังเงิน และทรัพยากรที่มีอยู่

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558 : 15) ว่าการมีส่วนร่วมในการดำเนินนโยบายบุคลากรครูในโรงเรียนทุกคนคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน นักเรียน ผู้ปกครอง โดยมีการประชุมชี้แจงครู บุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียนในโรงเรียนเกี่ยวกับนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ร่วมมือกันจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับกิจกรรม แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามบริบทของโรงเรียนนั้น ๆ

เสาวรส สันป่าแก้ว (2559 : 32) กล่าวว่า บุคลากรองค์กรใด ๆ ก็ตามต้องการความรักและการยอมรับในสังคม ต้องการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ และต้องการยอมรับในกลุ่มในครอบครัวในหมู่เพื่อนฝูง ซึ่งเป็นความสัมพันธ์กันในหมู่สังคมที่พึงมีต่อกัน โดยให้ความเคารพนับถือยกย่องชมเชยกันและเชื่อถือให้ไวใจกัน

มุฮัมหมัด มะลี (2560 : 29) กล่าวว่า ในการทำงานร่วมกันของบุคคลนั้นสามารถทำให้บุคคลทำงานอย่างมีความสุข เนื่องจากการได้มีส่วนร่วมในการทำงานให้ได้รับการยอมรับในกลุ่มจึงทำให้บุคคลสามารถตอบสนองความต้องการของตนเองในด้านสังคม ที่เป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำเนินชีวิตได้

สุภัสสรณ์ พนมไพรพภักษา (2560 : 7) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นที่ยอมรับทางสังคมหมายถึง งานที่ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสสร้างสัมพันธ์ภาพกับบุคคลอื่น ๆ รวมถึงโอกาสที่เท่าเทียมกัน

ในความก้าวหน้าที่ตั้งอยู่บนฐานของระบบ คุณธรรม ซึ่งการมีส่วนร่วมและเป็นที่ยอมรับทางสังคม มีทั้งหมด 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ มีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนครูกับผู้บริหาร ส่งเสริมความสัมพันธ์ และมิตรภาพในการทำงาน ผู้ปฏิบัติงานได้รับความร่วมมือในการทำงานจากเพื่อนร่วมงาน ต้องการที่จะช่วยเหลือกันในการทำงาน มีส่วนช่วยเหลือต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์การ

สรุปได้ว่า การส่งเสริมสนับสนุนด้านการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่กลุ่มบุคคลมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้น ทั้งทางร่างกาย จิตใจและอารมณ์ ไม่ว่าจะป็นปัจเจกบุคคล หรือกลุ่มคน ร่วมคิด ร่วมมือ ร่วมปฏิบัติ ร่วมแรง ร่วมใจ และร่วมรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดการดำเนินการพัฒนา และการเปลี่ยนแปลง เป็นเทคนิคอย่างหนึ่ง ที่ผู้บริหารต้องการ เพราะเมื่อบุคคลได้เข้ามามีส่วนร่วมแล้ว จะไม่ค่อยเกิดการต่อต้าน รวมทั้งช่วยลดความขัดแย้งและความเครียดจากการทำงาน ทำให้บุคคลได้ร่วมเข้ามามีส่วนร่วมแล้วจะไม่ค่อยเกิดการต่อต้าน รวมทั้งช่วยลดความขัดแย้งและความเครียดจากการทำงาน ทำให้บุคคลได้ร่วมกันพิจารณาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงาน บุคคลจะรู้สึกพึงพอใจในผลงานที่เกิดขึ้น และเกิดความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง เกิดความมุ่งมั่นในการสร้างความสำเร็จให้กับองค์กร เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและผูกพันกับองค์กร เพื่อนำไปสู่เป้าหมายขององค์กร และสามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ

การส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ คือการเตรียมความพร้อมสำหรับการดำเนินงานตามนโยบายกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ในขอบข่ายของงานวิชาการ ประกอบด้วย ศึกษาคู่มือ การบริหารจัดการเวลาเรียน ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ และชุดเอกสารกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ กำหนดตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของการบริหารจัดการเวลาเรียน ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของโรงเรียน จัดทำข้อมูลสรุปลักษณะเกี่ยวกับความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล วิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้ หลักสูตรระดับชั้นเรียนความพร้อมของครูผู้สอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ซึ่งการส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ มีนักวิชาการได้กล่าวไว้ ดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 กำหนดให้การบริหารและส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการ เป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะป็นปัจจัยที่สำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนวัดผลประเมินผลรวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ชุมชน และท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2550 : 35 - 39) ได้กำหนดการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการ หมายถึง ภารกิจงานเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรสถานศึกษาให้สนองต่อความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

โดยการมีส่วนร่วมในการวางแผน ให้คำปรึกษา มีการส่งเสริมสนับสนุน และเสนอแนวทางให้ครูได้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ มีการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา มีเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา และมีการส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558 : 10) กล่าวว่างานวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตรและแผนการดำเนินงานตามหลักสูตร แผนการจัดการเรียนการสอนและสถานศึกษาจะต้องกำหนดตัวชี้วัดของภาพความสำเร็จไว้อย่างชัดเจนและมีเกณฑ์การวัดผลประเมินผลตามตัวชี้วัดนั้น ๆ ที่มีประสิทธิภาพ

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2560 : 8) กล่าวว่า ผลจากการติดตามการดำเนินงาน เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของสถานศึกษานำร่อง ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมากในเรื่องต่อไปนี้

1) การส่งเสริมสนับสนุน สร้างความเข้าใจในการนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ สู่การปฏิบัติแก่ครูและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2) การส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติ

3) การส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้พื้นฐาน ตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ มีความรู้ ความเข้าใจ และให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

4) การจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความสนใจ ความถนัด ความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

5) การปรับโครงสร้างเวลาเรียนของสถานศึกษาและจัดทำตารางเรียนให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ แต่ละระดับชั้น

6) การส่งเสริมและพัฒนาให้ครูมีการออกแบบกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ สื่อ แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

7) การจัดระบบนิเทศกำกับ ติดตาม และประเมินความก้าวหน้าในการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ หมายถึง การเตรียมความพร้อมสำหรับการดำเนินงานตามนโยบายกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ในขอบข่ายของงานวิชาการ ประกอบด้วย ศึกษาคู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียน ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้และชุดเอกสารกิจกรรม ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ กำหนดตัวชี้วัดภาพความสำเร็จ ของการบริหารจัดการเวลาเรียน ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

ของโรงเรียน จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคลวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้ หลักสูตรระดับชั้นเรียน ความพร้อมของครูผู้สอน สื่อ แหล่งเรียนรู้

จากการศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสนับสนุนสรุปได้ว่า การส่งเสริมและสนับสนุนการนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติหมายถึง การดำเนินนโยบายโดยบุคลากรในสถานศึกษาวิเคราะห์นโยบาย คู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียน ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ สถานศึกษาสร้างความตระหนัก ความเข้าใจในการดำเนินงานแก่ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา ส่งเสริมครูและบุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติส่งเสริมสนับสนุนด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับกิจกรรมแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามบริบทของสถานศึกษาและชุมชนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ มีการประชุมชี้แจงครูบุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียนในโรงเรียนเกี่ยวกับนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้มีการวางแผนดำเนินงานโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้แบบมีส่วนร่วมทั้งองค์กรภายนอกและชุมชน บุคลากรในสถานศึกษาวิเคราะห์ความพร้อมของโรงเรียนด้านครูผู้สอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่สถานศึกษากำหนดตัวชี้วัดสภาพความสำเร็จของการบริหารจัดการเวลาเรียน ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนมีการจัดทำแผนงาน โครงการกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ มีการประสานงานองค์กรภายนอกเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ผู้อำนวยการ ครูและบุคลากรเข้ารับการอบรม ประชุม ศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และแต่งตั้งคณะกรรมการวัดประเมินและรายงานผลนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

2. การดำเนินการจัดกิจกรรมตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

การดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ หมายถึงการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ให้เป็นรูปธรรม ซึ่งประกอบด้วย การจัดทำโครงสร้างเวลาเรียน โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและจัดทำตารางเรียนจัดทำ และคัดเลือกกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ให้คณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบโครงสร้างเวลาเรียนโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและตารางเรียน จากนั้นจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ตามโครงสร้างเวลาเรียน โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและตารางเรียนที่สถานศึกษาได้กำหนดเอาไว้

การขับเคลื่อนนโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558 : 9) ได้เสนอการขับเคลื่อนนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาหลายหน่วยงาน ในการดำเนินการต้องมีความชัดเจนและสอดคล้องกัน มีสำนักวิชาการและมาตรฐาน

การศึกษา เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับสำนักต่าง ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีบทบาทของหน่วยงานและขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ 1) ประกาศนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 2) มอบนโยบายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ 3) ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตาม การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และ 4) กำกับ ติดตาม อย่างต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ 1) จัดทำคู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียน ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้และชุดเอกสารกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ประกอบการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาและระดับชั้นเรียน 2) สร้างความรู้ความเข้าใจกับบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 3) คัดเลือกโรงเรียนนำร่อง ร้อยละ 10 ปีการศึกษา 2/2558 และดำเนินการทุกโรงเรียน ในปีการศึกษา 2559 4) ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตาม การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ 5) จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอผลงานที่ประสบผลสำเร็จ และ 6) สรุปและรายงานผล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพป./สพม.) มีหน้าที่ 1) ส่งเสริม สนับสนุน การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติระดับเขตพื้นที่การศึกษา และกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนระดับเขตพื้นที่การศึกษาอย่างชัดเจน 2) ศึกษาคู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียนลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และชุดเอกสารกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ประกอบการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง 3) ประชุมชี้แจง โรงเรียน/ผู้เกี่ยวข้อง 4) นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการทำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ 5) ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 6) สรุปและรายงานผล

สถานศึกษา มีหน้าที่ 1) ศึกษาวิเคราะห์นโยบาย คู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียนลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้และชุดเอกสารกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 2) กำหนดตัวชี้วัดภาพความสำเร็จ ของการบริหารจัดการเวลาเรียน ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และนักเรียนอย่างชัดเจน มีความเข้าใจตรงกัน 3) สร้างความตระหนัก ความเข้าใจในการดำเนินงานแก่ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา 4) จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล 5) วิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตรไปใช้ หลักสูตรระดับชั้นเรียนความพร้อมของครูผู้สอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่ และห้องปฏิบัติการ 6) ปรับและออกแบบตารางเรียนที่เอื้อต่อการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ตามแนวทางการบริหารจัดการเวลาเรียนที่ลดเวลาเรียนและเพิ่มเวลารู้ โดยแนวทางการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ มีรายละเอียดพร้อมตัวอย่างในเอกสารคู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียนลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้และในชุดเอกสารกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ประกอบการดำเนินงาน 7) ออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับช่วงวัย สนองความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน ซึ่งอาจพิจารณาจากกิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการอยู่ และหรือเลือกจากกิจกรรมในชุดเอกสารกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้หรือจากสื่อและแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ 8) ดำเนินการจัดการเรียนรู้

และจัดกิจกรรม ตามตารางเรียนที่กำหนด 9) นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน 10) ประชุม เสนวนา ทบทวนหลังการปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR) นำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และ 11) สรุปรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน

สรุปได้ว่า สถานศึกษาเป็นองค์กรที่จะต้องดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของรัฐบาลให้ออกมาเป็นรูปธรรม โดยจะต้องศึกษาวิเคราะห์นโยบายกำหนดตัวชี้วัดภาพ ความสำเร็จ สร้างความตระหนักจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความสนใจวิเคราะห์ โครงสร้าง หลักสูตรสถานศึกษาปรับ และออกแบบตารางเรียน ออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย จัดกิจกรรมนิเทศ ติดตาม ประชุม เสนวนา สรุปรายงาน และเผยแพร่ผลการดำเนินงาน

การจัดทำโครงสร้างเวลาเรียน โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและจัดทำตารางเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 อันเป็นโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐาน ซึ่งระบุการจัดเวลาเรียนของแต่ละ กลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนรายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรม พัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาสามารถจัดให้เหมาะสมสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และบริบทของสถานศึกษา โดยการกำหนดเวลาเรียนในแต่ละระดับการศึกษา สรุปได้ดังนี้

1) ระดับประถมศึกษา กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานสำหรับกลุ่ม สาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้รวม 840 ชั่วโมงต่อปี กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 120 ชั่วโมงต่อปี และรายวิชา/กิจกรรม ที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้นไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมงต่อปี รวมไม่น้อยกว่า 1,000 ชั่วโมงต่อปี

2) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานสำหรับ กลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้รวม 880 ชั่วโมงต่อปี (22 หน่วยกิต) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 120 ชั่วโมงต่อปี และรายวิชา/กิจกรรม ที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้นปีละ ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมงต่อปี รวมไม่น้อยกว่า 1,200 ชั่วโมงต่อปี

3) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐาน สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้รวม 3 ปี จำนวน 1,640 ชั่วโมง (41 หน่วยกิต) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 360 ชั่วโมง และรายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อม และจุดเน้นปีละไม่น้อยกว่า 1,600 ชั่วโมง (40 หน่วยกิต) รวม 3 ปี ไม่น้อยกว่า 3,600 ชั่วโมง โดยมี รายละเอียด ตามกรอบโครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

กรอบโครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สถานศึกษา สามารถนำโครงสร้างเวลาเรียนดังกล่าวไปจัดทำเป็นโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โดยยืดหยุ่นเวลาเรียนได้ตามความพร้อม ความต้องการ ความจำเป็นหรือจุดเน้นของสถานศึกษาให้ เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา ชุมชน และสังคม และสถานศึกษาที่มีความประสงค์จะปรับลด เวลาเรียนต้องคำนึงถึง 1) ความพร้อมของสถานศึกษา ได้แก่ จำนวนครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระการ

เรียนรู้ อุปกรณ์สื่อการเรียนการสอน ห้องเรียนและสถานที่ งบประมาณ ทรัพยากรต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน 2) ความต้องการและจุดเน้นของสถานศึกษา และ 3) ความต้องการของผู้เรียน

แนวทางการปรับลดเวลาเรียน

ตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ กำหนดให้ลดเวลาเรียนภาควิชาการลดลง แต่ต้องไม่กระทบเนื้อหาหลักที่เด็ก ๆ ควรเรียนรู้ ซึ่งครูผู้สอนต้องใช้ความสามารถในการออกการเรียนรู้ให้นักเรียนได้สาระที่ต้องรู้ครบถ้วนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้พิจารณาปรับโครงสร้างเวลาเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ให้มีความเหมาะสมในการลดเวลาเรียน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2558 : 14) ดังนี้

1) ระดับประถมศึกษา ปรับเวลาเรียนพื้นฐานของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสมและบูรณาการการเรียนรู้ ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียนรวมตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างเวลาเรียน โดยรายวิชาพื้นฐาน เท่ากับ 840 ชั่วโมงต่อปี และรายวิชาต่อกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้น เท่ากับ 40 ชั่วโมงต่อปี รวมทั้งสิ้น 880 ชั่วโมงต่อปี (22 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) โดยผู้เรียนต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนด เวลาของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 120 ชั่วโมงต่อปี (3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) จัดเป็นกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ บังคับตามหลักสูตร ประกอบด้วย กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยเวลาเรียนรวมทั้งหมดไม่เกิน 1,000 ชั่วโมงต่อปี

2) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สถานศึกษาจัดแบ่งจำนวนหน่วยกิตที่เรียนของแต่ละรายวิชาต่อภาคเรียนได้ตามความเหมาะสม และบูรณาการการเรียนรู้ แต่ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามโครงสร้างเวลาเรียนที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กำหนด โดยรายวิชาพื้นฐาน เท่ากับ 880 ชั่วโมงต่อปี และรายวิชาต่อกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้น เท่ากับ 200 ชั่วโมงต่อปี รวมทั้งสิ้น 1,080 ชั่วโมงต่อปี (27 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) โดยผู้เรียนต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนด เวลาของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 120 ชั่วโมงต่อปี (3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) จัดเป็นกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ บังคับตามหลักสูตร ประกอบด้วย กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เวลาเรียนรวมทั้งหมดไม่เกิน 1,200 ชั่วโมงต่อปี

แนวทางการปรับตารางเรียน

ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โรงเรียนต้องบริหารจัดการเวลาเรียน โดยกำหนดโครงสร้างเวลาเรียนและโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาให้นักเรียนได้ใช้เวลาในการเรียนรู้รายวิชา 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสม และมีเวลาในการทำกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ให้มากขึ้น แล้วนำไปจัดตารางเรียนให้มีความยืดหยุ่นเพียงพอต่อเนื่อง และเชื่อมโยงตลอดแนวดังนี้

1) ระดับชั้นประถมศึกษาเวลาเรียนรายวิชาพื้นฐาน และรายวิชาเพิ่มเติม 880 ชั่วโมงต่อปี หรือเวลา 22 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และเวลากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 120 ชั่วโมงต่อปี หรือ

3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รวมเวลาเรียนตามโครงสร้างหลักสูตร ทั้งสิ้น 1,000 ชั่วโมงต่อปี หรือ 25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ 5 ชั่วโมงต่อวัน โดยทั่วไปโรงเรียนจะเรียนตามโครงสร้างหลักสูตรถึงชั่วโมงสุดท้าย เวลา 14.30 นาฬิกา และเลิกเรียนเวลา 15.30 นาฬิกา นักเรียนจะมีเวลาอยู่โรงเรียนอีก 1 ชั่วโมงต่อวัน รวมเวลาทั้งสิ้น 6 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งโรงเรียนสามารถจัดตารางเรียนที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ได้ดังนี้

ตารางที่ 2.2 ตารางเรียนที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ระดับชั้นประถมศึกษา

ช่วงเวลา		กิจกรรมการจัดการเรียนรู้
ช่วงเช้า	08.30 - 11.30 น.	จัดให้เรียนรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม 8 กลุ่มสาระ การเรียนรู้หรือเรียนเนื้อหา สาระ ภาควิชาการ
พักกลางวัน	11.30 - 12.30 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
ช่วงบ่าย	12.30 - 14.30 น.	- จัดให้เรียนรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม 8 กลุ่มสาระ การเรียนรู้ และภาคปฏิบัติ - กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจัดเป็นกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ บังคับตามหลักสูตร
	14.30 - 15.30 น.	ปฏิบัติกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2558 : 19

แนวทางการปรับตารางเรียนตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ระดับชั้นประถมศึกษา กำหนด 1) โรงเรียนสามารถยืดหยุ่นปรับเวลาได้ตามความเหมาะสม และตามบริบทของโรงเรียน 2) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจัดเป็นกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ บังคับตามหลักสูตร ประกอบด้วย กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ 3) วิชาหน้าที่พลเมือง เป็นรายวิชาเพิ่มเติม จัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการลงสู่กิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการอยู่แล้ว โดยไม่เพิ่มชั่วโมงเรียน ได้แก่ กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมกีฬา กิจกรรมตามประเพณี กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด เป็นต้น เพื่อปลูกฝังให้เกิดการปฏิบัติ และกลายเป็นพฤติกรรมในชีวิตประจำวันจะลดเวลาในตารางเรียนได้ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

2) ระดับชั้นมัธยมศึกษา เวลาเรียนรายวิชาพื้นฐาน และรายวิชาเพิ่มเติม 1,080 ชั่วโมงต่อปี หรือเวลา 27 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และเวลากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้) 120 ชั่วโมงต่อปี หรือ 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รวมเวลาเรียนตามโครงสร้างหลักสูตรทั้งสิ้น 1,200 ชั่วโมงต่อปี หรือ 30 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ 6 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งโรงเรียนสามารถจัดตารางเรียนที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 ตารางเรียนที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ระดับชั้นมัธยมศึกษา

เวลา		กิจกรรมการจัดการเรียนรู้
ช่วงเช้า	08.15 - 12.15 น.	จัดให้เรียนรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม 8 กลุ่มสาระ การเรียนรู้ หรือเรียนเนื้อหา สาระ ภาควิชาการ
พักกลางวัน	12.15 - 13.15 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
ช่วงบ่าย	13.15 - 15.15 น.	- จัดให้เรียนรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม 8 กลุ่มสาระ การเรียนรู้ และภาคปฏิบัติ - กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จัดเป็นกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ บังคับตามหลักสูตร
	15.15 - 16.15 น.	ปฏิบัติกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2558 : 20

แนวทางการปรับตารางเรียนตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ระดับชั้นมัธยมศึกษา กำหนด 1) โรงเรียนสามารถยืดหยุ่นปรับเวลาได้ตามความเหมาะสมและตามบริบทของโรงเรียน 2) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจัดเป็นกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ บังคับตามหลักสูตร ประกอบด้วย กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ และ 3) วิชาหน้าที่พลเมือง เป็นรายวิชาเพิ่มเติม จัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการลงสู่กิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการอยู่แล้ว โดยไม่เพิ่มชั่วโมงเรียน ได้แก่ กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมกีฬา กิจกรรมตามประเพณี กิจกรรม ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด เป็นต้น เพื่อปลูกฝังให้เกิดการปฏิบัติ และกลายเป็นพฤติกรรมในชีวิตประจำวัน จะลดเวลาในตารางเรียนได้ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

การคัดเลือกกิจกรรม ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

การคัดเลือกกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนคัดเลือกกิจกรรมอย่าง หลากหลายให้นักเรียนได้เลือกปฏิบัติกิจกรรมตามความถนัดความสนใจ โดยอาจจะเป็นกิจกรรม เป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่ม มีครูเป็นที่ปรึกษา แนวทางนี้เหมาะสมสำหรับระยะเวลาเริ่มต้นที่นักเรียน ยังไม่มีความพร้อม หรือยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ในการทำกิจกรรมอย่างแท้จริงหรืออาจจะเป็นโรงเรียน ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ที่ยังอยู่ในระยะเริ่มต้นของการพัฒนากระบวนการคิดความรับผิดชอบ และยั้งต้องคำนึงถึงความพร้อมของอุปกรณ์ จำนวนครู ความรู้ ความสามารถของครู และความปลอดภัย ของนักเรียนในการทำกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน กิจกรรมที่กำหนดให้นักเรียนเลือกทำ ได้แก่ กิจกรรมภาคปฏิบัติจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมโครงงาน กิจกรรมจิตสาธารณะ กิจกรรมอิสระ ตามความถนัด ความสนใจของนักเรียน กิจกรรมสร้างสรรค์ทางวิชาการ (ศึกษาค้นคว้าอิสระ) กิจกรรม สร้างสรรค์ที่ครูกำหนดร่วมกับนักเรียน กิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน กิจกรรมวันสำคัญ

ต่าง ๆ ให้นักเรียนทำร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ กิจกรรมแข่งขันทางวิชาการกิจกรรมส่งเสริมทักษะกระบวนการ/ทักษะทางอาชีพ เป็นต้น และโรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละคนหรือรวมกลุ่มกันเสนอกิจกรรมที่จะปฏิบัติ โดยนักเรียนที่รวมเป็นกลุ่ม อาจจะเป็นนักเรียนห้องเดียวกัน หรือนักเรียนระดับชั้นเดียวกัน หรือนักเรียนหลายระดับชั้น มาทำกิจกรรมร่วมกัน หรืออาจจะทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง/ชุมชน การเสนอกิจกรรมดังกล่าวต้องมีครูเป็นที่ปรึกษาให้ข้อเสนอแนะการทำกิจกรรมให้มีความเหมาะสม ถูกต้อง ปลอดภัย และสร้างค่านิยมที่ถูกต้อง กิจกรรมที่นักเรียนนำเสนออาจจะเป็นกิจกรรม ดังนี้ กิจกรรมเสริมสร้างทักษะ กลุ่มกิจกรรมเสริมกลุ่มกิจกรรมฝึกทักษะอาชีพ กลุ่มกิจกรรมสอนเสริมวิชาการ หรือเป็นกิจกรรมสร้างสรรค์ที่สัมพันธ์หรือจำลองจากสภาพจริงในท้องถิ่น ในสังคม ให้นักเรียนได้เรียนรู้เพื่อเพิ่มทักษะการแก้ปัญหาให้กับนักเรียน หรือให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความภาคภูมิใจ ความผูกพัน และหวงแหนในท้องถิ่นมากขึ้น เป็นต้น (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2558 : 20) จากนั้นจะต้องนำโครงสร้างเวลาเรียน หลักสูตร สถานศึกษา ตารางเรียนและกิจกรรมที่จะจัดในช่วงเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ เสนอคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วนำมาจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ต่อไป

แนวทางการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ เป็นกิจกรรมสร้างสรรค์ที่โรงเรียนสามารถจัดได้อย่างหลากหลายเพื่อช่วยเพิ่มพูนทักษะการคิดวิเคราะห์ ความมีน้ำใจต่อกัน การทำงานเป็นทีม และกระตุ้นให้นักเรียนได้ค้นหาศักยภาพ และความชอบของตนเอง เพราะมีความเชื่อว่านักเรียนทุกคนมีความพิเศษ มีความสามารถในแบบฉบับของตนเอง กิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการทั้งปฏิบัติด้วยตนเอง หรือปฏิบัติเป็นกลุ่ม เป็นทีม โดยการปฏิบัติกิจกรรมไม่จำเป็นต้องเปิดให้เฉพาะนักเรียนห้องเดียวกันหรือระดับชั้นเดียวกัน บางกิจกรรมสามารถศึกษาหรือทำร่วมกันหลายระดับชั้นได้ เพื่อให้นักเรียนรู้จักการปรับตัว การช่วยเหลือดูแลกัน การมีปฏิสัมพันธ์กับคนหลายช่วงวัย โดยเป็นการจำลองสภาพจริงในสังคม ให้นักเรียนได้เรียนรู้ จะยิ่งช่วยเพิ่มทักษะในการแก้ปัญหาให้กับเด็กไทย การจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2558 : 26) ได้กำหนดหมวดกิจกรรมและแนวทางในการดำเนินงานกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ แบ่งออกเป็น 4 หมวด 16 กลุ่ม กิจกรรมมีรายละเอียด ดังนี้

หมวดที่ 1 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กิจกรรมบังคับตามหลักสูตร)

- 1) กิจกรรมแนะแนว
- 2) กิจกรรมนักเรียน
- 3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

หมวดที่ 2 สร้างเสริมสมรรถนะและการเรียนรู้

- 4) พัฒนาความสามารถด้านการสื่อสาร

5) พัฒนาความสามารถด้านการคิดและการพัฒนากรอบความคิดแบบเปิดกว้าง (Growth Mindset)

6) พัฒนาความสามารถด้านการแก้ปัญหา

7) พัฒนาความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยี

8) พัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

หมวดที่ 3 สร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยม

9) ปลุกฝังค่านิยมและจิตสำนึกการทำประโยชน์ต่อสังคมมีจิตสาธารณะและการให้บริการด้านต่าง ๆ ทั้งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อส่วนรวม

10) ปลุกฝังความรักชาติศาสนาและพระมหากษัตริย์

11) ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรม (มีวินัยซื่อสัตย์สุจริตเสียสละอดทนมุ่งมั่นในการทำงานกตัญญู)

12) ปลุกฝังความรักความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและหวงแหนสมบัติของชาติ

หมวดที่ 4 สร้างเสริมทักษะการทำงานการดำรงชีพและทักษะชีวิต

13) ตอบสนองความสนใจความถนัด และความต้องการของผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

14) ฝึกการทำงานทักษะทางอาชีพทรัพย์สินทางปัญญาอยู่อย่างพอเพียง และมีวินัยทางการเงิน

15) พัฒนาความสามารถด้านการใช้ทักษะชีวิต

16) สร้างเสริมสมรรถนะทางกาย

จากตัวอย่างกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในหมวดที่ 1 จะเห็นได้ว่าเป็นกิจกรรมที่บังคับตามหลักสูตร สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 19) ที่ให้แนวทางไว้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลุกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขแบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้ 1) กิจกรรมแนะแนว 2) กิจกรรมนักเรียน และ 3) กิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์การจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผน แบ่งงานหน้าที่รับผิดชอบ สำรวจ สืบค้น รวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ นำเสนอแลกเปลี่ยน และสรุปข้อมูลจากการศึกษา โดยใช้ชุมชนสิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีสารสนเทศรอบตัวเป็นแหล่งเรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนได้เผชิญกับสภาพจริงของชีวิตหลากหลายมิติ ได้สัมผัสกับธรรมชาติและได้ประสบการณ์ตรงกับการเรียนรู้กับผู้อื่นที่แตกต่างกันหลายช่วงวัย มีส่วนร่วมในการถ่ายทอดประสบการณ์ การเพิ่มเวลารู้นอกจากจะเป็นการถ่ายทอดแนวคิดประสบการณ์ จริยวัตร และวิถีปฏิบัติที่พึงให้กับผู้เรียน แล้วยังเป็นการเปิดโอกาสให้

เกิดบรรยากาศร่วมกันเรียนรู้ ถ่ายโอนส่งทอดประสบการณ์จากนักเรียนที่ต่างวัยกัน นอกจากนั้นผู้เรียนจะได้ฝึกฝนทักษะความสามารถพื้นฐานต่าง ๆ เช่น การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การวางแผน แบ่งปันหน้าที่กันทำงาน สังเกต สำรวจ ค้นคว้า ลงมือปฏิบัติ รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ประเมินผล แก้ปัญหา ปรับปรุง นำเสนอแลกเปลี่ยน สรุปความรู้ทักษะทางสังคม การเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น และทักษะชีวิตโดยการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ดังกล่าวมีแนวทางในการดำเนินการ ได้ดังนี้

1) กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ สามารถจัดได้ทุกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ โรงเรียนระดับประถมศึกษา ที่จัดการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 หรือโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จัดการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 หรือโรงเรียนการศึกษาพิเศษ การศึกษาสงเคราะห์ โดยโรงเรียนต้องจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละช่วงวัย

2) การจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ตามขนาดโรงเรียน จำนวนนักเรียน จำนวนครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน มีแนวดำเนินการ ดังนี้ โรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขนาดเล็ก มีครูไม่ครบชั้นทั้งโรงเรียนที่จัดการศึกษาเป็นเอกเทศ หรือจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ควรจัดกลุ่มนักเรียนเป็นชั้นช่วงชั้นคณะหลายชั้น หรือรวมกลุ่มทั้งโรงเรียน (กรณีเป็นโรงเรียนขนาดเล็กมาก) ให้สอดคล้องกับจำนวนครูที่รับผิดชอบหรือเป็นผู้ดูแลกิจกรรมการจัดกิจกรรมของโรงเรียนขนาดเล็กในบางพื้นที่ สามารถเดินทางไปมาสะดวก อาจนำนักเรียนหมุนเวียนกันไปจัดรวมกับโรงเรียนใกล้เคียงได้โรงเรียนขนาดเล็ก หรือขนาดกลาง ที่มีครูพอดีชั้น หรือมีครูเพียงพอควรจัดกลุ่มนักเรียนให้เหมาะสมกับกิจกรรมได้ให้มีจำนวนทั้งกลุ่มไม่มากเกินไป และคำนึงถึงความสนใจและความต้องการของนักเรียนเป็นหลักโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ ที่มีนักเรียนจำนวนมากต้องมีกรวางแผนที่รัดกุมเพราะทางโรงเรียนอาจมีข้อจำกัดด้านสถานที่ และต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย ทั้งนี้ อาจเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับช่วงเวลาได้ตลอดวัน และโรงเรียนการศึกษาพิเศษ และการศึกษาสงเคราะห์ ให้พิจารณาตามความเหมาะสมกับบริบท ความพร้อมของโรงเรียน

3) การจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ควรเป็นกิจกรรมที่เป็นไปตามความต้องการความสนใจของผู้เรียน ผู้ปกครอง จุดเน้นและอัตลักษณ์ของโรงเรียน และศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ จากสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของกระทรวงศึกษาธิการ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นต้น

แนวทางการวัดและประเมินผลผู้เรียนจากการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

แนวทางการวัดและประเมินผลนั้นเป็นการดำเนินการตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ที่เน้นการประเมินสภาพจริง (Authentic Assessment) ใช้เทคนิควิธีการประเมินสภาพจริง

ที่หลากหลาย ที่ให้ความสำคัญกับการประเมินการปฏิบัติ (Performance Assessment) หมวดที่ 1 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่จัดเป็นกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ บังคับตามหลักสูตร ประกอบด้วย กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียนและกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ให้ตัดสินผลการประเมิน เป็นผ่าน และไม่ผ่าน หมวดที่ 2 - 4 กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถนะและการเรียนรู้ กิจกรรมสร้างเสริม คุณลักษณะและค่านิยม และกิจกรรมสร้างเสริมทักษะการทำงาน การดำรงชีพและทักษะชีวิตให้ ประเมินผลความก้าวหน้าพัฒนาการของนักเรียนเป็นรายบุคคล และประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ผู้เกี่ยวข้อง โดยอาจจะบันทึกผลการประเมินเป็นแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ของนักเรียนรายบุคคล โดยมีประเด็นการประเมินโดยประเมิน การทำงานเป็นทีมทักษะการแก้ปัญหาทักษะการคิดวิเคราะห์ คุณธรรม จริยธรรมวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละอดทน มุ่งมั่นในการทำงานกตัญญู โดยใช้วิธี สังเกต พฤติกรรมการปฏิบัติตรวจผลงานการปฏิบัติงานสอบถามความพึงพอใจในการร่วมกิจกรรมของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง

จากการศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ สรุปได้ว่า การดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ หมายถึง ครูปรับและออกแบบโครงสร้าง เวลาเรียน ตารางเรียนที่เอื้อต่อการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ตามบริบทของสถานศึกษาออกแบบกิจกรรม สื่อ แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องและเหมาะสมวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตร สถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้ หลักสูตรระดับชั้นเรียน ความพร้อมของครูผู้สอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่ และห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับความสนใจความถนัดและความต้องการ ออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับช่วงวัย สนองความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียนและครอบคลุมหลักองค์ 4 แห่งการศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน และมีความสุขกับการเรียนรู้มีการวัดและประเมินผลกิจกรรมอย่างหลากหลาย เน้นประเมินตามสภาพจริง คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ มีการจัดกิจกรรมตาม โครงสร้างตารางเรียนที่กำหนดในคู่มือลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเน้นการสร้าง แรงจูงใจนักเรียนให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้จัดการเรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นบูรณาการ และกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เน้นความเป็นระบบแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือเกื้อกูล มีความสามัคคี มีน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี สามารถจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา โดยการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ วางแผน คิดวิเคราะห์ อภิปราย สรุปความรู้ นำเสนอ จุดประกายความคิด สร้างแรงบันดาลใจ สร้าง ความมุ่งมั่นเพื่อแสวงหาความรู้ การแก้ปัญหาและสร้างสรรค์นวัตกรรมชุมชนและภาครัฐ ให้ความสำคัญ ร่วมมือ สามารถจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะเด็กทั้ง 4 ด้าน คือ สมอง (Head) หัวใจ (Heart) มือ (Hand) สุขภาพ (Health) อย่างมีประสิทธิภาพ และกำหนดเวลาเล็กของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม

3. การกำกับติดตาม

ระบบการกำกับ ติดตาม และการประเมินผล เป็นกิจกรรมที่จำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจก ในระหว่างการปฏิบัติ หรือการวางแผนไปสู่การปฏิบัติ และหากมีปัญหา อุปสรรคเกิดขึ้นสถาบันการศึกษา มีความจำเป็นจะต้องมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงวิธีการปฏิบัติใหม่ และยังเป็นกระบวนการของการ ตรวจสอบ ควบคุม ส่งเสริม สนับสนุนในกระบวนการบริหาร ได้แก่การวางแผน การนำแผนไปปฏิบัติ และการประเมินผลแผน สำหรับกิจกรรมการติดตามและการประเมินผล จึงเป็นกิจกรรมที่สถาบัน การศึกษา จะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับกระบวนการบริหารงานตามแผนยุทธศาสตร์ได้อย่างต่อเนื่อง และมีความเหมาะสม

Longman (1981 : 354) ได้ให้ความหมายของคำว่า การกำกับดูแล (Monitor) ไว้ว่า เป็นการเฝ้าสังเกตหรือเฝ้าระวังในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง การเฝ้าระวังดูแลอย่างต่อเนื่อง และ เป็นการตรวจสอบสถานการณ์ตามแนวทางระเบียบ

Harvey (2004 : 9) กล่าวว่า การกำกับ ติดตาม คุณภาพภายในเป็นกระบวนการ ทบทวน ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพทางการศึกษาภายใน หน่วยงานดำเนินการเตรียมการหรือ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป การกำกับติดตามคุณภาพภายในดำเนินการ 3 ระดับ คือ ระดับหน่วยงานหรือองค์กร (สถาบัน) ระดับหลักสูตร และระดับรูปแบบย่อย

Phil (2008) กล่าวว่า การกำกับติดตามเป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ โครงการหรือแผนงาน โดยการสังเกตและบันทึกผลการปฏิบัติงานประจำของโครงการหรือแผนงาน มีการตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมโดยการสังเกตอย่างมีระบบและมีจุดมุ่งหมาย นอกจากนี้ มีการให้ผลสะท้อนกลับและรายงานผลการดำเนินการของโครงการหรือแผนงานนั้น ๆ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545 : 121) ได้ให้ความหมายของคำว่า กำกับ หมายถึง ดูแลควบคุม และคำว่าติดตาม หมายถึง ไปดักยมาด้วยแสวงหาเพิ่มเติมสดับรับฟัง ความเคลื่อนไหวไปเรื่อย ๆ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550 : 30 - 33) กล่าวว่า การตรวจสอบและประเมินผล เป็นขั้นตอนสำคัญขั้นหนึ่ง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตามแผนหรือกำหนดการที่วางไว้ได้ และให้เกิดผล ตามวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่วางไว้ หรือไม่สามารถทำให้บรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายที่กำหนดได้ กระบวนการตรวจสอบจะสามารถช่วยเหลือ แนะนำ หาทางออกในการปรับปรุงวิธีการทำงานหรือ แม้กระทั่งการเปลี่ยนวัตถุประสงค์ เป้าหมายของงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ให้เหมาะสม สอดคล้องกับทรัพยากร ที่มีอยู่ในหน่วยงาน กิจกรรมตรวจสอบจะควบคู่กับการประเมิน เพื่อให้มีผลในการวินิจฉัยผลจาก การตรวจให้เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนางานให้มีคุณภาพยิ่ง ๆ ขึ้นไปการดำเนินงานในการ ตรวจสอบและประเมินผลของสถานศึกษามีขั้นตอนและรูปแบบการดำเนินงาน ดังนี้

1) ขั้นตอนการดำเนินงาน

การตรวจสอบและประเมินผล เพื่อให้สามารถดำเนินการเป็นระบบและสามารถนำผลไปใช้ในการพัฒนางานได้อย่างแท้จริง อาจแบ่งขั้นตอนการดำเนินงานได้เป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1.1) การกำหนดสภาพความสำเร็จของงาน คือ สิ่งที่ผู้ตรวจสอบคาดหวังว่างานจะสำเร็จมากน้อยแค่ไหน ณ วันที่มีการตรวจสอบ ถ้าเป็นการตรวจสอบการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ที่ปฏิบัติอยู่ในสถานศึกษา ก็จะต้องดูจากวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการนั้น ว่าการดำเนินงานตลอดโครงการจะเกิดผลอะไรเท่าไร แล้วเทียบส่วนกับงานที่คาดว่าจะสำเร็จในระยะเวลาที่ไปตรวจ

1.2) การตรวจวัดผลการดำเนินงาน เป็นการตรวจวัดผลงานตามความเป็นจริงว่าสำเร็จมากน้อยเพียงใด ใน วันที่ตรวจสอบ การตรวจวัดการดำเนินงานอาจใช้วิธีการต่าง ๆ แล้วแต่ผู้ตรวจจะกำหนด ถ้าเป็นการตรวจวัดอย่างง่าย ใช้การสังเกตหรือการสัมภาษณ์ เป็นอุปกรณ์ในการตรวจค้นหาความจริง แต่ถ้าจะใช้อุปกรณ์ที่ยุ่งยากซับซ้อนขึ้นก็ใช้แบบสอบถาม แบบสำรวจ แบบทดสอบ ซึ่งต้องใช้ข้อมูล การวัดที่ดีจะต้องได้ผลตรงตามความเป็นจริง ไม่ผิดพลาด หรือลำเอียง การตรวจวัดผลการดำเนินงานในสถานศึกษาจะได้ผลถูกต้องเที่ยงตรงแค่ไหน นอกจากจะขึ้นกับเครื่องมือวัดแล้วจะต้องขึ้นอยู่กับผู้ตรวจวัดด้วยที่จะต้องดำเนินการอย่างตรงไปตรงมาไม่ลำเอียง

1.3) การประเมินผลการดำเนินงาน เป็นการตีค่าการดำเนินงานที่ได้จากการเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวังในความสำเร็จของงาน ตามขั้นที่ 1 กับความจริงที่งานสำเร็จตามขั้นตอนที่ 2 ถ้าความสำเร็จของงานตามข้อ 1.2) มากกว่าที่ตั้งความคาดหวังตามข้อ 1.1) ประเมินว่าดีเหมาะสม แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าความสำเร็จของงานตามข้อ 1.2) น้อยกว่าที่ตั้งความหวังตามข้อ 1.1) ก็ประเมินว่าไม่ดี ต้องปรับปรุง แต่ถ้าความจริงเท่ากับความหวัง ก็ประเมินว่าปานกลาง พอใช้

1.4) การเสนอแนะ เป็นการแสดงความเห็นของผู้ตรวจสอบ โดยใช้ผลจากการประเมินในขั้นตอนที่ 3 นั่นคือ ถ้าผลการประเมินว่าดี ก็คงยกย่องชมเชยและเสนอแนะผู้มีอำนาจ เพื่อให้การสนับสนุนผู้ปฏิบัติงานให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น หรือให้กำลังใจเพื่อปฏิบัติงานที่ยุ่งยากซับซ้อนเพิ่มขึ้น แต่ถ้าผลการประเมินว่าไม่ดีก็ต้องเสนอเพื่อปรับปรุงแก้ไข โดยอาจจะต้องดูสาเหตุที่ผลปฏิบัติงานยังไม่ดี ว่าเป็นเพราะอะไรแล้วเสนอแนะให้ผู้มีอำนาจ ปรับแก้จุดที่เป๋ไปปัญหานั้น ๆ

การดำเนินงานเกี่ยวกับการตรวจสอบและประเมินผลในสถานศึกษา ถ้าจะปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม ก็จะต้องมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบ จัดให้มีระบบในการตรวจสอบ และเตรียมเครื่องมือที่จำเป็นเพื่อการตรวจสอบให้พร้อม สะดวกแก่ผู้ปฏิบัติ

2) รูปแบบการดำเนินงาน

กิจกรรมที่สถานศึกษาควรดำเนินการเพื่อให้ระบบการตรวจสอบและประเมินผลมีประสิทธิภาพ มีดังนี้

2.1) การจัดทำแผนการตรวจติดตามงาน แผนการตรวจติดตามงาน คือ การกำหนดล่วงหน้า ให้มีการตรวจติดตามของแต่ละโครงการที่สถานศึกษาดำเนินการอยู่ก็ครั้ง เมื่อใดในรอบปี เพื่อให้เห็นภาพรวมว่างานหรือโครงการทั้งหมดของสถานศึกษาได้มีการตรวจติดตามได้มากน้อยแค่ไหน กล่าวคือ นอกจากจะรู้ว่าโครงการไหนต้องตรวจสอบเมื่อไหร่แล้ว ยังจะต้องรู้ว่าเวลาไหนจะต้องตรวจโครงการอะไรบ้าง แผนการตรวจติดตามที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น ถ้าได้แสดงให้เห็นบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาทราบ ก็จะทำให้ผู้ปฏิบัติรู้ว่าจะต้องถูกตรวจติดตามเมื่อไร ก็ครั้ง ควรเตรียมการหรือเร่งรัดงานที่รับผิดชอบอย่างไร และจะเป็นข้อมูลเพื่อการประสานงานภายในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

2.2) การกำหนดตัวบุคลากรในการตรวจติดตาม บุคลากรในการตรวจติดตามงาน คือ ผู้ที่มีอำนาจมอบหมาย โดยปกติแล้วจะต้องเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในงานที่ตรวจติดตาม หรือเป็นผู้ที่มีหน้าที่นี้เทศแนะนำ หรือเป็นผู้ที่ควบคุมดูแลรับผิดชอบในการดำเนินงานโครงการนั้น ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้คนใดคนหนึ่ง หรือเป็นคณะบุคคลทำหน้าที่ตรวจติดตาม ถ้าเป็นคณะบุคคลก็อาจเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการในเรื่องที่จะไปติดตามอยู่ด้วย เพราะบางเรื่องมีความยุ่งยากซับซ้อน อาจเป็นปัญหาในการตัดสินใจมากกว่าเรื่องปกติ

2.3) การเตรียมเครื่องมือในการตรวจติดตาม เครื่องมือ ตรวจติดตามสถานศึกษา อาจทำเป็นแบบที่สามารถใช้ในการตรวจติดตามได้ทุกโครงการ ยกเว้นบางโครงการที่ต้องอาศัยวิธีการที่แตกต่างออกไป แบบที่สถานศึกษาสามารถจัดทำเพื่อใช้ในการตรวจติดตาม ทุกโอกาสก็อาศัยขั้นตอนในการตรวจและประเมินทั้ง 4 ขั้นตอน ดังกล่าวมาแล้วเป็นหัวข้อในการกรอกข้อมูลรายละเอียด ในการใช้แบบตรวจติดตามนี้ ผู้มีหน้าที่ตรวจติดตามจะต้องกรอกข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับชื่อโครงการ แผนงาน ผู้ตรวจติดตาม วันเดือนปีที่ตรวจติดตาม หลังจากนั้นก็เขียนรายละเอียดเกี่ยวกับการตรวจติดตามงานตามโครงการ ดังนี้

2.3.1) สภาพความสำเร็จของงานตามโครงการ ให้ผู้ตรวจติดตามดูข้อมูลรายละเอียดในโครงการว่า ถ้าจะดำเนินการได้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ ณ วันที่ติดตามงานนั้น ควรจะมีอะไรให้ปรากฏอยู่บ้าง ผู้ตรวจติดตามก็เขียนรายละเอียดลงไปผลสำเร็จของงานที่คาดหวังไว้จะต้องเทียบสัดส่วนจากผลงานทั้งหมดที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้ ตลอดระยะเวลาของโครงการกับผลงานที่น่าจะเป็นในช่วงเวลาที่ไปตรวจติดตาม

2.3.2) สภาพของการดำเนินงานจริง คือ งานที่ทำสำเร็จจากการตรวจวัด โดยวิธีการต่าง ๆ ตามที่ผู้ตรวจติดตามนำมาใช้ดังกล่าวแล้วในขั้นตอนที่สองของการตรวจติดตาม ซึ่งจำนวนที่ได้จะสอดคล้องกับจำนวนที่เขียนในข้อ 2.3.1

2.3.3) การประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นการเปรียบเทียบจำนวนในข้อ 2.3.1 และข้อ 2.3.2 โดยขีด / ในวงเล็บหน้าสภาพที่เป็นจริงตามผลการเปรียบเทียบหรือทั้งเขียนเหตุผลข้างหลังข้อนั้น ๆ

2.3.4) ข้อเสนอแนะ เป็นการเขียนข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง โดยผู้ตรวจติดตามนำผลจากการประเมินในข้อ 2.3.3 มาเขียนและอาศัยประสบการณ์ของผู้ตรวจติดตามเพื่อเสนอแนะให้สถานศึกษามีการดำเนินการเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป เสร็จแล้วผู้ตรวจติดตามลงชื่อนำเสนอผู้มีอำนาจพิจารณาดำเนินการต่อไป

2.4) การนำผลไปใช้ ผลจากการตรวจติดตาม เมื่อนำเสนอผู้บริหารแล้วก็คงจะเป็นข้อมูลสำคัญในการวินิจฉัยสั่งการหรือให้การสนับสนุนการดำเนินการเพื่อขจัดปัญหา อุปสรรคที่พบผู้รับผิดชอบจะได้ปฏิบัติต่อไปอย่างราบรื่น

ข้อมูลที่ได้จากการตรวจติดตามแต่ละครั้ง ทางสถานศึกษาควรที่จะเก็บเข้าแฟ้มหรือบันทึกลงคอมพิวเตอร์เอาไว้เพื่อสะดวกในการตรวจสอบย้อนกลับ อ้างอิง และเปรียบเทียบความก้าวหน้าในการพัฒนางานให้เป็นระบบยิ่งขึ้นต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551 : 4) ได้ให้ความหมายของการกำกับติดตาม (Monitoring) ว่าหมายถึง การศึกษาความก้าวหน้า การบริหาร การจัดการศึกษา และการดำเนินการของหน่วยงานและสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการติดตามและประเมินผล มีคำซึ่งมีความหมายเฉพาะตัวที่แยกจากกันได้ชัดเจน แต่ในการดำเนินงานหรือจัดกิจกรรมแล้วมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างใกล้ชิด จนทำให้เกิดความสับสนอยู่เสมอ คือคำว่า ติดตาม (Monitoring) และประเมินผล (Evaluation) ทั้ง 2 คำนี้มีวิธีทำงานที่แตกต่างกัน คือ การติดตามเป็นพฤติกรรมที่มีลักษณะต่างจากการประเมินผลดังนี้

1) การติดตาม เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลปฏิบัติงานตามแผน ซึ่งมีการกำหนดไว้แล้วเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจ แก้ไข ปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนหรือกำหนดวิธีการดำเนินงานให้เกิดผลดียิ่งขึ้น ดังนั้นจุดเน้นที่สำคัญของการติดตาม คือ การปฏิบัติการต่าง ๆ เพื่อการตรวจสอบ ควบคุม กำกับ การปฏิบัติงานของโครงการ

2) การประเมินผล เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ และนำผลมาใช้ในการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิผลของการดำเนินโครงการ

3) การติดตาม จะเกิดขึ้นในขณะที่โครงการกำลังดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ ส่วนการประเมินจะเกิดขึ้นในทุกขั้นตอนของโครงการ นับตั้งแต่ก่อนตัดสินใจจัดทำโครงการ ในขณะที่ดำเนินงานในช่วงระยะต่าง ๆ และเมื่อโครงการดำเนินงานเสร็จแล้ว หรือประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ

4) การประเมินผล บางมิตินำมาใช้ในการประเมินความสำเร็จของโครงการว่าบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการที่ตั้งไว้หรือไม่ มีปัญหา อุปสรรคอะไรบ้าง

5) ความแตกต่างและส่วนที่ซ้ำซ้อนกันของการติดตามและประเมินผล คือ การติดตาม (Monitoring) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่า ได้มีการดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ ของโครงการที่กำหนดได้อย่างไร ข้อมูลที่ได้จะนำมาประกอบเป็นเครื่องมือ ควบคุม กำกับ

การดำเนินงานในขณะปฏิบัติโครงการโดยตรง ทั้งในด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process) และด้านผลผลิต (Output) สำหรับการประเมินผล (Evaluation) มีขอบข่ายกว้างขวางขึ้นอยู่กับว่าจะประเมินในขั้นตอนใดของโครงการ เช่น ก่อนเริ่มโครงการ ขณะดำเนินโครงการซึ่งอาจดำเนินการเป็นช่วงเป็นระยะต่าง ๆ เช่น ทุก 3 เดือน ทุก 6 เดือน ทุกปี ประเมินเมื่อโครงการดำเนินงานไประยะครึ่งโครงการ เป็นต้น หรือเป็นการประเมินผลเมื่อโครงการดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 (2557 : 178) ได้ नियามการกำกับติดตามว่า หมายถึง กระบวนการตรวจสอบ ทบทวนที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานปัจจุบันกับมาตรฐานเฉพาะ และเพื่อแสดงข้อมูลของการปฏิบัติงาน รวมทั้งวิธีการพัฒนากระบวนการปฏิบัติและการฝึกอบรมใหม่ ๆ ที่ต้องการในการจะดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรฐานเฉพาะ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558 : 21) กล่าวว่า การกำกับติดตามนั้น เป็นการตรวจสอบคุณภาพการดำเนินงานตามนโยบาย และเป็นแนวทางเดียวกันของสถานศึกษา แต่ละแห่ง โดยมีการนิเทศติดตามจากทีม Smart Trainer ดูแลติดตาม และให้โรงเรียนมีการประชุม เพื่อสรุปผลจากการดำเนินงานตามนโยบาย โรงเรียนมีกระบวนการนิเทศภายในที่ชัดเจนสะท้อนผล หลังการปฏิบัติ (After Action Review: AAR) เป็นเครื่องมือในการศึกษาและพัฒนาประสิทธิภาพ กระบวนการและกิจกรรม โรงเรียนมีการนิเทศ กำกับติดตามอย่างเป็นระบบเดือนละ 2 ครั้งอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โรงเรียนนำผลการพัฒนานักเรียนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนา นักเรียนอย่างต่อเนื่อง และประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอผลงานที่ประสบผลสำเร็จ โรงเรียน จะต้องสร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชน สร้างความเข้าใจและความร่วมมือสนับสนุน จากชุมชนในการบริการจัดการตามนโยบาย และจะต้องมีการวิจัยประเมินผลและพัฒนากิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการกำกับติดตาม สรุปได้ว่า การกำกับติดตามนโยบาย ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ หมายถึง สถานศึกษามีทีม Smart Trainer (ผู้นำการนิเทศการจัดกิจกรรม) ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ระดับโรงเรียน ส่งเสริมการนิเทศ ติดตาม กำกับ ดูแลให้คำแนะนำช่วยเหลือ สนับสนุนให้โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะเด็ก 4 ด้าน คือ สมอง (Head) หัวใจ (Heart) มือ (Hand) สุขภาพ (Health) มีการประชุมเพื่อสรุปกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ทุก ๆ สัปดาห์ใช้ กระบวนการนิเทศภายใน สะท้อนผลหลังการปฏิบัติ (After Action Review: AAR) เป็นเครื่องมือ ในการศึกษาและพัฒนาประสิทธิภาพกระบวนการและกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ (เดือนละ 1 ครั้ง) มีการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ระดับโรงเรียนอย่างเป็นระบบ (เดือนละ 2 ครั้ง) ต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพนำผลการพัฒนานักเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนานักเรียนอย่างเป็นระบบ มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอ

ผลงานที่ประสบผลสำเร็จ มีการสร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ชุมชนเข้าใจ และให้ความร่วมมือ สนับสนุนการบริหารจัดการตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ นำผลการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปพัฒนา ปรับปรุงกิจกรรม และมีการสรุปรายงาน เผยแพร่ผลการดำเนินงานสู่สาธารณะชน

บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ข้อมูลพื้นฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรา 38 แห่ง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2553 ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน และการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครอบคลุมพื้นที่ 6 อำเภอของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ อำเภอเวียงสระ อำเภอบ้านนาสาร อำเภอบ้านนาเดิม อำเภอพระแสง อำเภอเคียนซา และอำเภอชัยบุรี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3, 2561)

ทิศทางการพัฒนาการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ได้ศึกษาวิเคราะห์นโยบายทางการศึกษา สภาพการจัดการศึกษาตามบริบทของเขตพื้นที่การศึกษา และร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3, 2559 : 21 - 23) ดังนี้

วิสัยทัศน์ (Vision)

เป็นองค์กรชั้นนำในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานบนพื้นฐานของความเป็นไทย

พันธกิจ (Mission)

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวันเรียนทุกคน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพตามมาตรฐาน
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการบนพื้นฐานของความเป็นไทย
3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
4. พัฒนาระบบการบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
5. พัฒนาระบบการนิเทศติดตามประเมินผล

ค่านิยม (Value)

รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่มีวินัยใส่ใจบริการประสานความร่วมมือ

เป้าประสงค์ (Goals)

1. นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมตามช่วงวัยอย่างสมดุล
2. นักเรียนระดับการศึกษาภาคบังคับมีคุณภาพตามมาตรฐาน
3. ประชากรวัยเรียน (อายุ 4 ปี ถึงอายุย่างเข้าปีที่ 16) ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงเสมอภาคและมีคุณภาพจนจบการศึกษาภาคบังคับ
4. ครูผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะและมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์
5. สถานศึกษามีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน
6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีระบบการบริหารจัดการ และกระบวนการนิเทศที่มีประสิทธิภาพเน้นการทำงานแบบบูรณาการ และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน

กลยุทธ์

1. พัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกระดับทุกประเภท
2. ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
3. ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาให้ทั่วถึงเสมอภาคและมีคุณภาพ
4. พัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
5. พัฒนาระบบการบริหารจัดการและกระบวนการนิเทศ

ผลผลิตหลัก

1. ผู้จบการศึกษาก่อนประถมศึกษา
2. ผู้จบการศึกษาภาคบังคับ
3. เด็กพิการได้รับการศึกษาภาคบังคับและพัฒนาสมรรถภาพ
4. เด็กด้อยโอกาสได้รับการศึกษาภาคบังคับ
5. ผู้ที่มีความสามารถพิเศษได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ

จุดเน้นการดำเนินงาน

1. เด็กปฐมวัยมีความพร้อมด้านร่างกายอารมณ์ สังคมและสติปัญญาตามหลักสูตร
2. ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นทุกระดับชั้น
4. ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเต็มศักยภาพ

5. เตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
6. ผู้เรียนทุกคนมีคุณลักษณะพึงประสงค์ตามหลักสูตรและมีค่านิยมหลักของคนไทย

12 ประการ

7. สถานศึกษายึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้
8. ประชากรวัยเรียนอายุ 4 ปีถึงอายุย่างเข้าปีที่ 16 ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงเสมอ
9. ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ และสมรรถนะผ่านการปฏิบัติจริงและการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง
10. ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นครูมืออาชีพมีผลงานเชิงประจักษ์ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติอย่างเหมาะสม
11. สถานศึกษาในสังกัดทุกโรงมีการบริหารจัดการ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์เน้นการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน
12. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีระบบการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

เกษอมร มิ่งขวัญ (2555) ได้วิจัยเรื่อง สภาพการและปัญหาตามนโยบายการลดเวลาเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการปฏิบัติตามนโยบายการลดเวลาเรียนในสถานศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากและปานกลาง การศึกษาปัญหาในการปฏิบัติตามนโยบายการลดเวลาเรียนไปปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปได้ดังนี้ด้านการบริหารและการจัดการเรียนรู้ พบว่า ข้าราชการครูให้ความคิดเห็นเรียงลำดับความสำคัญของปัญหา โดยเห็นว่าสามารถปฏิบัติบริหารและการจัดการเรียนรู้ปฏิบัติงานได้ทั้งหมด ขาดการติดตามตรวจสอบและการประเมินแผนไม่ต่อเนื่อง มีงานที่ซับซ้อนและงานในองค์กรมีมากด้านการจัดเวลาเรียน พบว่า ข้าราชการครูให้ความคิดเห็นเรียงลำดับความสำคัญของปัญหา โดยเห็นว่าเวลาเรียนไม่ตรงกับจัดการเรียนการสอน และความเหมาะสมด้านการเอาใจใส่ดูแลและการสอนของครูรวมทั้งการสอนพิเศษ พบว่า การเอาใจใส่ดูแลและการสอนของครูรวมทั้งการสอนพิเศษการปฏิบัติงานครูไม่ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานที่กำหนดไว้

มณีวรรณ วชิโรลาศ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการนำนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติในจังหวัดนนทบุรีและปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการนำนโยบายสู่การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติ ได้แก่ ปัจจัยด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี ด้านบุคลากร ด้าน

การจัดโครงสร้างองค์การ และปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงปัจจัยที่มีอิทธิพล ได้แก่ บุคลากรต้องมีความรู้ความเข้าใจ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมีการจัดงบประมาณเพียงพอ ใช้ให้เกิดประโยชน์และตรวจสอบได้ ผู้บริหารต้องมีทักษะในการปฏิบัติงานติดตามตรวจสอบ ประเมินผล สนับสนุนให้มีความร่วมมือในการบริหารและจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางการกระจายอำนาจ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีมีประสิทธิภาพเพียงพอ มีการนิเทศและติดตามผล กำหนดตัวชี้วัดและการประเมินผล เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการประเมินผล และนำผลมาปรับปรุงแผนการปฏิบัติงาน

จันทร์ กำภักศร (2557) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกิจกรรมแนะแนวทำสูงสุด คือ การสำรวจข้อมูลปัญหา ความต้องการความสนใจและธรรมชาติของผู้เรียนทำน้อยที่สุด คือ การวิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนรายบุคคล กิจกรรมนักเรียนทำสูงที่สุด คือ การวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาความต้องการความสนใจและธรรมชาติของผู้เรียนทำน้อยที่สุด คือ กำหนดหลักฐานแสดงถึงความสำเร็จตามตัวชี้วัด กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ทำสูงที่สุด คือ การสรุปผลข้อมูลปัญหาความต้องการความสนใจและธรรมชาติของผู้เรียนทำน้อยที่สุด คือ วิเคราะห์และแปลความหมายผลการดำเนินกิจกรรม 2) ปัญหาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีอยู่ 5 ด้าน คือ ด้านผู้บริหาร ด้านครู ด้านนักเรียน ด้านผู้ปกครอง และชุมชน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 3) แนวทางแก้ปัญหาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ ด้านผู้บริหาร ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่ฯ และผู้อำนวยการโรงเรียนต้องร่วมมือกันให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจังด้านครู ส่งเสริมให้ครูได้รับความรู้ได้เข้าอบรมเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านนักเรียน ได้แก่ การปลูกฝังจิตสำนึกสาธารณะ ความอดทน อดกลั้น ระเบียบวินัย ให้เกิดกับนักเรียนผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย ด้านผู้ปกครอง และชุมชน ควรให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนอย่างทั่วถึง

จิณณภัทร พิบูลวิฑิตธำรง (2559) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การนำนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า กลยุทธ์การสนับสนุนนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติที่เหมาะสมกับนโยบายของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ดำเนินการตามหลักการบริหาร 4 ด้าน 24 กลยุทธ์ ได้แก่ ด้านการบริหารบุคลากร ประกอบด้วย 6 กลยุทธ์ ดังนี้ 1) โรงเรียนจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอนตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ 2) โรงเรียนจัดประชุมหรือสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 3) โรงเรียนนำคณะครูไปศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนตามนโยบายลดเวลาเรียน

เพิ่มเวลารู้ในประเทศไทย 4) ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนตามความสนใจของผู้เรียน 5) โรงเรียนส่งเสริมให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย 6) โรงเรียนส่งเสริมให้ครูจัดเนื้อหาให้เชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมกับความรู้ใหม่ และสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ด้านการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ ดังนี้ 1) โรงเรียนจัดทำแผนงานโครงการความร่วมมือระหว่าง โรงเรียนและชุมชน 2) โรงเรียนขอความร่วมมือจากชุมชนในการเป็นวิทยากร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและวัสดุอุปกรณ์ ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ ดังนี้ 1) พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก พัฒนาระบบไอทีให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 2) โรงเรียนจัดสภาพห้องสมุดให้เหมาะสมกับการบริการและการค้นคว้าหาความรู้ของผู้เรียนด้วยตนเอง 3) โรงเรียนจัดสภาพห้องเรียนและห้องประกอบให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 4) โรงเรียนจัดบรรยากาศทั่วไปภายในโรงเรียนทุกจุดให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 12 กลยุทธ์ ดังนี้ 1) ส่งเสริมความเป็นเลิศ ความถนัดและศักยภาพของผู้เรียน 2) เสริมสร้างการทำงานเป็นทีม 3) เสริมสร้างภาวะผู้นำ 4) โรงเรียนมีการจัดทำแผนงาน โครงการเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 5) โรงเรียนได้มอบหมายให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน โครงการเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โรงเรียนใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ PDCA เป็นเครื่องมือในการบริหารโครงการเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 6) โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนในการดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตรตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 7) โรงเรียนได้ให้ครูผู้สอนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 8) โรงเรียนสนับสนุนให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการสอนตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 9) โรงเรียนสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการสอนที่นำมาใช้สอนได้จริง 10) โรงเรียนใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดการเรียนการสอนตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 11) โรงเรียนสนับสนุนให้ครูผู้สอนและผู้เรียน ประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และ 12) โรงเรียนมีการรายงานผลการวัดและการประเมินเพื่อให้นักเรียนทราบ และนำไปปรับปรุงแก้ไขการเรียน

ปีพ.ศ. ๒๕๕๙ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยได้แก่ ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ด้านการควบคุมคุณภาพ และด้านการส่งเสริม สนับสนุน ตามลำดับ ส่วนปัญหาที่พบ ได้แก่ (1) โรงเรียนจัดสรรงบประมาณ และทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไม่เพียงพอ (2) ครูผู้สอนมีอุปสรรคในการเชิญวิทยากรเข้ามาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกิจกรรมที่กำหนดขึ้น และ (3) โรงเรียนขาดการนิเทศ

ภายในเพื่อนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้อย่างต่อเนื่อง 2) การจัดทำข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 สรุปลว่า (1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการสร้างควมตระหนักรู้ให้กับกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อให้เข้าใจเห็นความสำคัญ และพร้อมที่จะร่วมมือกัน เตรียมปัจจัยพื้นฐานสนับสนุนการดำเนินงาน มีการประชุม ชี้แจง ชี้ให้เห็นความจำเป็นและคุณค่าของนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ รวมไปถึงการจัดสรรทรัพยากร จัดสรรงบประมาณสนับสนุนโรงเรียน จัดทำคู่มือ แนวปฏิบัติระดับสถานศึกษาจัดทำเว็บไซต์เพื่อเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจัดทำโครงการรองรับนโยบายในระดับเขตพื้นที่การศึกษา รวมไปถึงควรมีการกำกับ ติดตาม นิเทศงานอย่างต่อเนื่อง มีการสรุปผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ และแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ (2) สถานศึกษาควรมีการกำหนดนโยบาย วางแผนในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่หลากหลาย และควรมีสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน ผู้เกี่ยวข้องและสถานศึกษาอื่น ให้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์แก่นักเรียนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

สุรินทร์ มั่นประสงค์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โรงเรียนอนุบาลพิชญ์โลก ผลการศึกษาพบว่า 1) รูปแบบการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ประกอบด้วย (1) การวางแผน (Plan) มีองค์ประกอบย่อย ได้แก่ การพัฒนาบุคลากรการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากร การประสานผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีส่วนร่วม การสนับสนุนทางวิชาการ การประชุมชี้แจงครูเพื่อให้รับทราบนโยบายกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และแต่งตั้งคณะทำงาน การจัดทำโครงสร้างเวลาเรียน โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและจัดทำตารางเรียน การจัดทำ/คัดเลือกกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ (2) การดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ (Do) (3) การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล (Check) (4) การสรุปผลการจัดกิจกรรม/รายงานผลการดำเนินงาน (5) การปรับปรุงแก้ไข (Act) (6) การเผยแพร่ผลการจัดกิจกรรม 2) ผลการประเมินรูปแบบการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โรงเรียนอนุบาลพิชญ์โลก (1) ด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ องค์ประกอบในรูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ การนำผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล สามารถนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงการจัดกิจกรรมได้อยู่ในระดับมาก และการจัดกิจกรรมสามารถบรรลุเป้าหมายของกิจกรรมได้อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ (2) ด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ รูปแบบมีคุณค่าสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างกว้างขวางอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ กระบวนการในการดำเนินงานจะนำไปสู่ประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับมาก และผลผลิตของรูปแบบเป็นสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ (3) ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก เมื่อ

พิจารณาจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ วิธีการมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริงอยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ กระบวนการไม่กระทบงานหลักของบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง จนเกินไปอยู่ในระดับมาก และวิธีการมีขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยากและเสียเวลาอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ณัษมา ยูวโสภีร์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า 1) สถานภาพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 - 20 ปี รองลงมาได้แก่ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีเพศต่างกัน โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและด้านกิจกรรมพัฒนาจิตใจแตกต่างกัน ส่วนด้านกิจกรรมพัฒนาสมอง และพัฒนาทักษะเชิงปฏิบัติไม่แตกต่างกัน 3) ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี มีส่วนร่วมสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ 6 - 10 ปี โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปกครอง บั้ววิรัตน์เลิศ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งในด้านสิ่งที่ผู้เรียนได้รับจากกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และการจัดการการเรียนรู้ในโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนและพัฒนาเพิ่มพูนความสามารถของตนเอง นอกจากนั้นยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม และส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรวมกันอย่างมีความสุข ส่วนการจัดการการเรียนรู้ในโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ พบว่า ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและอยากเรียนรู้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งยอมรับการกล่าวตักเตือนและปรับปรุงแก้ไขความผิดพลาดของตนเองอย่างเหมาะสม

ประวิทย์ ประมาณ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบกิจกรรมการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนกองทุนการศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า 1) รูปแบบกิจกรรมการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนกองทุนการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีองค์ประกอบ 6 ด้าน คือ ด้านนโยบายการจัดการกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ด้านบทบาทของครูผู้สอนในสถานศึกษา ด้านกิจกรรมที่สถานศึกษาได้จัดให้กับนักเรียน ด้านขั้นตอนการจัดโครงการกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ด้านการประเมินความสำเร็จของกิจกรรม และด้านผลการปฏิบัติหรือผลลัพธ์ของโครงการ 2) ระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนกองทุนการศึกษา จังหวัด

พระนครศรีอยุธยา นักเรียนมีระดับความพึงพอใจต่อหมวดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง หมวดการสร้างเสริมสมรรถนะและการเรียนรู้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง หมวดการสร้างเสริมคุณลักษณะ และค่านิยมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง หมวดการสร้างเสริมทักษะการทำงาน การดำรงชีพและทักษะชีวิต อยู่ในเกณฑ์มาก และหมวดประเด็นรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่ในเกณฑ์มาก

มุฮัมมัดซัลมาน อาจ่ออน (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี มีการดำเนินงานตามนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อย คือ ด้านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านโครงสร้างเวลาเรียนและตารางเรียน ด้านรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการดำเนินกิจกรรม และด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ส่วนผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ของผู้บริหารและครูของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่มีความแตกต่างกัน ทั้งตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ทั้งภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ทั้งภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สภาพปัญหาที่พบ ได้แก่ การปรับโครงสร้างเวลาเรียน และตารางเรียนของโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลามทำได้ยาก การจัดสภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการจัดสภาพแวดล้อม บุคลากรขาดความพร้อมในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ การจัดกิจกรรมไม่ส่งเสริมให้นักเรียนใช้ทักษะการคิดขั้นสูง สื่อและแหล่งเรียนรู้ไม่เพียงพอ และครูวัดและประเมินผลจริงจังเกินไป ส่วนข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ได้แก่ ควรเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรม ควรให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม รวมถึงผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การออกแบบกิจกรรมต้องสอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัดตามหลักสูตร รูปแบบ กิจกรรม ที่จัดควรมีความหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ควรจัดเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกให้เพียงพอ และให้ผู้เรียนได้มีโอกาสประเมินตนเองเป็นรายบุคคลตามสภาพจริง

วิรัช วรรณรัตน์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะเป็นที่เลี้ยง ผลการศึกษาพบว่า 1) รูปแบบการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียน จัดเป็นกลุ่มฐานกิจกรรมตามกลุ่มหมวด กิจกรรมของแต่ละช่วงชั้นมีครู แต่ละช่วงชั้นเป็นคณะทำงาน มีครูผู้รับผิดชอบและประสานกิจกรรม ของช่วงชั้นในการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมเริ่มตั้งแต่การเตรียมงาน การดำเนินงานการกำกับติดตามงาน และการสรุปผลการดำเนินงาน มีการรวบรวมข้อมูลหลักฐานการดำเนินงาน ภาพกิจกรรมและผลงาน สรุปเป็นแฟ้มเอกสาร ผลงานตามฐานกิจกรรมของแต่ละช่วงชั้น 2) ความคิดเห็นต่อผลการจัดกิจกรรม ของโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมของโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การดำเนินกิจกรรมโครงการของมหาวิทยาลัยที่เป็นที่เลี้ยง มีแผนงาน

และดำเนินกิจกรรมตามแผน มีการติดตามความก้าวหน้าเป็นระยะ มีการสรุปผลการดำเนินกิจกรรม โครงการตามแผนดำเนินงานกิจกรรมและตามระยะเวลาการปฏิบัติงาน พร้อมมีการรายงานความก้าวหน้า และสรุปผลการดำเนินงานต่อเครือข่าย ตามระยะเวลาและเมื่อสิ้นสุดกิจกรรมโครงการ

ศิริลักษณ์ เรืองฤทธิ์ และสมศักดิ์ สุทธิรักษ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารจัดการ เวลาเรียนโดยใช้กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนแกนนำในจังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษา พบว่า 1) การบริหารจัดการเวลาเรียนโดยใช้กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนแกนนำ ในจังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการส่งเสริม สนับสนุน สร้างความเข้าใจ รองลงมาคือ ด้านการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับกิจกรรม แหล่งเรียนรู้ ด้านการปรับโครงสร้างเวลาเรียนของ สถานศึกษา ด้านการนิเทศภายในเพื่อสะท้อนผลหลังการปฏิบัติงาน ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน งบประมาณ สื่อการเรียนรู้ ด้านการศึกษาวิจัยและพัฒนาอย่างเป็นระบบ ด้านการกำหนดกิจกรรมให้ ตอบสนองต่อความสนใจความถนัดและความต้องการของผู้เรียน และด้านการกำกับติดตามกิจกรรม อย่างเป็นระบบ 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการเวลาเรียนโดยใช้กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ของโรงเรียนแกนนำในจังหวัดนครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนแกนนำที่มีปัจจัย ส่วนบุคคลต่างกัน โดยจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิ การศึกษา ระดับช่วงชั้น และประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนความคิดเห็นของครู จำแนกตามอายุด้านการส่งเสริม สนับสนุน สร้างความเข้าใจ และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานด้านการนิเทศภายในการเสวนาสะท้อน ผลหลังการปฏิบัติ พบว่า ความคิดเห็นของครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกชัย ศรีวิไล และญาณภัทร สีหะมงคล (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการ ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นครราชสีมา เขต 6 โดยใช้รูปแบบประเมิน 360 องศา ผลการศึกษาพบว่า 1) การประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้โรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นครราชสีมา เขต 6 โดยใช้ รูปแบบประเมิน 360 องศา ตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้านทุกด้านมีความคิดเห็นในระดับมาก 2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ พบว่า ศึกษานิเทศก์ ควรสร้างความตระหนักและความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรม ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ให้ครูผู้สอนทุกคน และควรมีการจัดผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง และนำผลไป ใช้ในการตัดสินผลการเรียนด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนขาดงบประมาณในการดำเนินการ ครูผู้สอน ควรมีการทบทวนหลังการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และนำผลไปพัฒนาการจัดกิจกรรม 3) ผลจากการ สัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียนและผู้ปกครอง พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สามารถ ทำให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ได้ ด้านกระบวนการ สามารถพัฒนาองค์กร 4 แห่ง การศึกษาในระดับมาก ด้านผลลัพธ์ ผู้เรียนมีเจตคติต่อการเรียนและครูผู้สอนมากขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทาง

การเรียนยังไม่เห็นการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน พฤติกรรมนักเรียนมีความกล้าแสดงออก กล้าพูดมากขึ้น ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญมากขึ้น ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

คมสรร บุญประโคน และวรวัฒน์ พรหมเด่น (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการบริหารจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารจัดการกิจกรรมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการส่งเสริม ด้านการดำเนินกิจกรรม และด้านการควบคุมคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการบริหารจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมและรายด้านพบว่า ด้านการดำเนินกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการบริหารจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

Bloomstran (2002) ได้วิจัยเกี่ยวกับศักยภาพของผู้ปกครองในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า ในการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนอกจากโรงเรียนจะดำเนินการแล้ว จะต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างครูผู้สอน นักเรียนและผู้ปกครอง โดยเฉพาะทั้ง 3 จะต้องอาศัยความร่วมมือซึ่งกันและกันในการทำงาน จากการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองโรงเรียนประถมศึกษาในอเมริกาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจและยินดีที่จะให้ความร่วมมือเป็นอาสาสมัครในห้องสมุด ในห้องเรียน ซึ่งก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง โดยเมื่อถึงวันหยุดก็จะมีกิจกรรมประสานงานที่ตีระหว่างโรงเรียนและชุมชนได้ มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยโรงเรียนมีความเชื่อว่าผู้ปกครองสามารถนำเสนอ มุมมองที่แปลกใหม่ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้

Gornitzka (2003) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในเรื่องอุดมศึกษา เป็นการศึกษาการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่ชี้ให้เห็นถึงการศึกษาศาสตร์ (Cyrych) และซาบาเทียร์ (Sabatear) ที่ใช้วิธีการตั้งแต่การประกาศวัตถุประสงค์ของนโยบาย และกระบวนการเปลี่ยนแปลงไปสู่การปฏิบัติ วิธีนี้ให้ผลลัพธ์ในการระบุถึงจำนวนตัวปัจจัยที่มีผลกระทบในการวิเคราะห์การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในระดับการอุดมศึกษา เช่น ความชัดเจนและความสอดคล้องของเป้าหมาย ทฤษฎีที่มีเหตุผลอย่างพอเพียงที่เป็นรากฐานการปฏิรูป ความเอาใจใส่อย่างต่อเนื่องต่อนโยบาย ทรัพยากรทางการเงินที่พอเพียงความสามารถในการจัดการนโยบายภาครัฐและภารกิจต่อวัตถุประสงค์ของการปฏิรูป วิธีการนี้ไม่เพียงแต่เป็นวิธีการที่ดำเนินจากการบนลงล่าง แต่ยังคงเข้าใจถึงกระบวนการนำไปสู่การ

ปฏิบัติจากบนลงล่างด้วย ผลลัพธ์ที่ได้ คือ สัมฤทธิ์ผลของเป้าหมาย การตีความทางการเมืองของนโยบายและผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งที่ตั้งใจ และไม่ตั้งใจที่เกิดขึ้นในระบบอุดมศึกษา

Holloway (2002) ได้ศึกษากิจกรรมนอกหลักสูตรและการสร้างแรงจูงใจในการทำงานของนักเรียน โดยมีผลดังนี้ แรงจูงใจที่มีผลดึงดูดใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาจากการได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนอกหลักสูตร นอกจากนี้แล้วยังพบว่า นอกจากนักเรียนจะได้รับความรู้และประสบการณ์จากการทำกิจกรรมแล้วยังได้รับรายได้ นอกจากนี้ยังเป็นบุคคลที่รู้จักในสังคม กิจกรรมนอกหลักสูตรจึงก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างการเข้าสังคม นอกจากนี้ผลการที่นักเรียนได้เข้าร่วมหลักสูตรยังพบว่าเด็กที่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมชอบมาอยู่โรงเรียนมากกว่าเด็กที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม นอกจากนี้การที่เด็กทำกิจกรรมเกี่ยวกับวิชาใดก็จะส่งผลให้มีทัศนคติที่ดีไปด้วย

Brian (2005) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลกระทบการเข้าร่วมกิจกรรมกับคะแนนเฉลี่ย (GPA) ของโรงเรียนระดับมัธยมในท้องถิ่นประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของนักเรียนในเวลาปฏิบัติกิจกรรม กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับคะแนนเฉลี่ย (GPA) ของนักเรียน คือ มีความเกี่ยวข้องกันในกิจกรรมมาก ทำให้คะแนนเฉลี่ย (GPA) สูงไปในทางเดียวกัน

Jermifer (2007) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมนอกหลักสูตรกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเกรด 5 และ 7 ในประเทศแคนาดา พบว่า นักเรียนเข้าร่วมชมรมและกิจกรรมกีฬาทั้งในและนอกโรงเรียนเฉลี่ยเดือนละ 1 ครั้ง แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวกระหว่างกิจกรรมนอกหลักสูตรทั้งในและนอกโรงเรียน และผลสัมฤทธิ์ได้รับการสนับสนุน แสดงความสัมพันธ์เชิงเส้นโค้ง พบว่า ควรดำเนินต่อไประหว่างกิจกรรมนอกหลักสูตรและผลสัมฤทธิ์สนับสนุนกิจกรรมนอกห้องเรียนเท่านั้น ข้อเสนอแนะในการค้นพบครั้งนี้เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนอกห้องเรียนมากเกินไปหรือน้อยเกินไป ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในทางลบกับความสำเร็จการศึกษาของนักเรียน อย่างไรก็ตามนักเรียนที่เข้าร่วมระดับปานกลางปรากฏผลในทางบวก แสดงว่าจะสัมพันธ์กันระหว่างกิจกรรมนอกหลักสูตรและระดับกิจกรรมทั้งในและนอกโรงเรียนที่ไม่ได้รับการสนับสนุน ผลคือเป็นการอภิปรายในรูปแบบสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและแหล่งชุมชนสำหรับกิจกรรมนอกหลักสูตร

Toril (2007) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง การจัดการเรียนการสอนแบบคอนสตรัคติวิสต์ และการเรียนรู้แบบกระตือรือร้นในการเรียนการสอนระดับสูง จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ พบว่ามีวิธีการที่หลากหลายโดยใช้เว็บบล็อกในการเรียนการสอนและเหตุผลสำคัญในการใช้เว็บบล็อกที่จะชักชวนเพื่อน ๆ มาใช้บริการ ในการทดลองจาก 5 กลุ่มตัวอย่างใช้เว็บบล็อกสาธารณะและที่เหลือใช้เว็บบล็อกส่วนตัว ข้อมูลจากมหาวิทยาลัยอ็อกฟอร์ด

Connerr (2008) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนต้องการ พบว่าสิ่งที่ผู้เรียนต้องการมากที่สุดในการจัดการเรียนการสอนก็คือ บรรยากาศแวดล้อมที่สุขสบายใจ ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของการรับรู้ เมื่อนักเรียนมีความสบายเป็นกันเองในการเรียนรู้และการหา

ความรู้รับรองได้เลยว่าจะทำให้เป็นที่ที่ดีที่สุดในการเรียนรู้ของผู้เรียน ระดับชั้นของความสบายในห้องเรียน อาจเกิดจากการให้ความเป็นกันเอง และการให้ความไว้วางใจของครูผู้สอนปราศจากการขู่บังคับ

TohYancy (2013) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ไอซีทีในการเรียนการสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาในสาขาวิชาภาวะผู้นำเทคโนโลยีในโรงเรียนประถมศึกษาของประเทศสิงคโปร์ โดยความหวังว่าจะนำไปใช้ได้สำเร็จในการจัดการเรียนการสอน อย่างไรก็ตามระหว่าง การให้คำมั่นสัญญากับการนำไปปฏิบัติ และจะทำอย่างไรให้มีการควบคุมที่ดีขึ้นในโรงเรียน โดยสามารถ ให้คำตอบว่า 1) การจัดการเรียนการสอนที่ใช้ไอซีทีในโรงเรียนประถมศึกษาได้มีการใช้จริงจากการเรียน แบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 2) คุณภาพในการนำไปสู่การใช้รูปแบบนี้อย่างยั่งยืน การศึกษาในครั้งนี้ ได้กำหนดกรอบแนวคิด โดยการหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยเฉพาะ และการเก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์ บทเรียน และการประชุม ได้มาซึ่งข้อมูลในการบริหารจัดการโรงเรียน โดยผู้คิดโครงการและผู้บริหาร นโยบายสามารถนำนโยบายนี้ไปใช้ในการบริหารต่อไป โดยมีรายละเอียด 5 ประการดังนี้ 1) การเรียนรู้ สภาพแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง 2) ความพยายามที่จะเรียนรู้ 3) แบ่งเบาความตึงเครียด 4) แบ่งปันความ รับผิดชอบ และ 5) การก้าวหน้าต่อไป

Todd Booth and Mina Mirsaedi (2014) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ทฤษฎี คอนสตรัคติวิสต์ในการเรียนการสอนของสาขาความปลอดภัยเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศในการลงมือ ปฏิบัติจริง ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะทดลองและหาหนทางในการพัฒนาการเรียนการสอนในสาขาฯ คือ การเรียนการสอนภายใต้ข้อมูลสารสนเทศ สาขานี้เปิดสอนที่มหาวิทยาลัย Lulea ในการศึกษา ค้นคว้าวิจัยได้พยายามที่จะศึกษาค้นคว้าผ่านทางระบบคอนสตรัคติวิสต์ในการเรียนการสอนของสาขา ความปลอดภัยเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศ การทดลองได้ใช้การเรียนการสอนแบบระบบคอนสตรัคติวิสต์ การศึกษานี้ประกอบด้วย ข้อมูลที่เก็บจากหลักสูตรการเรียนการสอนภายใต้ข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งนักเรียนจะศึกษาเกี่ยวกับระบบความปลอดภัยของข้อมูล เมื่อก่อนในปี 2011 คณะความปลอดภัย ของข้อมูลไม่สามารถทำได้แม้กระทั่งการเรียนการสอนที่ตรงกับชื่อของคณะ โดยมีสมมติฐานว่า แม้กระทั่งมหาวิทยาลัยยังคงสอนในหลักการทฤษฎีความรู้ ก็ยังสามารถเก็บข้อมูลมาดัดแปลงใช้ได้ โดยการลงมือปฏิบัติจริง พบว่าในการเรียนการสอนแบบลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ มีคะแนนในการทดสอบการสอบปลายภาคที่สูงกว่าการเรียนการสอนแบบทฤษฎีให้ความรู้แบบ กิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับช่วงวัย สนองความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน ซึ่งอาจพิจารณาจากกิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการอยู่หรือเลือกจากกิจกรรมในชุดเอกสารกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” หรือจากสื่อและแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มุ่งศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนำร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

โรงเรียนนำร่องนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 79 โรงเรียน โดยมีผู้บริหารโรงเรียน 85 คน และครูผู้สอน 966 คน รวม 1,051 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3, 2561)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนนำร่องนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 63 โรงเรียน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) และการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน กำหนดผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนละ 1 คน หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนละ 1 คน และครูผู้สอนในกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โรงเรียนละ 2 คน รวมโรงเรียนละ 4 คน รวมทั้งหมด 252 คน

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียนนำร่อง	ประชากร (คน)			โรงเรียนนำร่อง	กลุ่มตัวอย่าง (คน)		
	ผู้บริหาร	ครู	รวม		ผู้บริหาร	ครู	รวม
79 โรงเรียน	85	966	1,051	63 โรงเรียน	63	189	252

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3, 2561

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ตามขั้นตอนโดยศึกษาหาความรู้พื้นฐาน กำหนดนิยามศัพท์ กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า โดยสร้างแบบสอบถามตามมาตรฐานมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีเนื้อหาครอบคลุมการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย ระดับชั้นที่เปิดสอน และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มี 3 ด้าน ได้แก่ การส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้การกำกับติดตาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมี 5 ระดับ กำหนดเกณฑ์สำหรับแปลความหมายจากคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียน
อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียน
อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียน
อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียน
อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียน
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended) เกี่ยวกับสภาพปัญหา ข้อเสนอแนะ การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การดำเนินการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม มีขั้นตอนในการสร้างตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการศึกษาไปปฏิบัติ การบริหารจัดการสถานศึกษา นโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้แล้วกำหนดเป็นนิยามศัพท์ เฉพาะและกรอบแนวคิด ในการศึกษาค้นคว้า

2. สร้างแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามตามนิยามศัพท์เฉพาะและกรอบแนวคิด ซึ่งแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสอบถามปลายเปิด โดยมีเนื้อหาครอบคลุมขอบข่ายขั้นตอนของการนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

3. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลังจากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล จำนวน 1 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2554 : 241 - 242) โดยให้คะแนน ดังนี้

- +1 เห็นว่าข้อความนั้นสอดคล้องตามเนื้อหาที่ระบุไว้
- 0 ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องตามเนื้อหาที่ระบุไว้
- 1 แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้องตามเนื้อหาที่ระบุไว้

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีการตรวจสอบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Method) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (อ้างถึงใน กัลยา วานิชย์บัญชา, 2557 : 159) โดยแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.96

5. นำแบบสอบถามที่ได้หาค่าความเที่ยงตรงและหาค่าความเชื่อมั่น มาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้มีความสมบูรณ์ แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบ

6. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจนครบจำนวนที่กำหนดไว้

ลิขสิทธิ์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สงวนลิขสิทธิ์โดย สุราษฎร์ธานี

Copyright© Suratthani Rajabhat University

การเก็บรวบรวมข้อมูล

All Right Reserved

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามวิธีการและขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี เพื่อออกหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

2. นำหนังสือหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบจากนั้นนำหนังสือที่ผ่านการพิจารณาแล้วเสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลต่อไป

3. ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ หลังจากผู้วิจัยได้ดำเนินการนำแบบสอบถาม และทำการเก็บแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองหลังจากผู้ตอบแบบสอบถามทำแบบสอบถามเสร็จสมบูรณ์

4. นำแบบสอบถามมาบันทึกลงรหัสและตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Science) หาค่าสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยายผล

ตอนที่ 2 การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนำร่องสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยายผล โดยกำหนดการแปลความหมายใช้หลักเกณฑ์การแบ่งเป็น 5 ระดับ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557 : 75) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้
อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้
อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้
อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้
อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนนำร่องสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ตามระดับชั้นที่เปิดสอน โดยการทดสอบค่าที (t-test) และเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามขนาดโรงเรียนที่สังกัด โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ชนิดความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ถ้าพบว่าการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านใดมีความแตกต่างกันแล้ว จะทำการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธีการของ LSD

ตอนที่ 4 สรุปข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาข้อเสนอแนะการปฏิบัติตามนโยบายการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของสถานศึกษานำร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaires) มาวิเคราะห์เชิงพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่หาคุณภาพของเครื่องมือหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือโดยการหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และหาค่าคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach
2. สถิติพื้นฐานได้แก่การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการปฏิบัติตามนโยบายการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test) สำหรับตัวแปร 2 กลุ่ม และใช้สถิติทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) สำหรับตัวแปรที่มากกว่า 2 กลุ่ม และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคู่ของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Copyright© Suratthani Rajabhat University

All Right Reserved

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามสภาพทั่วไปของโรงเรียน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

สภาพทั่วไปของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แสดงผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุราษฎร์ธานี เขต 3

สภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. ระดับชั้นที่เปิดสอน		
1.1 ประถมศึกษา	188	74.60
1.2 ประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนต้น	64	25.40
2. ขนาดของโรงเรียน		
2.1 ขนาดเล็ก (นักเรียนน้อยกว่า 120 คน)	104	41.27
2.2 ขนาดกลาง (นักเรียน 121 - 300 คน)	100	39.68
2.3 ขนาดใหญ่ (นักเรียน 301 คนขึ้นไป)	48	19.05
รวม	252	100.00

จากตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า ส่วนใหญ่โรงเรียนนาร่องสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เปิดสอนในระดับชั้นประถมศึกษาและเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติ
ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
การวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียน
นาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย
(\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังแสดงในตารางที่ 4.2 - 4.5

ตารางที่ 4.2 การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวม

การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1. ด้านการส่งเสริมสนับสนุน	3.89	0.64	มาก
2. ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	3.94	0.59	มาก
3. ด้านการกำกับติดตาม	3.88	0.63	มาก
รวม	3.90	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.2 การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ด้านการส่งเสริมสนับสนุน และด้านการกำกับติดตาม

ตารางที่ 4.3 การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการส่งเสริมสนับสนุน

การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1. บุคลากรในสถานศึกษาศึกษาวิเคราะห์นโยบาย คู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”	3.99	0.72	มาก
2. สถานศึกษาสร้างความตระหนัก ความเข้าใจในการดำเนินงานแก่ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา	3.88	0.76	มาก
3. ส่งเสริมครูและบุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ	4.00	0.66	มาก
4. สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ	3.78	0.81	มาก
5. สถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับกิจกรรมแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามบริบทของสถานศึกษาและชุมชน	3.78	0.78	มาก
6. สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบตามนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”	3.83	0.88	มาก
7. สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงครู บุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียนในโรงเรียนเกี่ยวกับนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	4.07	0.70	มาก
8. สถานศึกษามีการวางแผนดำเนินงานโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้แบบมีส่วนร่วมกับองค์กรภายนอกและชุมชน	3.68	0.86	มาก
9. บุคลากรในสถานศึกษาวิเคราะห์ความพร้อมของโรงเรียนด้านครูผู้สอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่	3.75	0.82	มาก
10. สถานศึกษากำหนดตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียน	3.87	0.77	มาก
11. สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”	4.08	0.71	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
12. สถานศึกษามีการประสานงานองค์กรภายนอกเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	3.85	0.78	มาก
13. ผู้อำนวยการ ครูและบุคลากรเข้ารับการอบรม ประชุม ศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”	3.94	0.74	มาก
14. สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการวัด ประเมินและรายงานผลนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”	3.90	0.78	มาก
รวม	3.89	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.3 การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนำร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงครู บุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียนในโรงเรียนเกี่ยวกับนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ส่วนสถานศึกษามีการวางแผนดำเนินงานโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้แบบมีส่วนร่วมกับองค์กรภายนอกและชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Copyright© Suratthani Rajabhat University

All Right Reserved

ตารางที่ 4.4 การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนำร่อง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการ
ดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1. ครูปรับและออกแบบโครงสร้างเวลาเรียน ตารางเรียนที่เอื้อต่อการ “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ตามบริบทของสถานศึกษา	4.05	0.75	มาก
2. ครูออกแบบกิจกรรม สื่อ แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล มีความสอดคล้องและเหมาะสม	4.00	0.74	มาก
3. ครูวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้หลักสูตรระดับชั้นเรียน ความพร้อมของครูผู้สอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่ และห้องปฏิบัติการ	3.91	0.78	มาก
4. ครูวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความสนใจความถนัดและความต้องการ จำแนกเป็นระดับชั้นเรียน และเป็นรายบุคคล	3.72	0.83	มาก
5. ครูออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับช่วงวัย สนองความสนใจความถนัด และความต้องการของผู้เรียนและครอบคลุมหลักองค์ 4 แห่งการศึกษา	4.06	0.70	มาก
6. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ ผู้ปกครองผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ และมีความสุขกับการเรียนรู้	3.94	0.82	มาก
7. ครูมีการวัดและประเมินผลกิจกรรมอย่างหลากหลายเน้นประเมินตามสภาพจริง	4.04	0.74	มาก
8. คณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”	3.96	0.89	มาก
9. จัดกิจกรรมตามโครงสร้างตารางเรียนที่กำหนดในคู่มือ ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.14	0.69	มาก
10. สถานศึกษาจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” โดยเน้นการสร้างแรงจูงใจนักเรียนให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ จัดการเรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นบูรณาการและกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย	3.94	0.81	มาก
11. สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เน้นความเป็นระบบ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือเกื้อกูล มีความสามัคคี มีน้ำหนึ่งใจเดียวกันมีความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี	3.81	0.82	มาก

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
12. สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ	3.92	0.73	มาก
13. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผน คิดวิเคราะห์ อภิปราย สรุปความรู้ นำเสนอ จุดประกายความคิด สร้างแรงบันดาลใจ สร้างความมุ่งมั่น เพื่อแสวงหาความรู้ การแก้ปัญหาและสร้างสรรค์นวัตกรรม	3.82	0.64	มาก
14. ชุมชนเข้ามาให้ความร่วมมือ สนับสนุนการบริหารจัดการเวลาเรียนของโรงเรียน	3.65	0.82	มาก
15. ภาครัฐเข้าร่วมส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	3.77	0.65	มาก
16. สถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะเด็กทั้ง 4 ด้าน คือ สมอง (Head) หัวใจ (Heart) มือ (Hand) สุขภาพ (Health) อย่างมีประสิทธิภาพ	4.05	0.62	มาก
17. สถานศึกษากำหนดเวลาเลิกของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสมสำหรับนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มารับนักเรียน	4.20	0.67	มาก
รวม	3.94	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.4 การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียน นำร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษากำหนดเวลาเลิกของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสมสำหรับนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มารับนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ จัดกิจกรรมตามโครงสร้างตารางเรียนที่กำหนดในคู่มือลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้มีประสิทธิภาพ ส่วนชุมชนเข้ามาให้ความร่วมมือ สนับสนุนการบริหารจัดการเวลาเรียนของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.5 การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนำร่อง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
ด้านการกำกับติดตาม

การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1. สถานศึกษามีทีม Smart Trainer : ผู้นำการนิเทศการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ระดับโรงเรียน ส่งเสริมการนิเทศ ติดตาม กำกับ ดูแลให้คำแนะนำช่วยเหลือสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรม เสริมสร้างทักษะเด็ก 4 ด้าน คือ สมอง (Head) หัวใจ (Heart) มือ (Hand) สุขภาพ (Health)	4.00	0.76	มาก
2. สถานศึกษามีการประชุมเพื่อสรุปกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ทุก ๆ สัปดาห์	3.80	0.79	มาก
3. สถานศึกษาใช้กระบวนการนิเทศภายใน สะท้อนผลหลังการปฏิบัติ (After Action Review: AAR) เป็นเครื่องมือในการศึกษาและพัฒนาประสิทธิภาพ กระบวนการและกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” อย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ (เดือนละ 1 ครั้ง)	3.87	0.84	มาก
4. สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ระดับโรงเรียนอย่างเป็นระบบ (เดือนละ 2 ครั้ง)	3.82	0.88	มาก
5. สถานศึกษามีระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ	3.93	0.68	มาก
6. ครูมีการนำผลการพัฒนานักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนานักเรียน อย่างเป็นระบบ	3.88	0.67	มาก
7. สถานศึกษามีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอผลงานที่ประสบผลสำเร็จ	3.86	0.67	มาก
8. สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ชุมชนเข้าใจและ ให้ความร่วมมือสนับสนุนการบริหารจัดการตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	3.91	0.68	มาก
9. สถานศึกษานำผลการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปพัฒนา ปรับปรุงกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”	3.87	0.67	มาก
10. สถานศึกษามีการสรุปรายงาน เผยแพร่ผลการดำเนินงานสู่สาธารณชน	3.81	0.78	มาก
รวม	3.88	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.5 การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการกำกับติดตามพบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษามีทีม Smart Trainer (ผู้นำการนิเทศ) การจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ระดับโรงเรียน ส่งเสริมการนิเทศติดตาม กำกับ ดูแลให้คำแนะนำช่วยเหลือสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะเด็ก 4 ด้าน คือ สมอง (Head) หัวใจ (Heart) มือ (Hand) สุขภาพ (Health) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือสถานศึกษามีระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ ส่วนสถานศึกษามีการประชุมเพื่อสรุปกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ทุก ๆ สัปดาห์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามสภาพทั่วไปของโรงเรียน

การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามสภาพทั่วไปของโรงเรียน วิเคราะห์โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test) และสถิติทดสอบค่าเอฟ (F-test) ชนิดความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทำการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) แสดงผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.6 - 4.11

ตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน

การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	ชั้นที่เปิดสอน				t	p-value
	ประถม (n =188)		ประถม - มัธยม (n = 64)			
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D		
1. ด้านการส่งเสริมสนับสนุน	3.86	0.63	3.97	0.65	-1.27	0.20
2. ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	3.95	0.58	3.92	0.62	0.33	0.74
3. ด้านการกำกับติดตาม	3.88	0.62	3.85	0.67	0.39	0.69
รวม	3.90	0.58	3.91	0.63	-0.20	0.84

จากตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน พบว่า โรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ที่มีระดับชั้นเปิดสอนแตกต่างกัน มีการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.7 เปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
1. ด้านการส่งเสริมสนับสนุน	ระหว่างกลุ่ม	19.00	2	9.50	28.68	0.00*
	ภายในกลุ่ม	82.49	249	0.33		
	รวม	101.49	251			
2. ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	ระหว่างกลุ่ม	16.24	2	8.12	28.20	0.00*
	ภายในกลุ่ม	71.70	249	0.29		
	รวม	87.93	251			
3. ด้านการกำกับติดตาม	ระหว่างกลุ่ม	20.17	2	10.08	31.44	0.00*
	ภายในกลุ่ม	79.84	249	0.32		
	รวม	100.01	251			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	19.00	2	9.50	28.68	0.00*
	ภายในกลุ่ม	82.49	249	0.33		
	รวม	101.49	251			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.7 เปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติขอโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ที่มีขนาดต่างกัน มีการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติ ทั้งภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffé) แสดงผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.8 - 4.10

ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของ
โรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี
เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการส่งเสริมสนับสนุน เป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดสถานศึกษา		
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ขนาดเล็ก	3.70	-	-0.12	-0.75*
ขนาดกลาง	3.82		-	-0.62*
ขนาดใหญ่	4.44			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.8 การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียน
นาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน
ด้านการส่งเสริมสนับสนุน เป็นรายคู่ พบว่า โรงเรียนนาร่องที่มีขนาดเล็กมีการดำเนินงานตามนโยบาย
ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติ ด้านการส่งเสริมสนับสนุน แตกต่างกับโรงเรียนนาร่องที่มีขนาดใหญ่
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และโรงเรียนนาร่องที่มีขนาดกลางมีการดำเนินงานตามนโยบาย
ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติ ด้านการส่งเสริมสนับสนุน แตกต่างกับโรงเรียนนาร่องที่มีขนาดใหญ่
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของ
โรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี
เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรม
ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ เป็นรายคู่

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	ขนาดสถานศึกษา		
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ขนาดเล็ก	3.72	-	-0.22*	-0.70*
ขนาดกลาง	3.91		-	-0.48*
ขนาดใหญ่	4.42			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.9 การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ เป็นรายคู่ พบว่า โรงเรียนนาร่องที่มีขนาดต่างกัน มีการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติ ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการกำกับติดตาม เป็นรายคู่

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	ขนาดสถานศึกษา		
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ขนาดเล็ก	3.62	-	-0.27*	-0.78*
ขนาดกลาง	3.89		-	-0.51*
ขนาดใหญ่	4.40			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.10 การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการกำกับติดตาม เป็นรายคู่ พบว่า โรงเรียนนาร่องที่มีขนาดต่างกัน มีการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติ ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มาจากการสังเคราะห์ข้อมูล แบบสอบถามปลายเปิดตามประเด็น ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมสนับสนุน ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และด้านการกำกับติดตาม สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 4.11 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้
 คู่มือปฏิบัติของโรงเรียนนำร่องสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
ด้านการส่งเสริมสนับสนุน		
1. ส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา โดยการสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมเพื่อนำความรู้มาออกแบบและพัฒนากิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและมาตรฐานการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น	38	25.84
2. สถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และมาตรฐานการเรียนรู้	33	22.44
3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูพัฒนานวัตกรรมการจัดกิจกรรม เพิ่มเวลารู้ให้มากยิ่งขึ้น	29	19.77
4. เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	27	18.35
5. สนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมได้ตามความต้องการของผู้เรียน	20	13.60
รวม	147	100.00
ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้		
1. การดำเนินการจัดกิจกรรมเพิ่มเวลารู้ ควรกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมตามบริบทและความเหมาะสมของแต่ละสถานศึกษา	40	27.78
2. เปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม	32	22.22
3. ควรสนับสนุนการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้ชุมชนสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นแหล่งเรียนรู้	25	17.36
4. กิจกรรมเพิ่มเวลารู้ ควรมีหลากหลายให้ผู้เรียนได้เลือกปฏิบัติ โดยสอดคล้องกับวัย ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน	27	18.75
5. แสวงหาแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และความร่วมมือจากชุมชน	20	13.89
รวม	144	100.00

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
ด้านการกำกับติดตาม		
1. ควรกำหนดให้ครูรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	41	23.70
2. กำหนดระยะเวลาในการรายงานผลการดำเนินงานเพื่อให้สามารถแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ได้ทันท่วงที	39	22.54
3. มีการประเมินผลการจัดกิจกรรม โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย	35	20.23
4. ส่งเสริมการนิเทศติดตามและประเมินความก้าวหน้าในการปฏิบัติกิจกรรม ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	33	19.08
5. กำกับติดตามให้ครูจัดข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับความถนัด ความสนใจ และ ความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อใช้ประกอบการวางแผน การจัดกิจกรรม	25	14.45
รวม	173	100

จากตารางที่ 4.11 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียน
เพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุราษฎร์ธานี เขต 3 สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการส่งเสริมสนับสนุน มีดังนี้ ส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา
โดยการสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมเพื่อนำความรู้มาออกแบบและพัฒนากิจกรรมลดเวลาเรียน
เพิ่มเวลารู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและมาตรฐานการเรียนรู้มากขึ้น สถานศึกษาควร
ส่งเสริมการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และมาตรฐาน
การเรียนรู้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูพัฒนานวัตกรรมการจัดกิจกรรม เพิ่มเวลารู้ให้มากยิ่งขึ้น
ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูพัฒนานวัตกรรมการจัดกิจกรรม เพิ่มเวลารู้ให้มากยิ่งขึ้น เปิดโอกาสให้
บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และสนับสนุน
ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมได้
ตามความต้องการของผู้เรียน

2. ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ มีดังนี้ ควรกำหนดเวลา
ในการจัดกิจกรรมตามบริบทและความเหมาะสมของแต่ละสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ชุมชนและ
ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ควรสนับสนุนการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน
เพิ่มเวลารู้โดยใช้ชุมชนสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมเพิ่มเวลารู้

ควรมีหลากหลายให้ผู้เรียนได้เลือกปฏิบัติ โดยสอดคล้องกับวัย ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน และแสวงหาแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และความร่วมมือจากชุมชน

3. ด้านการกำกับติดตาม มีดังนี้ ควรกำหนดให้ครูรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง กำหนดระยะเวลาในการรายงานผลการดำเนินงานเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ทันที่ มีการประเมินผลการจัดกิจกรรม โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย ส่งเสริมการนิเทศติดตามและประเมินความก้าวหน้าในการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง กำกับติดตามให้ครูจัดข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อใช้ประกอบการวางแผนการจัดกิจกรรม



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Copyright© Suratthani Rajabhat University
All Right Reserved

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ เปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยจำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอนและขนาดโรงเรียนที่สังกัด และศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในการดำเนินงานของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ประชากร ได้แก่ โรงเรียนนาร่องนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 79 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนนาร่อง จำนวน 63 โรงเรียน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายแบบสัดส่วน กำหนดผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนละ 1 คน หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนละ 1 คน และครูผู้สอนในกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โรงเรียนละ 2 คน รวมโรงเรียนละ 4 คน รวมทั้งหมด 252 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค โดยแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น 0.96 ทดสอบสมมุติฐานโดยสถิติทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) ชนิดความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ถ้าพบว่า ผลวิเคราะห์ข้อมูลในด้านใดมีความแตกต่างกันแล้ว จะทำการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) โดยผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะในการศึกษาตามลำดับดังนี้

สรุปผล

จากผลการวิจัย สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ด้านการส่งเสริมสนับสนุน และด้านการกำกับติดตาม สามารถสรุปเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการส่งเสริมสนับสนุน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”

มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงครู บุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียนในโรงเรียนเกี่ยวกับนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ส่วนสถานศึกษามีการวางแผนดำเนินงานโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้แบบมีส่วนร่วมกับองค์กรภายนอกและชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.2 ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษากำหนดเวลาเลิกของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสมสำหรับนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มารับนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ จัดกิจกรรมตามโครงสร้างตารางเรียนที่กำหนดในคู่มือลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนชุมชนเข้ามาให้ความร่วมมือ สนับสนุนการบริหารจัดการเวลาเรียนของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.3 ด้านการกำกับติดตาม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษามีทีม Smart Trainer: ผู้นำการนิเทศการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ระดับโรงเรียน ส่งเสริมการนิเทศ ติดตาม กำกับ ดูแลให้คำแนะนำช่วยเหลือสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะเด็ก 4 ด้าน คือ สมอง (Head) หัวใจ (Heart) มือ (Hand) สุขภาพ (Health) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ สถานศึกษามีระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ ส่วนสถานศึกษามีการประชุมเพื่อสรุปกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ทุก ๆ สัปดาห์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนำร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน แลพะขนาดของโรงเรียน สรุปได้ดังนี้

2.1 ระดับชั้นที่เปิดสอนพบว่า ไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน

2.2 ขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนำร่องสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 สรุปได้ดังนี้

3.1 ด้านการส่งเสริมสนับสนุน มีดังนี้ ส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา โดยการสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมเพื่อนำความรู้มาออกแบบและพัฒนากิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและมาตรฐานการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น สถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและมาตรฐานการเรียนรู้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูพัฒนานวัตกรรมการจัดกิจกรรม เพิ่มเวลารู้ให้มากยิ่งขึ้น ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูพัฒนานวัตกรรมการจัดกิจกรรม เพิ่มเวลารู้ให้มากยิ่งขึ้น

เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และสนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมได้ตามความต้องการของผู้เรียน

3.2 ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ มีดังนี้ ควรกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมตามบริบทและความเหมาะสมของแต่ละสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ควรสนับสนุนการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โดยใช้ชุมชนสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมเพิ่มเวลารู้ ควรมีหลากหลายให้ผู้เรียนได้เลือกปฏิบัติ โดยสอดคล้องกับวัย ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน และแสวงหาแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และความร่วมมือจากชุมชน

3.3 ด้านการกำกับติดตาม มีดังนี้ ควรกำหนดให้ครูรายงานผลการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง กำหนดระยะเวลาในการรายงานผลการดำเนินงานเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ทันเวลาที่ มีการประเมินผลการจัดกิจกรรม โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย ส่งเสริมการนิเทศติดตาม และประเมินความก้าวหน้าในการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง กำกับติดตามให้ครูจัดข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อใช้ประกอบการวางแผนการจัดกิจกรรม

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ด้านการส่งเสริมสนับสนุน และด้านการกำกับติดตาม ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ เป็นนโยบายของรัฐบาลในการสนับสนุนแนวทางการปฏิรูปการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อขับเคลื่อนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามหลักการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้โดยลดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้รับในภาควิชาการให้น้อยลง ลดสัดส่วนเวลาเรียนในห้องเรียนและเวลาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนเป็นผู้บรรยาย แต่ต้องไม่กระทบเนื้อหาหลักที่เด็กควรรู้ โดยครูต้องใช้ความสามารถในการอธิบายและบูรณาการให้ครบถ้วนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ให้ผู้เรียนอย่างหลากหลาย โดยเพิ่มเวลาและโอกาสให้ผู้เรียนได้

ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้ ทักษะการคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นทีม กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ค้นหาศักยภาพและความชอบของตนเอง รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาค้นคว้า ประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ มีความสุขในการเรียนรู้อย่างแท้จริง พร้อมสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 และมีความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ จึงส่งผลให้การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558 : 2) ซึ่งสรุปว่า “ลดเวลาเรียน” เป็นการลดเวลาเรียนภาควิชาการและการลดเวลาของการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้รับความรู้ “เพิ่มเวลารู้” คือ การเพิ่มเวลาและโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีประสบการณ์ตรง คิดวิเคราะห์ ทำงานเป็นทีม และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุขจากกิจกรรมสร้างสรรค์ที่หลากหลายมากขึ้น และการบริหารจัดการเวลาเรียน เป็นการจัดสัดส่วนเวลาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ผู้เรียนเป็นผู้รับความรู้ให้น้อยลง และเพิ่มเวลาของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติจริง และสร้างความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามความสนใจ ความถนัดและความต้องการ ได้เพิ่มพูนทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะชีวิต ความมีน้ำใจ การทำงานเป็นทีม และมีความสุขในการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณีวรรณ วชิกรลาค (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการนำนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ ในจังหวัดนนทบุรีและปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการนำนโยบายสู่การปฏิบัติอยู่ในระดับมากอย่างยิ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมา มีชั้นหมาก (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารจัดการตามนโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปกครอง บัววิรัตน์เลิศ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งในด้านสิ่งที่ผู้เรียนได้รับจากกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และการจัดการการเรียนรู้ในโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ มุฮัมมัดซัลมาน อาจอน (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานตามนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี มีการดำเนินงานตามนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ คมสรร บุญประโคน และวรวิวัฒน์ พรหมเด่น (2561) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการบริหารจัดการกิจกรรม

“ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการบริหารจัดการกิจกรรม ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านการส่งเสริมสนับสนุน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงครู บุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียนในโรงเรียนเกี่ยวกับนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ส่วนสถานศึกษามีการวางแผนดำเนินงานโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้แบบมีส่วนร่วมกับองค์กรภายนอกและชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจากการส่งเสริมสนับสนุนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการดำเนินงานตามนโยบายหรือโครงการต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วง ตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดเอาไว้ การส่งเสริมสนับสนุนจะทำให้การปฏิบัติภารกิจหรือการดำเนินงานด้านต่าง ๆ บรรลุผล ซึ่งในการดำเนินนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ดำเนินกิจกรรมตามบทบาทของหน่วยงานด้วยความชัดเจน และสอดคล้องกันโดยมีสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา เป็นหน่วยงานหลักเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุน การนำนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ สู่การปฏิบัติระดับเขตพื้นที่การศึกษา และกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนระดับเขตพื้นที่การศึกษาอย่างชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทในการอำนวยความสะดวก ปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติ และผู้ปกครอง มีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุน ผู้เรียนในการปฏิบัติกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และให้ความร่วมมือกับโรงเรียน ในการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ จึงส่งผลให้การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนำร่องสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการส่งเสริมสนับสนุน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2560) ซึ่งสรุปว่า สถานศึกษานำร่องของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น มีการดำเนินงานเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของสถานศึกษานำร่อง อยู่ในระดับมาก ด้านการส่งเสริม สนับสนุน สร้างความเข้าใจในการนำนโยบาย ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ สู่การปฏิบัติแก่ครูและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย การส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ไปสูการปฏิบัติ และการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ มีความรู้ ความเข้าใจ และให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ มีการดำเนินการในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริลักษณ์ เรืองฤทธิ์ และสมศักดิ์ สุภีรักษ์ (2560)

ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารจัดการเวลาเรียนโดยใช้กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียน
 แกนนำในจังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการเวลาเรียนโดยใช้กิจกรรมลดเวลา
 เรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนแกนนำในจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการส่งเสริม สนับสนุน สร้างความเข้าใจ
 อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของคมสรุ บุญประโคน และวรวัฒน์ พรหมเด่น (2561)
 ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการบริหารจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครู
 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการบริหารจัดการกิจกรรม ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการส่งเสริม อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โดยรวมและรายด้าน
 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษากำหนดเวลาเลิกของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม
 สำหรับนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มารับนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ จัดกิจกรรมตาม
 โครงสร้างตารางเรียนที่กำหนดในคู่มือลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ว่ามีประสิทธิภาพ ส่วนชุมชนเข้ามา
 ให้ความร่วมมือ สนับสนุนการบริหารจัดการเวลาเรียนของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ที่เป็นเช่นนั้นอาจ
 เนื่องจากในการดำเนินกิจกรรมการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ดำเนินการ
 ตามรายละเอียดกิจกรรมที่กำหนดตามแผนงานที่ได้เขียนไว้อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง เป็นไป
 ในทิศทางที่กำหนดไว้ตามแผนเป็นการนำแผนมาปฏิบัติจริง เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมาย
 ที่ได้วางแผนไว้ให้มากที่สุดโดยอยู่ภายใต้กรอบของกิจกรรมของแผนที่ได้เลือกไว้แล้วให้บุคลากร
 สามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายตามแผนที่ได้วางไว้จึงส่งผลให้การดำเนินงาน
 ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โดยรวมและ
 รายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558) ได้
 เสนอการขับเคลื่อนนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมหน่วยงานต่าง ๆ
 ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาหลายหน่วยงาน ในการดำเนินการต้องมีความชัดเจนและสอดคล้องกัน
 มีสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงาน
 หลักร่วมกับสำนักต่าง ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามบทบาทและขั้นตอน
 ของแต่ละหน่วยงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของปัทมา มีชันหมาก (2559) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง การบริหาร
 จัดการตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 เขต 41 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารจัดการตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียน
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน
 เพิ่มเวลารู้ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของคมสรุ บุญประโคน และวรวัฒน์ พรหมเด่น
 (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการบริหารจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ของ

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการบริหารจัดการกิจกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการดำเนินกิจกรรม อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการกำกับติดตาม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษามีทีม Smart Trainer : ผู้นำการนิเทศการจัดการจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ระดับโรงเรียน ส่งเสริมการนิเทศ ติดตาม กำกับ ดูแลให้คำแนะนำช่วยเหลือสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถจัดการกิจกรรมเสริมสร้างทักษะเด็ก 4 ด้าน คือ สมอ (Head) หัวใจ (Heart) มือ (Hand) สุขภาพ (Health) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ สถานศึกษามีระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ ส่วนสถานศึกษามีการประชุมเพื่อสรุปกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ทุก ๆ สัปดาห์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจากกระบวนการกำกับติดตาม ตรวจสอบ เป็นกระบวนการตรวจสอบการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นไปตามพันธกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของงานที่ได้ดำเนินโครงการหรือบทบาทของเจ้าหน้าที่ ที่ได้กำหนดไว้ กระบวนการตรวจสอบจะสามารถช่วยเหลือ แนะนำ หาทางออกในการปรับปรุงวิธีการทำงาน ทั้งยังเป็นการกำกับ ตรวจสอบให้การใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานอย่างคุ้มค่า อันเป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางที่จะนำไปสู่ทางความสำเร็จตามเป้าหมายหรือมาตรฐานที่กำหนด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานที่กำหนดมากที่สุด ส่งผลให้การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการกำกับติดตาม สอดคล้องกับแนวคิดของ Phil (2008) กล่าวว่า การกำกับติดตามเป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโครงการหรือแผนงาน โดยการสังเกตและบันทึกผลการปฏิบัติงานประจำของโครงการหรือแผนงาน มีการตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติกิจกรรม โดยการสังเกตอย่างมีระบบและมีจุดมุ่งหมาย นอกจากนี้มีการให้ผลสะท้อนกลับและรายงานผลการดำเนินการของโครงการหรือแผนงานนั้น ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) ซึ่งกล่าวว่า การกำกับติดตามเป็นการศึกษาความก้าวหน้าการบริหารจัดการศึกษา และการดำเนินการของหน่วยงานและสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ มูฮัมมัดซัลมาน อาจ่ออน (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานตามนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี มีการดำเนินงานตามนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัย วิรัช วรรณรัตน์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการดำเนินงานการจัดการจัดการ ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมีมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตเป็นพี่เลี้ยง ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินกิจกรรมมีการติดตาม

ความก้าวหน้าเป็นระยะ พร้อมมีการรายงาน ความก้าวหน้าและสรุปผลการดำเนินงานต่อเครือข่ายตามระยะเวลาและเมื่อสิ้นสุดกิจกรรมโครงการ

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน และขนาดของโรงเรียน สรุปได้ดังนี้

2.1 จำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน พบว่า ไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้านที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจากการดำเนินกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมเพื่อให้สถานศึกษาแต่ละแห่ง ปรับเวลาเรียนพื้นฐานของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสมและบริบทของโรงเรียน โดยกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมตามระดับชั้นที่เปิดสอน ซึ่งโรงเรียนสามารถเลือกกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ เพื่อช่วยเพิ่มพูนทักษะการคิดวิเคราะห์ ความมีน้ำใจต่อกัน การทำงานเป็นทีม และกระตุ้นให้นักเรียนได้ค้นหาคักยภาพและความชอบของตนเอง จึงส่งผลให้โรงเรียนนาร่องสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ที่มีระดับชั้นที่เปิดสอนต่างกัน มีการดำเนินงานลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติแตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558) สรุปว่า วัตถุประสงค์ของนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ และได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ตามความสนใจและถนัดของนักเรียนแต่ละบุคคล และสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการเวลาเรียน และจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ได้อย่างเหมาะสมทั้งด้านวิชาการ ด้านปฏิบัติ นักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความสนใจและถนัดของแต่ละบุคคล และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริลักษณ์ เรืองฤทธิ์ และสมศักดิ์ สุภีรักษ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารจัดการเวลาเรียนโดยใช้กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนแกนนำในจังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการเวลาเรียนโดยใช้กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนแกนนำ ในจังหวัดนครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนแกนนำที่มีระดับช่วงชั้น โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจากสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีความแตกต่างกันในเรื่องของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียน เช่น จำนวนนักศึกษา จำนวนครู จำนวนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สื่อ แหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่ และห้องปฏิบัติการ ซึ่งส่งต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลต่อความพร้อมและความสามารถในการจัดกิจกรรมการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียน จึงส่งผลให้

โรงเรียนนำร่องสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีการดำเนินงานลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติแตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2552) ได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 อันเป็นโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐาน ซึ่งระบุการจัดเวลาเรียนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนรายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาสามารถจัดให้เหมาะสมสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และบริบทของสถานศึกษาโดยการกำหนดเวลาเรียนในแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาสามารถนำโครงสร้างเวลาเรียนดังกล่าวไปจัดทำเป็นโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โดยยืดหยุ่นเวลาเรียนได้ตามความพร้อม ความต้องการ ความจำเป็น หรือจุดเน้นของสถานศึกษาให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา ชุมชน และสังคม และสอดคล้องกับงานวิจัยของคมสรุ บุญประโคน และรววิวัฒน์ พรหมเด่น (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการบริหารจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการบริหารจัดการกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนำร่องสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

3.1 ด้านการส่งเสริมสนับสนุน ได้แก่ ส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา โดยการสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมเพื่อนำความรู้มาออกแบบและพัฒนา กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและมาตรฐานการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น สถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และมาตรฐานการเรียนรู้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูพัฒนานวัตกรรมการจัดการจัดกิจกรรม เพิ่มเวลารู้ให้มากยิ่งขึ้น ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูพัฒนานวัตกรรมการจัดการจัดกิจกรรม เพิ่มเวลารู้ให้มากยิ่งขึ้น เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และสนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมได้ตามความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558) กล่าวว่า ในการดำเนินกิจกรรมการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ บุคลากรครูและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา จะต้องศึกษาวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา ศึกษาวิเคราะห์นโยบาย คู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียน สร้างความตระหนักความเข้าใจในการดำเนินงานต่าง ๆ มีความชัดเจน บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ ครู

และบุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ มีตารางเรียนที่เอื้อต่อการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้สื่อแหล่งเรียนรู้การวัดและประเมินผลที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” มีกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมสร้างสรรค์ตามนโยบาย

3.2 ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ได้แก่ ควรกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมตามบริบทและความเหมาะสมของแต่ละสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ควรสนับสนุนการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โดยใช้ชุมชนสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมเพิ่มเวลารู้ ควรมีหลากหลายให้ผู้เรียนได้เลือกปฏิบัติ โดยสอดคล้องกับวัย ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน และแสวงหาแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และความร่วมมือจากชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558) กล่าวว่า กิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” เป็นกิจกรรมสร้างสรรค์ที่โรงเรียนสามารถจัดได้อย่างหลากหลายเพื่อช่วยเพิ่มพูนทักษะการคิดวิเคราะห์ ความมีน้ำใจต่อกัน การทำงานเป็นทีม และกระตุ้นให้นักเรียนได้ค้นหาศักยภาพและความชอบของตนเองเพราะมีความเชื่อว่านักเรียนทุกคนมีความพิเศษ มีความสามารถในแบบฉบับของตนเอง กิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการทั้งปฏิบัติด้วยตนเองหรือปฏิบัติเป็นกลุ่ม เป็นทีม โดยการปฏิบัติกิจกรรมไม่จำเป็นต้องเปิดให้เฉพาะนักเรียนห้องเดียวกันหรือระดับชั้นเดียวกัน บางกิจกรรมสามารถศึกษาหรือทำร่วมกันหลายระดับชั้นได้ เพื่อให้ นักเรียนรู้จักการปรับตัว การช่วยเหลือดูแลกัน การมีปฏิสัมพันธ์กับคนหลายช่วงวัย โดยเป็นการจำลองสภาพจริงในสังคม ให้นักเรียนได้เรียนรู้จะยิ่งช่วยเพิ่มทักษะในการแก้ปัญหาให้กับเด็กไทย

3.3 ด้านการกำกับติดตาม ได้แก่ ควรกำหนดให้ครูรายงานผลการดำเนินงานผลการทำงานอย่างต่อเนือง กำหนดระยะเวลาในการรายงานผลการดำเนินงานเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ทันทั่วทั้ง มีการประเมินผลการจัดกิจกรรม โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย ส่งเสริมการนิเทศติดตามและประเมินความก้าวหน้าในการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนอย่างต่อเนือง กำกับติดตามให้ครูจัดข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อใช้ประกอบการวางแผนการจัดกิจกรรม สอดคล้องกับแนวคิดการกำกับติดตามการดำเนินงานของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) ซึ่งกล่าวว่า การกำกับติดตาม เป็นการศึกษาความก้าวหน้า การบริหาร การจัดการศึกษา และการดำเนินการของหน่วยงานและสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการติดตามและประเมินผล มีคำซึ่งมีความหมายเฉพาะตัวที่แยกจากกันได้ชัดเจน และสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 (2557) ซึ่งกล่าวว่า การกำกับติดตาม เป็นกระบวนการตรวจสอบ ทบทวนที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินการปัจจุบันกับมาตรฐานเฉพาะ และเพื่อแสดงข้อมูลของการปฏิบัติงาน รวมทั้ง

วิธีการพัฒนากระบวนการปฏิบัติและการฝึกอบรมใหม่ ๆ ที่ต้องการในการจะดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรฐานเฉพาะ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะระดับนโยบายสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

1.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน โดยการจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม ให้สามารถออกแบบและพัฒนากิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและมาตรฐานการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

1.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา เพื่อให้มีแนวทางการบริหารจัดการเวลาเรียน สามารถจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ได้หลากหลายตามความเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละช่วงวัย และสอดคล้องกับความถนัดและความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก

2. ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

2.1 ได้มีการส่งเสริมสนับสนุน โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้องค์กรภายนอกและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงานโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียน เพื่อให้การจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ สามารถพัฒนาคุณภาพของนักเรียนได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

2.2 ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โรงเรียนจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โดยขอความร่วมมือจากชุมชนในการสนับสนุนการบริหารจัดการเวลาเรียนของโรงเรียน เพื่อให้การบริหารจัดการเวลาเรียนของโรงเรียนมีความเหมาะสมทั้งด้านวิชาการ และด้านปฏิบัติ นักเรียนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพตามความสนใจและถนัดของแต่ละบุคคล

2.3 ด้านการกำกับติดตาม โรงเรียนควรจัดประชุมบุคลากรเพื่อสรุปกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ทุก ๆ สัปดาห์ อันเป็นการกำกับติดตามการดำเนินโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดกิจกรรมตามนโยบาย ตามรูปแบบกิจกรรมที่กำหนด ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถนะและการเรียนรู้ กิจกรรมสร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยม และกิจกรรมสร้างเสริมทักษะการทำงาน การดำรงชีพ และทักษะชีวิต เพื่อกำหนดรูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สามารถสนองตอบความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดกิจกรรมเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียน เช่น การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ความพร้อมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน ความสามารถของครูในการออกแบบกิจกรรม เป็นต้น



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Copyright© Suratthani Rajabhat University
All Right Reserved



บรรณานุกรม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Copyright© Suratthani Rajabhat University
All Right Reserved

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2560). คู่มือการดำเนินงานตามนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”
สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครอง
ส่วนท้องถิ่น.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องและ
พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้า.
_____. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กล้า ทองขาว. (2551). การนำนโยบายและแผนการศึกษาไปปฏิบัติ แนวคิด ทฤษฎี และ
แนวการดำเนินงาน. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2557). การใช้ SPSS for Windows. กรุงเทพฯ : สามลดา.
- กัญญา เกิดศิลป์. (2551). การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงราย อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- เกษมร มิ่งขวัญ. (2555). สภาพการและปัญหาตามนโยบายการลดเวลาเรียนในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
- คมสร บุญประโคน และวรวัดน์ พรหมเด็น. (2561). การดำเนินงานการบริหารการจัดกิจกรรม
“ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 32. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2561 และ
จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน
“มหาวิทยาลัยประกอบการในศตวรรษที่ 21 : การพัฒนาการศึกษาด้านผู้ประกอบการ
และวิจัยเพื่อสังคมที่ยั่งยืน” วันที่ 15 - 16 กุมภาพันธ์ 2561 (หน้า 673 - 682). บุรีรัมย์ :
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ครรชิต จามรมาน. (2553). การศึกษาวิเคราะห์นโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและ
การนำนโยบายสู่การปฏิบัติของโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- จันทร์ กำภักศร. (2557). การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา
เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- จิณณภัทร พิบูลวิทิตดำรง. (2559). กลยุทธ์การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติ
อย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ :
สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ชัยเสถียร พรหมศรี. (2551). คัมภีร์การจัดการสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.
- ณัษมา ยุวโสภีร์. (2560). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้
โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 2 [Online]. เข้าถึงได้จาก : [http://www.edu-journal.ru.ac.th/index.php/
abstractData/viewIndex/1101.ru](http://www.edu-journal.ru.ac.th/index.php/abstractData/viewIndex/1101.ru)
- ดอกไม้ ทองชัย. (2560). รายงานผลงานหรือแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในงาน Academic
Symposium 2018 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต [Online].
เข้าถึงได้จาก : <http://58207024.blogspot.com/2018/09/best-practice.html>.
[2561, ธันวาคม 12]
- ถาวร คุณิรัตน์. (2560). ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4. รายงานการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนานัก
บริหารระดับสูง กระทรวงศึกษาธิการ รุ่นที่ 7 สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากร
ทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ชานินทร์ ศิลป์จารุ. (2557). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS.
กรุงเทพฯ : บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- ธีระ นุชเปี่ยม. (2561). นโยบายสาธารณะด้านการศึกษาในบริบทโลก [Online]. เข้าถึงได้จาก :
[http://www.stou.ac.th/Schoolnew/polsci/UploadedFile/823 28-9 นโยบาย
สาธารณะด้านการศึกษาในบริบทโลก.pdf](http://www.stou.ac.th/Schoolnew/polsci/UploadedFile/823%2028-9%20นโยบาย%20สาธารณะ%20ด้าน%20การศึกษา%20ใน%20บริบท%20โลก.pdf) [2561 ธันวาคม, 27]
- นพจรุจ ศักดิ์ศิริ. (2550). การวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของการนำนโยบายเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญส่ง เจริญศรี. (2550). การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรอง
ผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1 - 7.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครราชสีมา.

- ปกครอง บั้ววิรัตน์เลิศ. (2560). **ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โรงเรียนในสังกัดอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น.
- ประพันธ์พงศ์ ชิมพงษ์. (2551). **ความหมายของการมีส่วนร่วม**. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- ประวิทย์ ประมาณ. (2560). **รูปแบบกิจกรรมการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนกองทุนการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ, 4(3), 39 - 46.
- ปัทมา มีชั้นหมาก. (2559). **การบริหารจัดการตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41**. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ผู้จัดการสุดสัปดาห์. (2558). **ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ตาบอดคำช้างหรือมาถูกทางแล้ว** [Online]. เข้าถึงได้จาก : [http://www.manager.co.th/AstvWeekend/ViewNews.aspx?NewsID. \[2558 ธันวาคม, 27\]](http://www.manager.co.th/AstvWeekend/ViewNews.aspx?NewsID. [2558 ธันวาคม, 27])
- พิชิต ฤทธิจรรย์. (2554). **หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา**. กรุงเทพฯ : แฮร์สออฟเคอร์มิสท์.
- ภาวดี อนันต์นาวิ. (2552). **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. ชลบุรี : มนตรี.
- มณฑล จันทร์แจ่มใส. (2551). **ลักษณะของการมีส่วนร่วม**. ตรัง : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง.
- มณีวรรณ วจีไกรลาศ. (2557). **ผลการนำนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติในจังหวัดนนทบุรีและปทุมธานี**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- มุฮัมมัดซัลมาน อาจอ่อน. (2560). **การดำเนินงานตามนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการศึกษาอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- มุฮัมมัด มะลี. (2560). **คุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบู่วิชาสามัญ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์ พับลิเคชั่นส์.

- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. สงขลา : ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ
- ลมัยพร แผล่งหล้า. (2551). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนำนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม.
- วชิรวีร งามละม่อม. (2561). การนำนโยบายไปปฏิบัติ [Online]. เข้าถึงได้จาก : http://file.siam2web.com/trdm/journal/201331_80183.pdf [2561 ธันวาคม, 27] วรรณคดี. (2551). การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : พรทิพกราฟฟิค.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี – สฤษดิ์วงศ์.
- วิรัช วรรณรัตน์. (2560). ผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมีมหาวิทยาลัยราชภัฏฯ เป็นพี่เลี้ยง. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏฯ, 3(1) : 25 - 36.
- วีระยุทธ ชาทะกาญจน์. (2555). เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามืออาชีพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพงษ์ เสาภายน. (2552). หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บุ๊คพ้อย.
- ศิริลักษณ์ เรืองฤทธิ์ และสมศักดิ์ สุภีรักษ์. (2560). สภาพการบริหารจัดการเวลาเรียนโดยใช้กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนแกนนำในจังหวัดนครสวรรค์. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการบริหารกิจการสาธารณะ ครั้งที่ 4 “การบริหารกิจการสาธารณะภายใต้ประเทศไทย 4.0” วันที่ 4 สิงหาคม 2560 (หน้า 1512 - 1522). ขอนแก่น : วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศิลป์ชัย อวงตระกูล. (2553). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ศุภชัย ยาวะประภาษ. (2550). นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมบัติ ธรรมรงค์อุวงศ์. (2554). นโยบายสาธารณะ : แนวความคิด การวิเคราะห์ และกระบวนการ. กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2554). การบริหารงาน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์.
- สันติชัย เอื้อจงประสิทธิ์. (2551). สาระสำคัญของความร่วมมือของบุคลากร. กรุงเทพฯ : สามเจริญพานิชย์.
- สัมมา รัตนีย์. (2556). หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. (2557). **แผนพัฒนาการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2558 - 2561)**. สุราษฎร์ธานี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
- _____. (2559). **สารสนเทศทางการศึกษา 2559**. สุราษฎร์ธานี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3.
- _____. (2561). **ข้อมูลพื้นฐาน** [Online]. เข้าถึงได้จาก : [http://www.surat3.go.th/
schoolreview/index2.php](http://www.surat3.go.th/schoolreview/index2.php). [2561, สิงหาคม 16]
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการ
ติดตามตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา**. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553** [Online].
เข้าถึงได้จาก : [http://www.onec.go.th/Act/law2542/index_
law2542.htm](http://www.onec.go.th/Act/law2542/index_law2542.htm). [2560,
มกราคม 7]
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **การพัฒนาบุคลากร** [Online]. เข้าถึงได้จาก :
<http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=9320&Key>.
[2560, มกราคม 7]
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2558). **คู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน
เพิ่มเวลารู้”**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2552). **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.
- สุภัศรศรี พนมไพรพุกษา. (2560). **การพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตการทำงานของ
ครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาจังหวัดชัยภูมิ**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุรินทร์ มั่นประสงค์. (2559). **การบริหารจัดการกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โรงเรียนอนุบาล
พิษณุโลก**. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- เสาวรส สันป่าแก้ว. (2559). **คุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนบ้านมาบตาพุด สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1**. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อารีรัตน์ เป็งรักษา. (2554). **การพัฒนาการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียน
ขนาดเล็กสังกัดเขตพื้นที่การประถมศึกษาพะเยา เขต 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

- เอกชัย ศรีวิไล และญาณภัทร สีหะมงคล. (2560). การประเมินโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โรงเรียนนาร่องสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยใช้รูปแบบประเมิน 360 องศา. **วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**, 23 (2) : 265 - 276.
- Alexander, E. R. (1985). From Idea to Action, Note for a Contingency Theory of the Policy Implementation Process Administration Process. **Administration and Society**, 16(4) : 403 - 426.
- Bell, L. and Stevenson, H. (2006). **Education Policy : Process, Themes and Impact**. London and New York : Routledge.
- Bellanca, J. and Brandt, R. (2011). **21st Century Skills : Rethinking How Students Learn**. Solution Tree Press.
- Bloomstran, S. (2002). **Unlocking Parent Potential in Student Activities**. [Online] Available : <http://www.vnweb.Hwwilsonweb.com/hww/result/result-single.jhtml?nn=25>. [2016, January 18]
- Brian, W. A. (2005). **The Effect of Pagnation in Extracurricular Activities on the Mean Grade Point Average of High School Students in A Rural Setting**. [Online], Available : <http://oroques.umi.com/oqdweb?did=795936631&sid=11&Fmt=2&clientId=61836&RQT=309&Vltlame=POD>. [2016, January 15]
- Connerr, H. (2008). **Learning without Tears**. London : Watkins Publishing.
- Davis, K. and J. W. Newstrom. (1989). **Human Behavior at Work : Organizational Behavior**. New York : McGraw - Hill Book.
- Dessler, G. (2000). **Human resource management**. New Jersey : Prentice-Hall Inc.
- Diane, E. P. and Sally, W. O. (1989). **Human Development**. New York : Prentice-Hall.
- Dye, T. R. (2014). **Understanding Public Policy**. Harlow, Essex : Pearson.
- Edwards, G. C. (1980). **Implementing Public Policy**. Washington, DC: Congressional Quarterly Press.
- Feyol, H. (1967). **General and Industrial Management**. New York : Pittnans Publishing.
- Gorge, C. E. (1980). **Implementing Public Policy. Politics and Public Policy Series**. Congressional Quarterly Press. New York : Alfred A. Knopf.

- Gornitzka. (2003). **Implementation Analysis in Higher Education** [Online]. Available : www.chet.org.za/papers/implereport. [2016, January 10]
- Gulick, L. and L, Urwick. (1973). **The Science of Administration**. New York : Columbia University,
- Harvey, L. (2004). **Internal Improvement and External Evaluation**. [Online]. Available : <http://hea.ie/upload/word/2HEAIUQB.doc>. [2016, January 29]
- Holloway, J. H. (2002). **Extracurricular Actives and Student Motivation**. [Online]. Available: [http://www.File/result single main content frame-file/-single.html](http://www.File/result%20single%20main%20content%20frame-file/-single.html). [2016 January 18].
- Jermifer, M.G. (2007). **The Link between Extracurricular Activities and Academic Achievement dor Youth Ingrate 5 and 7**. [Online], Available : <http://proques.umi.com/pqdwebdid=131731601l&sid=l1&Fmt=2&clientId=61836&RQT=309&VNane=POD>. [2016, January 15]
- Jones, C. O. (1977). **And Introduction to the Study of Public Policy**. Mass : Duxbury Press.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Education and Psychological Measurement**, 30 (3) : 607 - 610.
- Longman, K. (1981). **Dictionary of Contemporary English**. London : Ciayo.
- Phil, B. (2008). **The Nature of Monitoring and Evaluation : Definition and Purpose** [Online]. Available : <http://www.scn.org/cmp/modules/mon-wht.htm>. [2016, January, 26]
- Putt, T. and Springer, K. (1989). **Policy Research: Concepts, Methods, and Applications**. New York : Prentice-Hall.
- Putti. (1987). Work Values and Organizational Commitment: A Study in the Asian Context. **Human Relations**, 4(2) : 275 - 288.
- Robbin, S. and M. Coulter. (2002). **Management**. New Jersey : Prentice-Hall.
- Todd Booth and Mina Mirsaeedi. (2014). **Applying Constructivist Active Learning Theory in the Creation of Information Security Hands on Labs**. Department of Computer Science Lulea University of Technology.
- TohYancy. (2013). **Sustaining the use of ICT for Student-Centered Learning: a Case Study of Technology Leadership in A Singapore ICT- Enriched Primary School**. Thesis Submitted for the Degree of Doctor of Education at the University of Leicester.

- Toril, S. (2007). **Constructivist Pedagogy and Active Learning in Higher Education**.
Master Thesis Department of Humanistic Informatics. University of Bergen
Norway.
- Van, M, D. S. and Van, H. C. E. (1975). The Policy Implementation Process : A
Conceptual Framework. **Administration and Society**, 9 (46), p. 4.



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Copyright© Suratthani Rajabhat University
All Right Reserved



ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Copyright© Suratthani Rajabhat University
All Right Reserved



ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Copyright© Suratthani Rajabhat University
All Right Reserved

แบบสอบถาม

เรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติ
ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี
เขต 3

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended) เกี่ยวกับสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะ
การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

2. คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใดหากแต่จะเป็น
ประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษา

3. ผู้วิจัยขอความกรุณาจากท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อและทุกตอนตามความเป็นจริง
เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่จะนำไปใช้ในการวิจัยได้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ที่ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบ
แบบสอบถามในครั้งนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Copyright© Suratthani Rajabhat University

All Right Reserved

นายสุรทรรศน์ สุขทองเส้ง

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แบบสอบถาม

เรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน () หน้าข้อความให้ตรงกับสถานภาพตามความเป็นจริงเกี่ยวกับ
ตัวท่าน

ข้อ	สภาพทั่วไปของโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม
1	ระดับชั้นที่เปิดสอน () ประถมศึกษา () ประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนต้น
2	ขนาดโรงเรียนที่สังกัด () โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียน 1 - 120 คน) () โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียน 121 - 300 คน) () โรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียน 301 ขึ้นไป)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อสภาพการปฏิบัติกรรณำนโยบายลดเวลาเรียน
เพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ใช้เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อสภาพการปฏิบัติกรรณำนโยบายลดเวลาเรียน
เพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุราษฎร์ธานี เขต 3 โปรดตอบแบบสอบถามโดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับ
การนนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติตามสภาพที่เป็นอยู่จริงของโรงเรียนที่
ท่านปฏิบัติงานอยู่โดยพิจารณาระดับคุณลักษณะของผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา
จากเกณฑ์ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	การนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านการส่งเสริมสนับสนุน						
0	มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานไว้ชัดเจน	✓				

คำอธิบายจากตัวอย่าง

จากตัวอย่างข้อ 0 ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องหมายเลข 5 ของระดับปฏิบัติ แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าการนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติด้านการส่งเสริมสนับสนุนที่มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานไว้ชัดเจนมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	การดำเนินนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านการส่งเสริมสนับสนุน						
1.	บุคลากรในสถานศึกษาศึกษาวิเคราะห์นโยบาย คู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”					
2.	สถานศึกษาสร้างความตระหนัก ความเข้าใจในการดำเนินงานแก่ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา					
3.	ส่งเสริมครูและบุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ					
4.	สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ					
5.	สถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับกิจกรรมแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามบริบทของสถานศึกษาและชุมชน					
6.	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบตามนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”					
7.	สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงครู บุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียนในโรงเรียนเกี่ยวกับนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้					
8.	สถานศึกษามีการวางแผนดำเนินงานโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้แบบมีส่วนร่วมกับองค์กรภายนอกและชุมชน					

ข้อ	การดำเนินนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
9.	บุคลากรในสถานศึกษาวิเคราะห์ความพร้อมของโรงเรียนด้านครูผู้สอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่					
10.	สถานศึกษากำหนดตัวชี้วัดภาพความสำเร็จ ของการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียน					
11.	สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”					
12.	สถานศึกษามีการประสานงานองค์กรภายนอกเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้					
13.	ผู้อำนวยการ ครูและบุคลากรเข้ารับการอบรม ประชุม ศึกษาดูงานเพื่อเพิ่ม ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการจัดกิจกรรม“ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”					
14.	สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการวัด ประเมินและรายงานผลนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”					
ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้						
1.	ครูปรับและออกแบบโครงสร้างเวลาเรียน ตารางเรียนที่เอื้อต่อการ “ลดเวลา เรียน เพิ่มเวลารู้” ตามบริบทของสถานศึกษา					
2.	ครูออกแบบกิจกรรม สื่อ แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลมีความ สอดคล้องและเหมาะสม					
3.	ครูวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้หลักสูตร ระดับชั้นเรียน ความพร้อมของครูผู้สอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่ และห้องปฏิบัติการ					
4.	ครูวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับ ความสนใจความถนัดและความต้องการ จำแนกเป็นระดับชั้นเรียนและเป็น รายบุคคล					
5.	ครูออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับช่วงวัย สนองความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียนและครอบคลุมหลักองค์ 4 แห่ง การศึกษา					
6.	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ ผู้ปกครองผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน การเรียนรู้ และมีความสุขกับการเรียนรู้					

ข้อ	การดำเนินนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
7.	ครูมีการวัดและประเมินผลกิจกรรมอย่างหลากหลาย เน้นประเมินตามสภาพจริง					
8.	คณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”					
9.	จัดกิจกรรมตามโครงสร้างตารางเรียนที่กำหนดในคู่มือลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ อย่างมีประสิทธิภาพ					
10.	สถานศึกษาจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” โดยเน้นการสร้างแรงจูงใจนักเรียนให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ จัดการเรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นบูรณาการ และกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย					
11.	สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เน้นความเป็นระบบ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือเกื้อกูล มีความสามัคคี มีน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี					
12.	สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ					
13.	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผน คิดวิเคราะห์ อภิปราย สรุปความรู้ นำเสนอ จุดประกายความคิด สร้างแรงบันดาลใจ สร้างความมุ่งมั่น เพื่อแสวงหาความรู้ การแก้ปัญหาและสร้างสรรค์นวัตกรรม					
14.	ชุมชนเข้ามาให้ความร่วมมือ สนับสนุนการบริหารจัดการเวลาเรียนของโรงเรียน					
15.	ภาครัฐเข้าร่วมส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้					
16.	สถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะเด็กทั้ง 4 ด้าน คือ สมอง (Head) หัวใจ (Heart) มือ (Hand) สุขภาพ (Health) อย่างมีประสิทธิภาพ					
17.	สถานศึกษากำหนดเวลาเลิกของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสมสำหรับนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มารับนักเรียน					
ด้านการกำกับติดตาม						
1.	สถานศึกษามีทีม Smart Trainer : ผู้นำการนิเทศการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ระดับโรงเรียน ส่งเสริมการนิเทศ ติดตาม กำกับ ดูแลให้คำแนะนำช่วยเหลือสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะเด็ก 4 ด้าน คือ สมอง (Head) หัวใจ (Heart) มือ (Hand) สุขภาพ (Health)					

ข้อ	การดำเนินนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
2.	สถานศึกษามีการประชุมเพื่อสรุปกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ทุก ๆ สัปดาห์					
3.	สถานศึกษาใช้กระบวนการนิเทศภายใน สะท้อนผลหลังการปฏิบัติ (After Action Review: AAR) เป็นเครื่องมือในการศึกษาและพัฒนาประสิทธิภาพ กระบวนการและกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ (เดือนละ 1 ครั้ง)					
4.	สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ระดับโรงเรียนอย่างเป็นระบบ (เดือนละ 2 ครั้ง)					
5.	สถานศึกษามีระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ					
6.	ครูมีการนำผลการพัฒนานักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนานักเรียนอย่างเป็นระบบ					
7.	สถานศึกษามีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอผลงานที่ประสบผลสำเร็จ					
8.	สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ชุมชนเข้าใจและให้ความร่วมมือสนับสนุนการบริหารจัดการตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้					
9.	สถานศึกษานำผลการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปพัฒนา ปรับปรุงกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”					
10.	สถานศึกษามีการสรุปรายงาน เผยแพร่ผลการดำเนินงานสู่สาธารณชน					

ตอนที่ 3 ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน และความต้องการ/ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการ
ขับเคลื่อนนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามนโยบาย
ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของสถานศึกษานำร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

1. ด้านการส่งเสริมสนับสนุน

ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษา “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ความต้องการ/ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการพัฒนาสถานศึกษา “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Copyright © Suratthani Rajabhat University
All Right Reserved

2. ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษา “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ความต้องการ/ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการพัฒนาสถานศึกษา “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการกำกับติดตาม

ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษา “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ความต้องการ/ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการพัฒนาสถานศึกษา “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Copyright© Suratthani Rajabhat University

All Right Reserved



ภาคผนวก ข
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Copyright© Suratthani Rajabhat University
All Right Reserved

สรุปค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ข้อคำถาม	ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	
ด้านการส่งเสริมสนับสนุน	0.94
ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	0.87
ด้านการกำกับติดตาม	0.89
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ	0.96



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
 Copyright© Suratthani Rajabhat University
 All Right Reserved



ภาคผนวก ค

ค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Copyright© Suratthani Rajabhat University
All Right Reserved

ค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence)

แบบสอบถาม

เรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม								
1. ระดับชั้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. ขนาดสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ตอนที่ 2 การดำเนินงานตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3								
ด้านการส่งเสริมสนับสนุน								
1. บุคลากรในสถานศึกษาศึกษาวิเคราะห์นโยบาย คู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. สถานศึกษาสร้างความตระหนัก ความเข้าใจในการดำเนินงานแก่ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
3. ส่งเสริมครูและบุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนด้านบุคลากรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. สถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับกิจกรรมแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามบริบทของสถานศึกษาและชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบตามนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7. สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงครู บุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียนในโรงเรียนเกี่ยวกับนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
8. สถานศึกษามีการวางแผนดำเนินงานโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้แบบมีส่วนร่วมกับองค์กรภายนอกและชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9. บุคลากรในสถานศึกษาวิเคราะห์ความพร้อมของโรงเรียนด้านครูผู้สอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
10. สถานศึกษากำหนดตัวชี้วัดภาพความสำเร็จ ของการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11. สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน โครงการกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12. สถานศึกษามีการประสานงานองค์กรภายนอก เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
13. ผู้อำนวยการ ครูและบุคลากรเข้ารับการอบรม ประชุม ศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14. สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการวัด ประเมินและรายงานผลนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้								
1. ครูปรับและออกแบบโครงสร้างเวลาเรียน ตารางเรียนที่เอื้อต่อการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ตามบริบทของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. ครูออกแบบกิจกรรม สื่อ แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องและเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. ครูวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้ หลักสูตรระดับชั้นเรียน ความพร้อมของครูผู้สอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่ และห้องปฏิบัติการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
4. ครูวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความสนใจความถนัดและความต้องการ จำแนกเป็นระดับชั้นเรียนและเป็นรายบุคคล	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
5. ครูออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับช่วงวัย สนองความสนใจ ความถนัด และ ความต้องการของผู้เรียนและครอบคลุมหลักองค์ 4 แห่งการศึกษา	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
6. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ ผู้ปกครองผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ และมีความสุขกับการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7. ครูมีการวัดและประเมินผลกิจกรรมอย่างหลากหลาย เน้นประเมินตาม สภาพจริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8. คณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบกิจกรรม“ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”	+1	0	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9. จัดกิจกรรมตามโครงสร้างตารางเรียนที่กำหนดในคู่มือลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10. สถานศึกษาจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” โดยเน้นการสร้างแรงจูงใจนักเรียนให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ จัดการเรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นบูรณาการ และกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11. สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เน้นความเป็นระบบ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือเกื้อกูล มีความสามัคคี มีน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
12. สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
13. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผน คิดวิเคราะห์ อภิปราย สรุปความรู้ นำเสนอ จุดประกายความคิด สร้างแรงบันดาลใจ สร้างความมุ่งมั่นเพื่อแสวงหาความรู้ การแก้ปัญหาและสร้างสรรค์นวัตกรรม	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
14. ชุมชนเข้ามาให้ความร่วมมือ สนับสนุนการบริหารจัดการเวลาเรียนของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15. ภาครัฐเข้าร่วมส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16. สถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะเด็กทั้ง 4 ด้าน คือ สมอง (Head) หัวใจ (Heart) มือ (Hand) สุขภาพ (Health) อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17. สถานศึกษากำหนดเวลาเลิกของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสมสำหรับนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มารับนักเรียน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
ด้านการกำกับติดตาม								
1. สถานศึกษามีทีม Smart Trainer : ผู้นำการนิเทศการจัดกิจกรรม“ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ระดับโรงเรียน ส่งเสริมการนิเทศ ติดตาม กำกับ ดูแลให้คำแนะนำช่วยเหลือสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะเด็ก 4 ด้าน คือ สมอง (Head) หัวใจ (Heart) มือ (Hand) สุขภาพ (Health)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. สถานศึกษามีการประชุมเพื่อสรุปกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ทุก ๆ สัปดาห์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
3. สถานศึกษาใช้กระบวนการนิเทศภายใน สะท้อนผลหลังการปฏิบัติ (After Action Review: AAR) เป็นเครื่องมือในการศึกษาและพัฒนาประสิทธิภาพกระบวนการและกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” อย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ (เดือนละ 1 ครั้ง)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ระดับโรงเรียนอย่างเป็นระบบ (เดือนละ 2 ครั้ง)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. สถานศึกษามีระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. ครูมีการนำผลการพัฒนานักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนานักเรียนอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7. สถานศึกษามีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอผลงานที่ประสบผลสำเร็จ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8. สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ชุมชนเข้าใจและให้ความร่วมมือสนับสนุนการบริหารจัดการตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9. สถานศึกษานำผลการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปพัฒนา ปรับปรุงกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10. สถานศึกษามีการสรุปรายงาน เผยแพร่ผลการดำเนินงานสู่สาธารณชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้



ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Copyright© Suratthani Rajabhat University
All Right Reserved



ที่ ศธ ๐๕๖๑.๑๑/ว๐๖๖๗

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐

๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายพันธ์ไณ สุขทองเส็ง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. วิทยานิพนธ์ บทที่ ๑ และบทที่ ๓

ด้วย นายสุรทรรศน์ สุขทองเส็ง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี กำลังศึกษาวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การดำเนินงานตามนโยบาย ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3” มีความประสงค์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัย

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ทางวิชาการแก่นักศึกษา ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ลิขสิทธิ์ © บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Copyright © Suratthani Rajabhat University
ขอแสดงความนับถือ
All Right Reserved

(ดร.พวงเพ็ญ ชูรินทร์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๗๗๙๑ ๓๓๑๕ -๗ , ๐-๗๗๓๕ ๕๔๗๐

โทรสาร ๐- ๗๗๓๕ ๕๔๗๐



ที่ ศธ ๐๕๖๑.๑๑/ว๐๖๖๗

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐

๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสมศักดิ์ รัตนเพชร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. วิทยานิพนธ์ บทที่ ๑ และบทที่ ๓

ด้วย นายสุรทรรศน์ สุขทองแสง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี กำลังศึกษาวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การดำเนินงานตามนโยบาย ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3” มีความประสงค์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัย

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ทางวิชาการแก่นักศึกษา ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ลิขสิทธิ์ © บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Copyright © Suratthani Rajabhat University
ขอแสดงความนับถือ
All Right Reserved

(ดร.พวงเพ็ญ ชูรินทร์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๗๗๙๑ ๓๓๑๕ -๗ , ๐-๗๗๓๕ ๕๔๗๐

โทรสาร ๐- ๗๗๓๕ ๕๔๗๐



ที่ ศธ ๐๕๖๑.๑๑/ว๐๖๖๗

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐

๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายภักดี เนืองเยาว์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. วิทยานิพนธ์ บทที่ ๑ และบทที่ ๓

ด้วย นายสุรทรรศน์ สุขทองแสง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี กำลังศึกษาวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การดำเนินงานตามนโยบาย ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3” มีความประสงค์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัย

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ทางวิชาการแก่นักศึกษา ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ลิขสิทธิ์ © บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Copyright © Suratthani Rajabhat University
ขอแสดงความนับถือ
All Right Reserved

(ดร.พวงเพ็ญ ชูรินทร์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๗๗๙๑ ๓๓๑๕ -๗ , ๐-๗๗๓๕ ๕๔๗๐

โทรสาร ๐- ๗๗๓๕ ๕๔๗๐

ที่ ศธ ๐๕๖๑.๑๑/ว๐๖๖๗



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐

๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางผกาพันธ์ ดั้นทอง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. วิทยานิพนธ์ บทที่ ๑ และบทที่ ๓

ด้วย นายสุทรธรรม์ สุขทองแสง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี กำลังศึกษาวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การดำเนินงานตามนโยบาย ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3” มีความประสงค์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัย

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ทางวิชาการแก่นักศึกษา ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ลิขสิทธิ์ © บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Copyright © Suratthani Rajabhat University
ขอแสดงความนับถือ
All Right Reserved

(ดร.พวงเพ็ญ ชูรินทร์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๗๗๙๑ ๓๓๑๕ -๗ , ๐-๗๗๓๕ ๕๔๗๐

โทรสาร ๐- ๗๗๓๕ ๕๔๗๐



ที่ ศธ ๐๕๖๑.๑๑/ว๐๖๖๗

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐

๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวศิริรัตน์บุรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. วิทยานิพนธ์ บทที่ ๑ และบทที่ ๓

ด้วย นายสุรทรรศน์ สุขทองแสง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี กำลังศึกษาวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การดำเนินงานตามนโยบาย ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3” มีความประสงค์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัย

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ทางวิชาการแก่นักศึกษา ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ลิขสิทธิ์ © บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Copyright © Suratthani Rajabhat University
ขอแสดงความนับถือ
All Right Reserved

(ดร.พวงเพ็ญ ชูรินทร์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๗๗๙๑ ๓๓๑๕ -๗ , ๐-๗๗๓๕ ๕๔๗๐

โทรสาร ๐- ๗๗๓๕ ๕๔๗๐



ที่ ศธ ๐๕๖๑.๑๑/๐๖๘๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐

๑ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน ชุด

ด้วย นายสุทรธรรม์ สุขทองแสง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี กำลังศึกษาวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การดำเนินงานตามนโยบาย ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3” มีความประสงค์จะเก็บข้อมูล เพื่อทำการทดลองใช้เครื่องมือการวิจัยและนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัยในลำดับต่อไป

ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย จึงขออนุญาตให้นักศึกษาตามรายชื่อข้างต้นดำเนินการเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านเพื่อเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Copyright© Suratthani Rajabhat University

ขอแสดงความนับถือ

All Right

(ดร.พวงเพ็ญ ชูรินทร์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๗๗๙๑ ๓๓๑๕ -๗ , ๐-๗๗๓๕ ๕๔๗๐

โทรสาร ๐- ๗๗๓๕ ๕๔๗๐



ที่ ศธ ๐๕๖๑.๑๑/๐๖๙๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐

๔ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นายสุทรธรณ์ สุขทองแสง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี กำลังศึกษาวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การดำเนินงานตามนโยบาย ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติของโรงเรียนนาร่อง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3” ขณะนี้ได้ดำเนินการถึงขั้นตอนเก็บ ข้อมูลวิจัยเพื่อนำไปวิเคราะห์ผลการศึกษาวิจัย

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย จึงขออนุญาตให้นักศึกษาตามรายชื่อข้างต้น ดำเนินการเก็บข้อมูล กับบุคลากรในหน่วยงานของท่าน เพื่อเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Copyright© Suratthani Rajabhat University

All Right

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.พวงเพ็ญ ชูรินทร์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๗๗๙๑ ๓๓๑๕-๗ , ๐-๗๗๓๕ ๕๔๗๐

โทรสาร ๐- ๗๗๓๕ ๕๔๗๐



ภาคผนวก จ
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Copyright© Suratthani Rajabhat University
All Right Reserved

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ชื่อ นายพันธโณ สุขทองเส็ง
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา **วิทยฐานะ** ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านไผ่ยาว อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
วุฒิการศึกษา ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี
ความเชี่ยวชาญ ด้านการบริหารการศึกษาและการวิจัย
2. ชื่อ นายสมศักดิ์ รัตนเพชร
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา **วิทยฐานะ** ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดอรุณคามวารี อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
วุฒิการศึกษา ปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
ความเชี่ยวชาญ ด้านการบริหารการศึกษาและการวิจัย
3. ชื่อ นายภักดี เนื่องเยาว์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา **วิทยฐานะ** ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดเพ็งประดิษฐาราม อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
วุฒิการศึกษา ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ความเชี่ยวชาญ ด้านการบริหารการศึกษา
4. ชื่อ นางผกาพันธ์ ดินทอง
ตำแหน่ง ครู **วิทยฐานะ** ครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดอรุณคามวารี อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
วุฒิการศึกษา ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี
ความเชี่ยวชาญ ด้านวิจัยและด้านภาษาไทย
5. ชื่อ นางสาวตรีรัตน์ รัตนบุรี
ตำแหน่ง ครู **วิทยฐานะ** ครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
วุฒิการศึกษา ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ความเชี่ยวชาญ ด้านการวัดการประเมินผลและการวิจัย